

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอแม่ทะ
ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)

สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ
จังหวัดลำปาง

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของเกษตรจังหวัด
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรของอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ดำเนินงานโครงการพัฒนาชุมชน โดยการใช้ศูนย์บริการและเทคโนโลยีการเกษตรระดับตำบลมาดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดยการใช้วิธีวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภัยคุกคาม ของอำเภอแม่ทะ เพื่อใช้เป็นกรอบการจัดการทำโครงการประจำปีเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) และระบบการส่งเสริมการเกษตรเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ มุ่งเน้นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนมากที่สุด การดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรเกิดจากการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีการบูรณาการกับแผนในระดับตำบล เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการพัฒนาด้านเกษตรที่มีความจำเป็นกับเกษตรกร

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้จัดทำขอขอบคุณผู้นำชุมชน อาสาสมัครเกษตร และหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยที่ให้ข้อมูลและสนับสนุนทำให้เอกสารฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และหวังว่าแผนพัฒนาการเกษตรฉบับนี้จะเป็นแนวทางในการนำไปสู่การพัฒนาอาชีพเกษตรกรดีขึ้นและยั่งยืนสืบไป

สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

สิงหาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๕
๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน	๕
๓. สภาพภูมิอากาศ	๑๖
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๑๖
๓.๒ ฤดูกาล	๑๖
๓.๓ ปริมาณน้ำฝน	๑๗
๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๑๘
๔. เส้นทางคมนาคม	๑๙
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างจังหวัด/อำเภอ	๑๙
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๒๐
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๒๐
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๒๐
๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๒๑
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๒๑
๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด	๒๓
๖.๓ จำนวนครัวเรือน	๒๔
๖.๔ การศึกษา	๒๕
๖.๕ การสาธารณสุข	๒๖
๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม	๒๖
๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒๗
๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๒๘
๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ	๓๐

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอ	๔๔
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๔๔
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๔๔
๑.๒ ศักยภาพของพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๔๔
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๖๓
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๖๓
๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๘
๓. การจัดทำ TOWS Matrix	๔๙
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา	๑๐๑
๑. แนวทางการพัฒนา	๑๐๑
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๑๐๑
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑๐๒
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๑๐๓
๑.๔ การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	๑๐๓
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล	๑๐๔
ภาคผนวก	๑๐๕
โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดและผสมปุ๋ยใช้เอง	๑๐๖
โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์	๑๐๗
โครงการส่งเสริมการตลาดโดยใช้เครือข่ายผู้ผลิตใช้ทางการเกษตร	๑๑๑
เพื่อลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๒
๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๓
๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอแม่ทะ	๔
๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๑๕
๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี ๒๕๖๗ - เดือนธันวาคม ปี ๒๕๖๗	๑๗
๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย อำเภอแม่ทะ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗	๑๘
๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอแม่ทะ ปี ๒๕๖๗	๒๒
๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์	๒๒
๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๓
๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดลำปาง ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔	๒๓
๑๑ แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๒๔
๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๒๗
๑๓ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอแม่ทะ	๓๙
๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๓๐
๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๓๐
๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอแม่ทะ	๓๐
๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	๔๐
๑๘ ข้อมูลกลุ่มยุวเกษตรกร	๔๒
๑๙ ข้อมูลกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๔๒
๒๐ ข้อมูลสหกรณ์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๓
๒๑ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๓
๒๒ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๔
๒๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๕
๒๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๕
๒๕ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๖
๒๖ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๗
๒๗ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๘
๒๘ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๘
๒๙ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๙
๓๐ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๕๑
๓๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๕๓
๓๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลนาครัว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๕๔
๓๓ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลน้ำโจ้ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๕๔
๓๔ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว ตำบลป่าตัน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๕๕
๓๕ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๕๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๓๖ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ลำไยตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๕๘
๓๗ แสดงทรัพยากรดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๕๙
๓๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๖๔
๓๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๖๕
๔๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๖๗
๔๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๖๘
๔๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๗๑
๔๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๗๓
๔๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๗๖
๔๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๗๘
๔๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสมอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๗๙
๔๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๘๐
๔๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๕ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๘๔
๔๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๘๗
๕๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๘๘
๕๑ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๘๙
๕๒ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๙๐
๕๓ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๙๒
๕๔ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๖ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๙๕
๕๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๙๗
๕๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๙๘
๕๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๙๙
๕๘ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ	๑๐๔

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๑
๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอแม่ทะ	๔
๓ แสดงความลาดชัน อำเภอแม่ทะ	๕
๔ ข้อมูลกลุ่มชุดดินของอำเภอแม่ทะ	๑๔
๕ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๑๖
๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี ๒๕๖๗ - เดือนธันวาคม ปี ๒๕๖๗	๑๗
๗ แสดงอุณหภูมิเฉลี่ย ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี ๒๕๖๗ - เดือนธันวาคม ปี ๒๕๖๗	๑๘
๘ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๑๙
๙ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอแม่ทะ	๒๑
๑๐ แสดงจำนวนประชากร ครว้เรือน และครัวเรือนเกษตรกรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๒๔
๑๑ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแม่ทะ	๒๘
๑๒ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๒๘
๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๒๙
๑๔ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๔
๑๕ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๕
๑๖ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๖
๑๗ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๔๖
๑๘ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย	๕๒
๑๙ แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๖๐
๒๐ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๖๐
๒๑ แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๖๑
๒๒ แสดงแผนที่แหล่งน้ำใต้ดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๖๑
๒๓ แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๖๒
๒๔ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๖๓
๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ	๖๔
๒๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ	๖๕
๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอแม่ทะ	๖๖
๒๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ	๖๗
๒๙ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ	๖๘
๓๐ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๖๙
๓๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๗๑
๓๒ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๗๒
๓๓ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอแม่ทะ	๗๗
๓๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพด อำเภอแม่ทะ	๗๗
๓๕ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพด อำเภอแม่ทะ	๗๘

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอแม่ทะ	๗๘
๓๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ	๘๐
๓๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ	๘๑
๓๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๘๔
๔๐ แสดงพฤติกรรมการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๘๔
๔๑ แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๘๕
๔๒ แสดงแหล่งรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ	๘๖
๔๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ	๘๘
๔๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ	๘๙
๔๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอแม่ทะ	๙๐
๔๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ	๙๑
๔๗ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ	๙๑
๔๘ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๙๒
๔๙ แสดงพฤติกรรมการเพาะปลูกมันสำปะหลังอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๓	๙๔
๕๐ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๙๕
๕๑ แสดงแหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๙๖

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

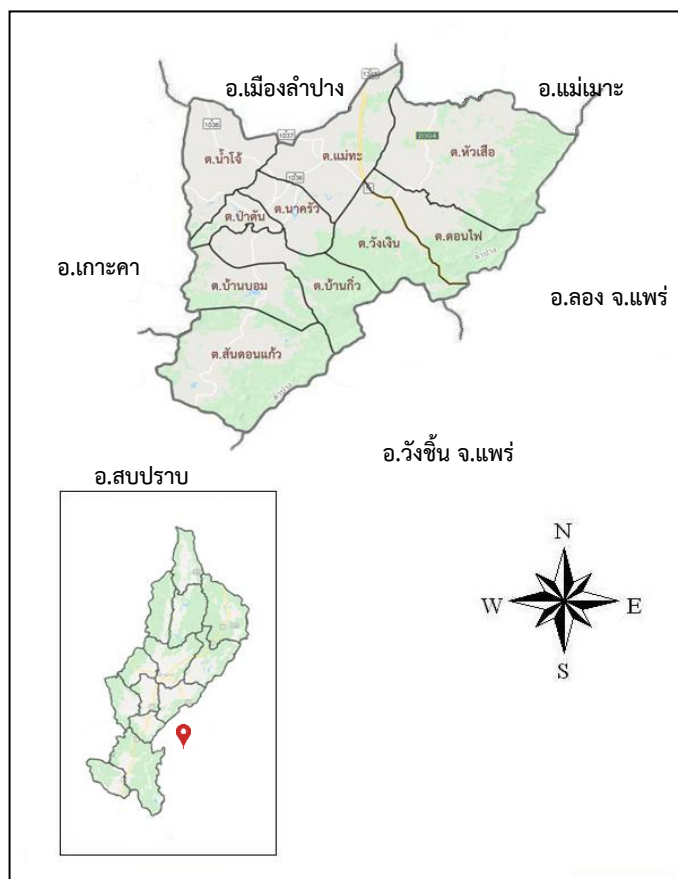
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอแม่ทะตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดลำปาง มีพื้นที่ทั้งหมด ๔๕๔,๑๕๖ ไร่ หรือ ๘๑๐.๕๔๓ ตารางกิโลเมตร เป็นพื้นที่ป่า ๒๗๖,๐๐๐ ไร่เศษ หรือร้อยละ ๖๑ ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตร ๑๐๘,๐๐๐ ไร่ หรือร้อยละ ๒๔ ของพื้นที่ทั้งหมด ที่เหลือเป็นพื้นที่ ชุมชนอาศัยและอื่น ๆ ๗๐,๑๕๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่ทั้งหมด อยู่ห่างจากจังหวัดลำปาง ๒๕ กิโลเมตร

๑.๒. อาณาเขต

อำเภอแม่ทะ	มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้
ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอเมืองลำปาง และอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภออ่าววังขึ้น จังหวัดแพร่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอลอง จังหวัดแพร่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ,พ.ศ.๒๕๖๗)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็นเทศบาล จำนวน ๕ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๕ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล หมู่ที่	แม่ทะ	นาครัว	ป่าตัน	บ้านกิ้ว	บ้านบอม	น้ำใจ	ดอนไฟ	หัวเสือ	วังเงิน	สันดอนแก้ว
๑	บ้านแม่ทะ	บ้านน้ำโง้ง	บ้านนาแก้ว	บ้านกิ้ว	บ้านบอม	บ้านฮ้องห้า	บ้านใหม่	บ้านก้อม	บ้านปางป่าเปา	บ้านสันดอนแก้ว
๒	บ้านท่าแหน	บ้านหลวง	บ้านปาง	บ้านนาตัม	บ้านแม่ไทย	บ้านป่าจ้ำ	บ้านนาขวาง	บ้านหัวเสือ	บ้านทุ่งดอน	บ้านด่าน
๓	บ้านสบเปาะ	บ้านอ้วน	บ้านนาคต	บ้านแม่ฮีบ	บ้านหัวทุ่ง	บ้านต้อ	บ้านทุ่งกวางทอง	บ้านดอนมูล	บ้านนาตุ้	บ้านแม่วะ
๔	บ้านน้ำโทก-หัวดง	บ้านหัวฝาย	บ้านนาคตแพะ	บ้านกากร้าว(กิ้ว)	บ้านโป่งแน่น	บ้านหนอง	บ้านนาบง	บ้านห้วยมะเกลือ	บ้านนาตง	บ้านสบแม่นาง
๕	บ้านจวีก	บ้านหลายทุ่ง	บ้านป่าตันเหนือ	บ้านกิ้วฮ้อง	บ้านบอมสามัคคี	บ้านน้ำใจ	บ้านนาฟาน	บ้านทุ่ง	บ้านแพะใหม่	บ้านสันป่าเปา
๖	บ้านผาลาด	บ้านหลุก	บ้านป่าตันใต้	บ้านทุ่ง	บ้านบอมพัฒนา	บ้านม่อนแสนศรี	บ้านเอี้ยก	บ้านสามขา	บ้านต้นน้อย	บ้านอ้อ
๗	บ้านท่าแหนใต้	บ้านหนองถ้อย	บ้านสบทะ	บ้านท่ากลาง-ท่าใต้		บ้านแม่ปุง	บ้านดอนไฟ	บ้านนายาบ	บ้านมาย	บ้านแม่ทาน
๘	บ้านแม่ทะหลวง	บ้านหนามปู้ย่า	บ้านดอกสะบันงา	บ้านท่าเหนือ		บ้านป่าม่วง	บ้านใหม่พัฒนา	บ้านผาแมว	บ้านปางมะโอ	บ้านเด่น
๙	บ้านแม่ทะม่วงคำ	บ้านฮ่อม	บ้านนาคตพัฒนา	บ้านเหล่า		บ้านหนอง		บ้านสบไร่	บ้านวังเงิน	บ้านแม่ทาน
๑๐	บ้านท่าแหนพัฒนา	บ้านเหมียง		บ้านกิ้วพัฒนา		บ้านต้อแก้วพัฒนา		บ้านหนองมุงพัฒนา		
๑๑		บ้านหลุกแพะ						บ้านแม่ถั่วใหม่		
๑๒		บ้านหลุกใต้						บ้านทุ่งพัฒนา		

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง, พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
แม่ทะ	๕๓,๖๘๘.๙๑	-	๑	๑๐	๓,๐๔๔
นาครี	๒๗,๖๘๒.๐๕	-	๑	๑๒	๓,๔๒๑
ป่าตัน	๑๓,๐๐๖.๗๓	-	๑	๙	๒,๒๖๘
บ้านกิว	๔๖,๓๒๓.๓๕	๑	-	๑๐	๑,๕๙๔
บ้านบอม	๓๘,๒๘๓.๐๒	๑	-	๖	๙๙๖
น้ำใจ	๒๙,๗๙๙.๘๙	-	๑	๑๐	๓,๕๗๖
ดอนไฟ	๔๐,๘๘๑.๖๒	๑	-	๘	๑,๖๑๙
หัวเสือ	๑๑๑,๗๑๑.๓๖	๑	-	๑๒	๒,๗๒๔
วังเงิน	๔๔,๙๕๒.๙๒	๑	-	๙	๑,๔๑๐
สันดอนแก้ว	๘๓,๙๓๘.๔๖	-	๑	๙	๑,๖๓๓
รวม	๔๙๐,๒๗๘.๓๒	๕	๕	๙๕	๒๒,๒๘๕

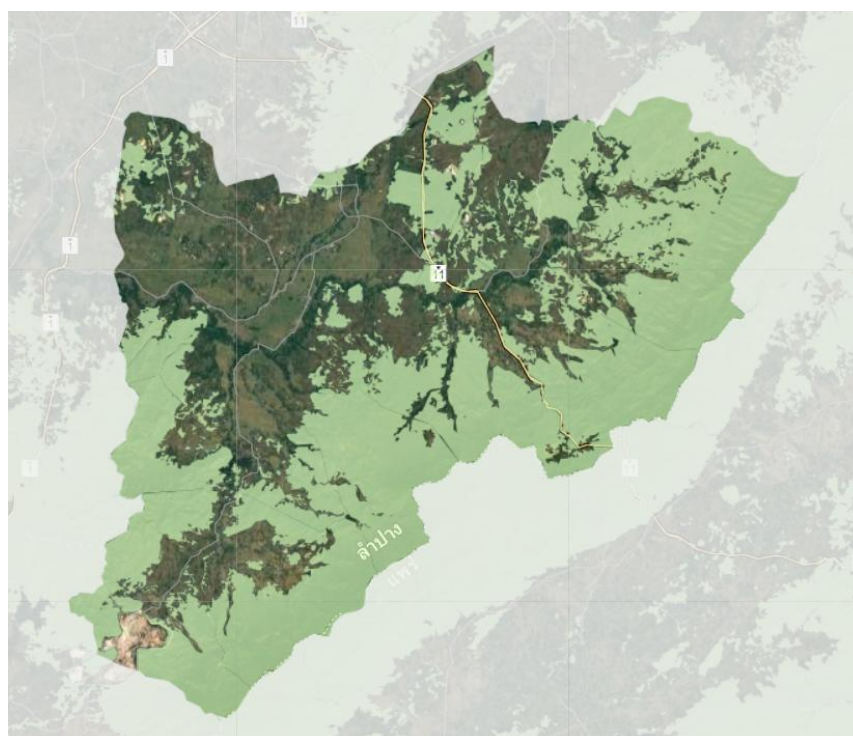
(ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร อำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

โดยทั่วไป พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง มีภูเขาล้อมรอบ มีส่วนที่เป็นพื้นที่ราบลุ่มเพียงเล็กน้อย คือบริเวณลุ่มแม่น้ำจาง มีแม่น้ำลำธารไหลผ่านหลายสาย ได้แก่ แม่น้ำจาง ห้วยแม่พวก ห้วยแม่ทะ โดยเฉพาะลำน้ำจาง มีต้นกำเนิดในเทือกเขาอำเภอแม่เมะ จังหวัดลำปาง ไหลผ่านพื้นที่ในเขตตำบลหัวเสือ ตำบลดอนไฟ ตำบลแม่ทะ ตำบลป่าตัน และตำบลน้ำใจ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำวังที่อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง (ภาพที่ ๒)

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ.๒๕๖๔)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอแม่ทะ

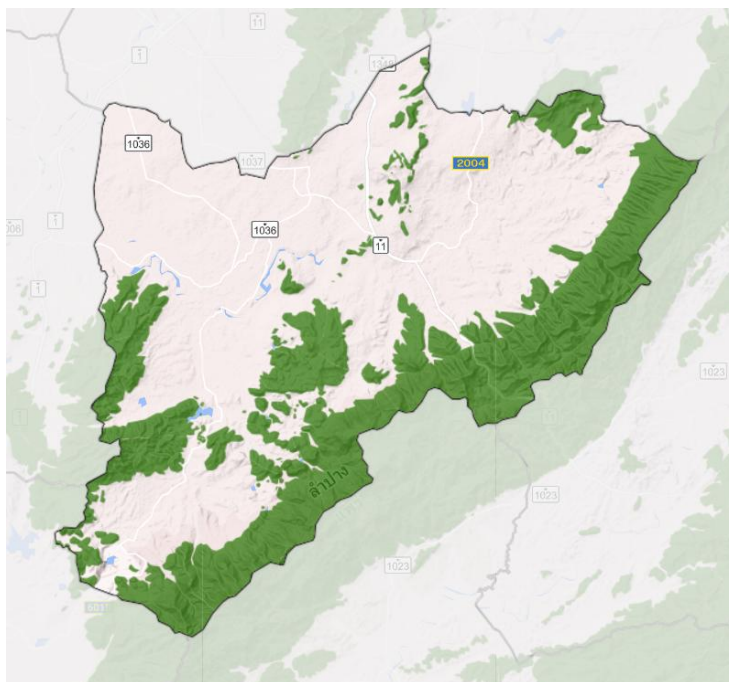
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
แม่ทะ	๕๓,๖๙๘.๙๑	๑๕,๘๒๗	๖๗.๖
นาครีว	๒๗,๖๘๒.๐๕	๓,๙๘๒.๘๘	๗๑.๐
ป่าตัน	๑๓,๐๐๖.๗๓	๔,๒๒๕.๔๔	๖๕.๖
บ้านกิว	๔๖,๓๒๓.๓๕	๓๑,๔๕๘.๔	๓๒.๕
บ้านบอม	๓๘,๒๘๓.๐๒	๒๒,๕๖๔.๘	๒๒.๔
น้ำใจ	๒๙,๗๙๙.๘๙	๖,๖๘๙.๙๖	๖๖.๕
ดอนไฟ	๔๐,๘๘๑.๖๒	๒๗,๖๓๐.๔	๕๘.๙
หัวเสือ	๑๑๑,๗๑๑.๓๖	๗๔,๒๖๑.๔	๒๙.๕
วังเงิน	๔๔,๙๕๒.๙๒	๒๙,๔๙๒.๓	๖๗.๙
สันดอนแก้ว	๘๓,๙๓๘.๔๖	๕๙,๖๑๙.๘	๑๔.๔
รวม	๔๙๐,๒๗๘.๓๒	๒๗,๕๗๕.๒๓๘	๕.๖

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ.๒๕๖๔

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบเชิงเขา ล้อมรอบด้วยภูเขาสูง ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบ และมีความลาดชัน และมีพื้นที่ราบลุ่มเป็นส่วนน้อย

แผนที่แสดงความลาดชันของอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๓ แสดงความลาดชัน อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ.๒๕๖๑)

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

ดังนี้

ดินในอำเภอแม่ทะ มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๑๖ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๕

ชุดดิน : ชุดดินหางดง (Hd) ชุดดินละงู (Lgu) และชุดดินพาน (Ph)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ปัญหา : บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่องไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่องทิ้งไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูก อยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วง เจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืช ที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๑๕

ชุดดิน : ชุดดินหล่มสัก (La) ชุดดินแม่สาย (Ms) และชุดดินแม่ทะ (Mta)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแบ่งลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ปัญหา : หน้าที่ดินแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไกล่ลอบต่อซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖ - ๘ ตัน/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใส่ปุ๋ย แต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๕ วัน การปักดำข้าวควรเพิ่มจำนวนต้นต่อกอให้มากขึ้น พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำ ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร มีคันดิน อัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูก ขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วง เจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิด พืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๑๖

ชุดดิน : ชุดดินหินกอง (Hk) ชุดดินเกาะใหญ่ (Koy) ชุดดินลำปาง (Lp) ชุดดินพานทอง (Ptg) ชุดดิน ศรีเทพ (Sri) และชุดดินตากใบ (Ta)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแบ่งลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : หน้าที่ดินแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บางพื้นที่ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ในพื้นที่ที่เป็นกรดจัดมาก หว่านวัสดุปูน ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ เพื่อเพิ่มความเป็น ประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ไถกลบต่อซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกันหรือโสน อินเดีย ๖ - ๘ ตัน/ไร่ ไถกลบก่อนออกดอก ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใส่ ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๕ วัน การปักดำข้าวควรเพิ่มจำนวนต้นต่อกอให้มากขึ้น พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบ การให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่อง แบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยอินทรีย์วัตถุ ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อเพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน ควรมีการใช้วัสดุปุ๋ย ๒๐๐ - ๓๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๑๘

ชุดดิน : ชุดดินชลบุรี (Cb) ชุดดินไชยา (Cya) ชุดดินโคกสำโรง (Ksr) และ ชุดดินเขาย้อย (Kyo)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเค็มเกิดจากตะกอนลำนํ้า มีคราบเกลือลอยหน้าหรือมีชั้นดานแข็งที่สะสมเกลือภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินเค็ม มักพบชั้นดานแข็งที่มีการสะสมเกลือ มีปริมาณธาตุโซเดียมสูงจนเป็นพิษต่อพืช เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย โครงสร้างของดินไม่ดี ค่อนข้างแน่นทึบ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในพื้นที่ดินเค็มจัด มีคราบเกลือมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนเค็มมาใช้ปลูก ปล่อยให้มิน้ำขังและล้างเกลือออกไปจากดิน ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ใช้กล้าข้าวที่มีอายุ ๓๐ - ๓๕ วัน จำนวน ๕ - ๘ ตัน/ไร่ ระยะปักดำ ๒๐x๒๐ ซม. ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ควรเลือกพื้นที่ที่มีคราบเกลือไม่มากนักและมีแหล่งน้ำชลประทาน เลือกพืชที่ทนเค็มมาปลูก ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร ทำคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ใช้สารยับยั้งคลุกเคล้ากับดิน และใช้น้ำล้าง มีวัสดุคลุมดิน เพื่อป้องกันไม่ให้เกลือขึ้นมาอยู่ที่ผิวดิน ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๕. กลุ่มชุดดินที่ ๒๒

ชุดดิน : ชุดดินน้ำกระจาย (Ni) ชุดดินสันทราย (Sai) และชุดดินสีทน (St)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบสีมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้า และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓ - ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐ - ๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร

๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕ - ๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖ - ๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐ - ๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕ - ๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือ ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำชลประทานและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๖. กลุ่มชุดดินที่ ๒๘

ชุดดิน : ชุดดินชัยบาดาล (Cd) ชุดดินดงลาน (Dl) ชุดดินลพบุรี (Lb) ชุดดินน้ำเลน (NaI) และชุดดินวังชมภู (Wc)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่พบในพื้นที่ภูเขา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : เป็นดินที่เกิดอยู่บริเวณที่มีระดับความสูงมาก มีความลาดชันสูง มีแนวโน้มที่จะเกิดการชะล้างพังทลายได้ง่าย

แนวทางการจัดการ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๗. กลุ่มชุดดินที่ ๓๑

ชุดดิน : ชุดดินเลย (Lo) และชุดดินวังไผ่ (Wi)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแป้งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินกลุ่มนี้ ไม่ค่อยมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ แต่อาจขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งช่วงนาน บางพื้นที่อาจพบชั้นดานแข็งที่เกิดจากการเกษตรกรรม

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความแตกต่างกันในแต่ละปี เพื่อทำลายชั้นดานและป้องกันการเกิดชั้นดาน จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๘. กลุ่มชุดดินที่ ๓๓

ชุดดิน : ชุดดินดงยางเอน (Don) ชุดดินกำแพงเพชร (Kp) ชุดดินกำแพงแสน (Ks) ชุดดินลำสนธิ (Ls) ชุดดินน้ำคอก (Nd) ชุดดินธาตุพนม (Tp) และชุดดินตะพานหิน (Tph)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินทรายแบ่งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ขาดแคลนน้ำในระยะที่ฝนทิ้งชว่นาน บางพื้นที่อาจพบชั้นดานแข็งที่เกิดจากการเกษตรกรรม

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสมและที่ความแตกต่างกันในแต่ละปี เพื่อทำลายชั้นดานและป้องกันการเกิดชั้นดาน จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลง พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในพื้นที่ปลูก

๙. กลุ่มชุดดินที่ ๓๕

ชุดดิน : ชุดดินดอนไร่ (Dr) ชุดดินด่านซ้าย (Ds) ชุดดินห้างฉัตร (Hc) ชุดดินโคราช (Kt) ชุดดินมาบบอง (Mb) ชุดดิน สดัก (Suk) ชุดดินวาริน (Wn) และชุดดินยโสธร (Yt)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบลึกปานกลางที่เกิดจากการสลายตัวหรือพัดพาตะกอนเนื้อหยาบมาทับถมบนชั้นหินผุในช่วงความลึก ๕๐ - ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในช่วงฤดูฝน ดินเปียกแฉะเกินไปสำหรับพืชไร่บางชนิด และหน้าดินค่อนข้างเป็นทรายหนา

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยคอก ๒๐ - ๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำขั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิต

และภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒ - ๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๐. กลุ่มชุดดินที่ ๔๖

ชุดดิน : ชุดดินเชียงคาน (Ch) ชุดดินกบินทร์บุรี (Kb) ชุดดินโป่งตอง (Po) และชุดดินสุรินทร์ (Su)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงชั้นหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : เป็นดินต้นถึงชั้นก้อนกรวดหรือลูกรังหนามาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินได้ง่าย ในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำชั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานเฉพาะต้นหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๑. กลุ่มชุดดินที่ ๔๗

ชุดดิน : ชุดดินลี (Li) ชุดดินมวกเหล็ก (Ml) ชุดดินนครสวรรค์ (Ns) ชุดดินโป่งน้ำร้อน (Pon) ชุดดินสบปราบ (So) และชุดดินท่าลี่ (Tl)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง มีการระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นหินพื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำและเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่มีเศษหินหรือหินพื้นผิวบริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : พื้นที่ที่เป็นดินต้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นผิวมาก ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนา จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมี

หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไกลพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือขุดหลุมขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม ควรมีไม้ค้ำยันและเอาหน้าดินบริเวณใกล้เคียงมาผสมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกพูนโคนอยู่เป็นประจำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๒. กลุ่มชุดดินที่ ๔๘

ชุดดิน : ชุดดินแมร์ม (Mr) ชุดดินน้ำขุน (Ncu) ชุดดินพะเยา (Pa) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงชั้นก้อนหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นก้อนกรวดหรือลูกรังหนาแน่นมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

แนวทางการจัดการ :

พื้นที่ดินต้นมากหรือมีก้อนกรวดหรือลูกรังบริเวณหน้าดินมาก ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ ปล่อยไว้ให้เป็นป่า พื้นที่เลี้ยงสัตว์หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนาและมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปีและปลูกพืชบำรุงดินร่วมอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐ - ๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไกลพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๗๕x๗๕x๗๕ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕ - ๕๐ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น การสร้างคันดิน ทำขั้นบันได ทำฐานปลูกเฉพาะต้น ปลูกพืชคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานเฉพาะต้นหญ้าแฝก ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๓. กลุ่มชุดดินที่ ๕๒

ชุดดิน : ชุดดินบึงชะนัง (Bng) และชุดดินตาคี (Tk)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินต้นถึงชั้นมาร์ลหรือก้อนปูน ปฏิกริยาดินเป็นด่าง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ปัญหา : ดินต้นถึงชั้นปูนมาร์ลหรือก้อนปูน ดินแห้งแข็ง ดินเปรี้ยวเหนียว ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และดินเป็นด่างจัด

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกชนิดพืชที่ชอบดินเป็นด่างมาปลูก ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑ - ๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘ - ๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖ - ๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔ - ๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑ - ๒

สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไกลพรอนและปลูกพืชขวางความลาดชัน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกสลับเป็นแถว ปลูกพืชคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. หรือถึงชั้นมาร์ล ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕ - ๒๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น มีการพูนโคนด้วยหน้าดิน เมื่อพบว่ามีรากลอย ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำ และจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๔. กลุ่มชุดดินที่ ๕๖

ชุดดิน : ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินภูสะนา (Ps) และชุดดินโพนงาม (Png)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหินหรือลูกรัง ปฏิบัติการดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน ก้อนกรวดหรือลูกรัง ขาดแคลนน้ำ และเกิดการชะล้างหลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่เป็นดินกรดจัดมาก

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ จัดระบบการปลูกพืชให้หมุนเวียนตลอดทั้งปี ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไกลพรอนและปลูกพืชตามแนวระดับ ปลูกพืชปุ๋ยสด มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกพืชสลับเป็นแถว ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม สร้างคันดิน ทำชั้นบันได ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๕. กลุ่มชุดดินที่ ๕๗

ชุดดิน : ดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อนที่มีการระบายน้ำเลว (AC-pd : Alluvial Complex, poorly drained)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินร่วนหยาบหรือดินร่วนละเอียดที่เกิดจากดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ชั้นดินมีลักษณะเป็นชั้นสลับ เนื้อดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่มาทับถม ปฏิบัติการดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว

ปัญหา : -

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (โสนอัฟริกัน หรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยให้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๑๖-๘ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ หรือปลูกพืชไร่ พืชผักหรือพืชตระกูลถั่วหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คุน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร และมีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๑๖. กลุ่มชุดดินที่ ๖๒

ชุดดิน : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : slope complex)

ลักษณะเด่น : พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

ปัญหา : มีความลาดชันสูงมาก ในพื้นที่ทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินอย่างรุนแรง ขาดแคลนน้ำและบางพื้นที่อาจพบชั้นหินพื้นหรือเศษหินกระจายอยู่บริเวณหน้าดิน

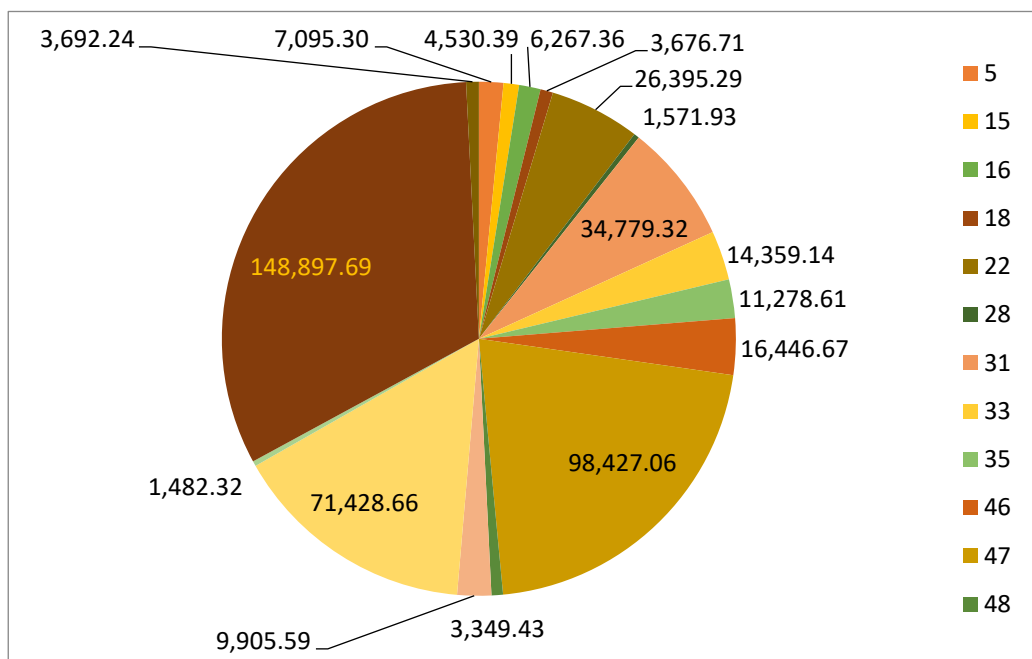
แนวทางการจัดการ : -

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ตำบล (ไร่)										ผลรวม ทั้งหมด
	ดอนไฟ	นาคร้ว	น้ำใจ	บ้านกัว	บ้านบอม	ป่าตัน	แม่ทะ	วังเงิน	สันดอนแก้ว	หัวเสือ	
๕		๑,๔๕๘.๓๙	๓,๑๗๐.๑๐	๖๙๗.๙๒		๑,๗๖๘.๘๙					๗,๐๙๕.๓๐
๑๕	๒๔๙.๙๘	๑๕๘.๓๕	๓๙.๑๕	๑,๓๕๗.๘๘	๘๕๑.๙๔	๗๖๓.๙๖				๑,๑๐๙.๑๓	๔,๕๓๐.๓๙
๑๖		๑,๘๒๔.๙๔	๙๑๕.๓๑			๔๔๕.๗๕	๓,๐๘๑.๓๖				๖,๒๖๗.๓๖
๑๘		๓๙๓.๔๘	๓,๐๔๗.๔๐			๒๓๕.๘๓					๓,๖๗๖.๗๑
๒๒	๒,๔๔๗.๙๘	๑,๘๐๖.๘๔	๔,๓๕๕.๐๐	๑,๖๕๐.๒๒	๑,๘๓๘.๘๓	๑,๐๐๗.๘๓	๓,๓๔๐.๕๔	๑,๘๕๒.๙๗	๓,๓๘๔.๙๗	๔,๗๑๐.๑๑	๒๖,๓๙๕.๒๙
๒๘							๑,๕๗๑.๙๓				๑,๕๗๑.๙๓
๓๑	๐.๐๘	๒,๑๖๒.๑๙	๒๒๗.๓๙	๑,๖๔๑.๑๓	๑,๖๐๒.๐๐	๓๐.๒๒	๑๗,๒๐๑.๒๖			๑๑,๙๑๕.๐๕	๓๔,๗๗๙.๓๒
๓๓	๑,๐๘๘.๒๙	๑,๑๙๙.๑๑	๑,๙๓๒.๒๑	๑,๑๕๒.๒๒		๒,๖๗๖.๕๖	๑,๐๑๘.๕๗	๑,๒๘๒.๙๑		๔,๐๐๙.๒๗	๑๔,๓๕๙.๑๔
๓๕		๓,๒๕๘.๙๐	๖,๕๑๓.๒๘			๑๙๗.๗	๑,๓๐๘.๗๓				๑๑,๒๗๙.๖๑
๔๖	๑,๔๓๒.๗๙		๒๒๔.๓	๒,๓๗๓.๙๔	๑,๘๕๙.๙๓	๖๖๗.๙๑	๒๑๕.๐๘	๒,๐๗๖.๔๙	๗,๖๕๐.๑๐	๑๔๖.๑๓	๑๖,๕๔๖.๖๗
๔๗	๕,๘๓๑.๗๕	๓,๕๖๘.๑๓	๗๗๓.๐๑	๔,๖๕๖.๙๕	๖,๓๘๐.๗๓	๗๔๐.๘๓	๗,๘๙๙.๙๔	๑๓,๐๓๔.๗๔	๑๖,๘๗๐.๓๔	๓๘,๖๗๐.๖๔	๙๘,๔๒๗.๐๖
๔๘			๓,๓๔๙.๔๓								๓,๓๔๙.๔๓
๕๒							๗,๒๘๑.๓๕			๒,๖๒๔.๒๔	๙,๙๐๕.๕๙
๕๖	๕,๙๕๘.๒๙	๔,๑๐๕.๓๕	๑๗,๕๓๗.๒๕	๕,๙๔๐.๒๑	๕,๘๓๖.๘๖	๓๔๔.๔๗	๙,๒๔๐.๗๙	๗,๒๓๘.๐๖	๖,๐๖๗.๙๓	๙,๑๕๙.๔๕	๗๑,๔๒๘.๖๖
๕๙	๑๘๙.๗			๒๓๗.๖๑	๖๔.๔๘			๙๙๐.๕๓			๑,๔๘๒.๓๒
๖๒	๒๓,๔๗๗.๗๔	๔,๐๗๑.๐๐	๒,๕๐๕.๓๘	๒๖,๔๐๗.๐๒	๑๘,๓๗๐.๕๑	๓,๘๗๓.๓๔	๔,๖๗๐.๘๖	๑๘,๕๑๗.๐๑	๔๗,๐๐๔.๘๓	๓๗,๗๔๗.๒๐	๑๔๘,๘๙๗.๖๙
ML									๓,๖๙๒.๒๔		๓,๖๙๒.๒๔
ผลรวม ทั้งหมด	๔๐,๖๗๖.๖๐	๒๔,๐๐๖.๖๘	๔๔,๕๘๙.๒๑	๔๕,๙๑๕.๑๐	๓๖,๘๐๕.๒๘	๑๒,๗๕๓.๒๙	๕๖,๘๓๐.๔๑	๔๔,๙๙๒.๗๑	๘๔,๖๗๐.๔๑	๗๒,๓๔๔.๐๒	๔๖๓,๕๘๓.๗๑

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๗)

กราฟแสดงกลุ่มชุดดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๕ แสดงกลุ่มชุดดินของอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗)

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศทั่วไปของอำเภอแม่ทะ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว ทำให้อำเภอแม่ทะมีอากาศเย็นและแห้งทั่วไป กับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้อำเภอแม่ทะมีฝนตกทั่วไป

๓.๒ ฤดูกาล

ฤดูกาลของอำเภอแม่ทะ พิจารณาตามลมฟ้าอากาศ แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

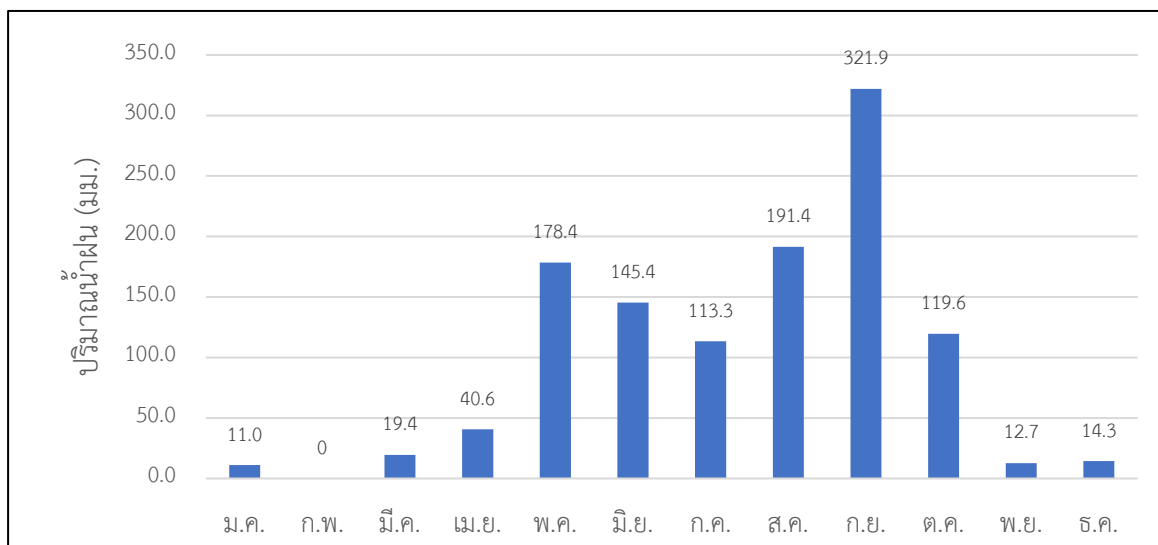
ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศ อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง เดือนที่อากาศหนาวที่สุดคือเดือนมกราคม

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภอแม่ทะ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๗ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๙๗.๓ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายน มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณ ๐ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนกันยายน โดยมีปริมาณ ๓๒๑.๙ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)

กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ย ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี ๒๕๖๗ - เดือนธันวาคม ปี ๒๕๖๗

ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี ๒๕๖๗ - เดือนธันวาคม ปี ๒๕๖๗
(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ, พ.ศ.๒๕๖๗)

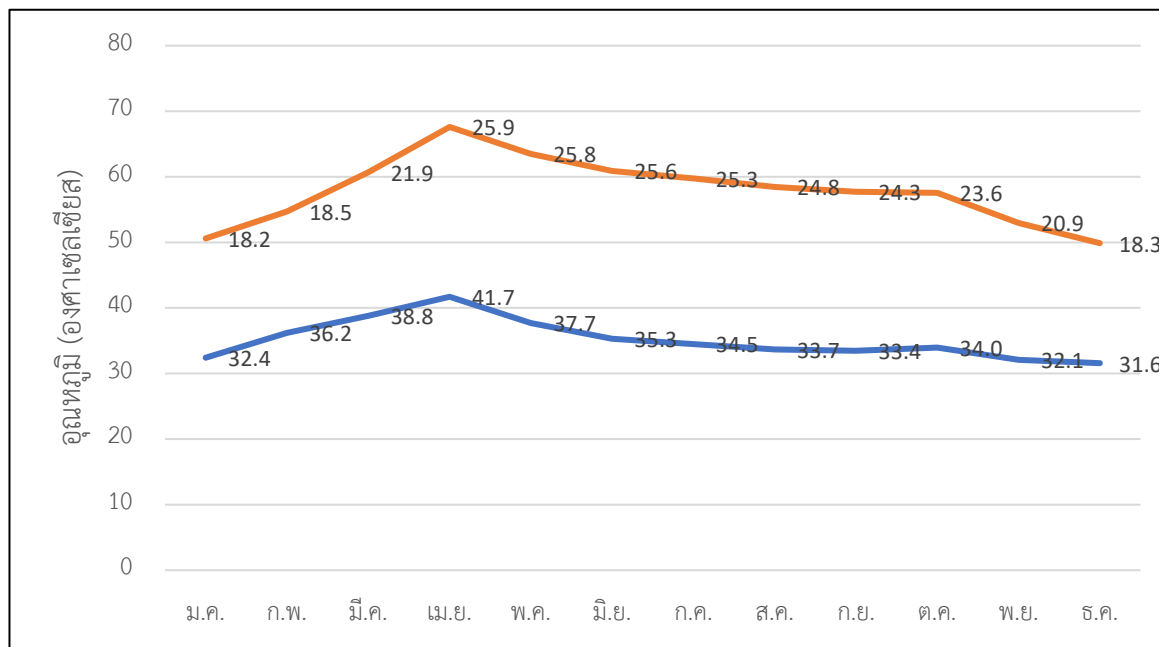
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี ๒๕๖๗ - เดือนธันวาคม ปี ๒๕๖๗

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.)
๑	มกราคม	๑๑.๐
๒	กุมภาพันธ์	๐
๓	มีนาคม	๑๙.๔
๔	เมษายน	๔๐.๖
๕	พฤษภาคม	๑๗๘.๔
๖	มิถุนายน	๑๔๕.๔
๗	กรกฎาคม	๑๑๓.๓
๘	สิงหาคม	๑๙๑.๔
๙	กันยายน	๓๒๑.๙
๑๐	ตุลาคม	๑๑๙.๖
๑๑	พฤศจิกายน	๑๒.๗
๑๒	ธันวาคม	๑๔.๓
รวม		๑,๑๖๘
เฉลี่ย/ปี		๙๗.๓

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ ,พ.ศ.๒๕๖๗

๓.๔ อุณหภูมิ

อำเภอแม่ทะ มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๗ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๑๘.๒ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๑.๗ องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๖)

ภาพที่ ๗ แสดงอุณหภูมิเฉลี่ย ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี ๒๕๖๗ - เดือนธันวาคม ปี ๒๕๖๗
(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ, พ.ศ.๒๕๖๗)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย อำเภอแม่ทะ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๑๒.๘	๓๔.๕	๒๕.๓
กุมภาพันธ์	๑๔.๕	๓๘.๙	๒๗.๔
มีนาคม	๑๙.๐	๔๑.๐	๓๐.๔
เมษายน	๒๑.๒	๔๔.๐	๓๓.๘
พฤษภาคม	๒๓.๕	๔๓.๖	๓๑.๘
มิถุนายน	๒๔.๒	๓๘.๔	๓๐.๕
กรกฎาคม	๒๓.๙	๓๗.๐	๒๙.๙
สิงหาคม	๒๓.๕	๓๖.๙	๒๙.๒
กันยายน	๒๒.๘	๓๖.๘	๒๘.๙
ตุลาคม	๒๑.๗	๓๖.๕	๒๘.๘
พฤศจิกายน	๑๗.๕	๓๕.๐	๒๖.๕
ธันวาคม	๑๔.๒	๓๕.๒	๒๔.๙

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยาภาคเหนือ, พ.ศ.๒๕๖๗

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างจังหวัด / อำเภอ

อำเภอแม่ทะสามารถติดต่อกับจังหวัดลำปาง อำเภอที่อยู่ใกล้ๆ กับตัวจังหวัดลำปาง และจังหวัดใกล้เคียงได้โดยสะดวก และใช้เวลาเดินทางในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งสามารถใช้การคมนาคมได้หลายเส้นทาง ดังนี้ (ภาพที่ ๘)

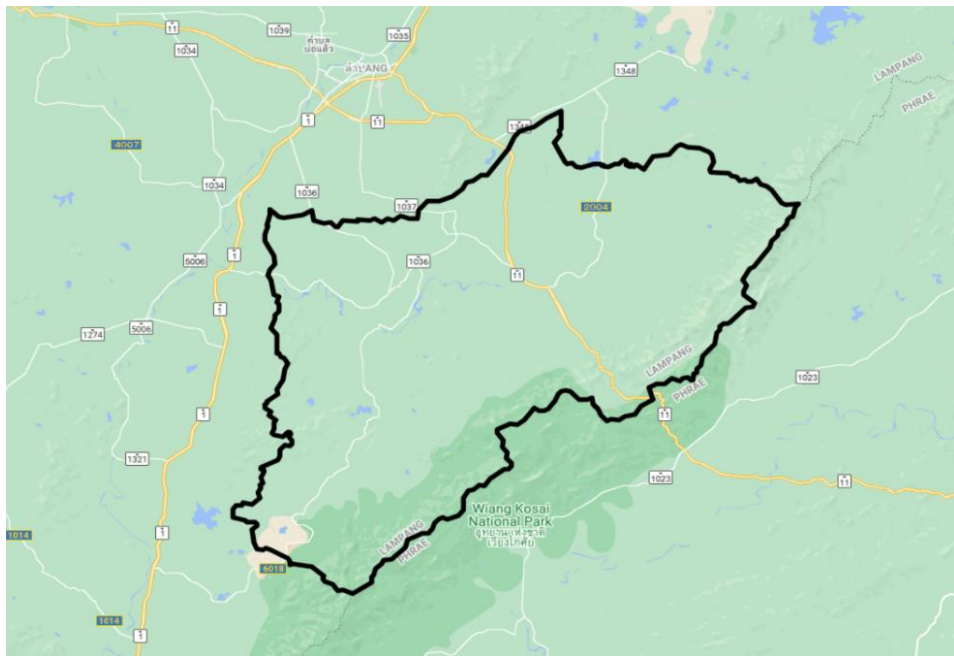
- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๑ ถนนสายลำปาง – เด่นชัย
- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๐๓๖ ถนนสายลำปาง – บ้านฟ่อน
- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๐๓๗ ถนนสายลำปาง – แม่ทะ
- ทางหลวงชนบท หมายเลข ๑๐๔๓ ถนนสายสันดอนแก้ว – สบปราบ

ทางรถไฟ

อำเภอแม่ทะมีทางรถไฟสายกรุงเทพ – เชียงใหม่ ซึ่งมีเส้นทางผ่านอำเภอแม่ทะที่บ้านแม่ทะ หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่ทะ ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่ทะ ประมาณ ๑๐ กิโลเมตรและห่างจากสถานีรถไฟลำปาง ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร

อำเภอแม่ทะไม่มีรถโดยสารประจำทาง มีเพียงรถสองแถวให้บริการ บริเวณหน้า ที่ว่าการอำเภอแม่ทะ จากอำเภอแม่ทะไปยังตัวเมืองลำปาง ประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ค่าบริการ นักเรียน ๒๐ บาท ประชาชนทั่วไป ๓๐ บาท

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : ทางหลวง, ๒๕๖๗)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

อำเภอแม่ทะ เป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (ภาพที่ ๙)

แหล่งน้ำสำคัญ ได้แก่ ลำน้ำจาง มีต้นกำเนิดในเทือกเขาเขตอำเภอแม่เมะ จังหวัดลำปาง ไหลผ่านพื้นที่อำเภอในเขตตำบลหัวเสือ วังเงิน ดอนไฟ บ้านกัว แม่ทะ ปาดัน นาคร้ว และน้ำโจ้ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำวังที่อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ ได้แก่

แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและประมงประเภทอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๓๒ แห่ง เป็นอ่างเก็บน้ำตามโครงการพระราชดำริฯ จำนวน ๘ แห่ง ดังนี้

๑. อ่างเก็บน้ำห้วยสามขา (โครงการพระราชดำริ) ที่ตั้ง หมู่ที่ ๖ ตำบลหัวเสือ ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๗๗๑,๗๓๐ ลบ.ม.

๒. อ่างเก็บน้ำแม่มอน (โครงการพระราชดำริ) ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ ตำบลหัวเสือ ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๑๓๗,๐๐๐ ลบ.ม.

๓. อ่างเก็บน้ำห้วยเคียน (โครงการพระราชดำริ) ที่ตั้ง หมู่ที่ ๘ ตำบลหัวเสือ ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๗๑๓,๘๕๐ ลบ.ม.

๔. อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ (โครงการพระราชดำริ) ที่ตั้ง หมู่ที่ ๙ ตำบลหัวเสือ ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๑๐๐,๐๐๐ ลบ.ม.

๕. อ่างเก็บน้ำห้วยแม่วะ (โครงการพระราชดำริ) ที่ตั้ง หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านบอม

๖. อ่างเก็บน้ำห้วยส้ม (โครงการพระราชดำริ) ที่ตั้ง หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่ทะ ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๒๗๙,๐๐๐ ลบ.ม.

๗. อ่างเก็บน้ำห้วยยอนตอนบน (โครงการพระราชดำริ) ที่ตั้ง หมู่ที่ ๑ ตำบลสันดอนแก้ว ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๒๕๔,๐๐๐ ลบ.ม.

๘. อ่างเก็บน้ำแม่ห้วยแม่สัน (โครงการพระราชดำริ) ที่ตั้ง หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่ทะ

๙. อ่างเก็บน้ำบ้านหัวเสือ ที่ตั้ง หมู่ที่ ๒ ตำบลหัวเสือ

๑๐. อ่างห้วยแมงาก ที่ตั้ง หมู่ที่ ๔ ตำบลหัวเสือ ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๕๐๐,๐๐๐ ลบ.ม.

๑๑. อ่างเก็บน้ำห้วยเขมมัน ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ ตำบลหัวเสือ ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๓๕๖,๓๐๐ ลบ.ม.

๑๒. อ่างเก็บน้ำแม่มาน ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ ตำบลหัวเสือ ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๓๐,๐๐๐ ลบ.ม.

๑๓. อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ (ตอนล่าง) ที่ตั้ง หมู่ที่ ๙ ตำบลหัวเสือ

๑๔. อ่างแม่ไทย ที่ตั้ง หมู่ที่ ๒ ตำบลบ้านบอม

๑๕. อ่างนาแฝก ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบอม ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๒๔,๐๐๐ ลบ.ม.

๑๖. อ่างเก็บน้ำแม่ือบ ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านบอม ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๕๙,๘๕๐ ลบ.ม.

๑๗. อ่างแม่ฮาน ที่ตั้ง หมู่ที่ ๔ ตำบลบ้านบอม

๑๘. อ่างเก็บน้ำแม่กอง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๖ ตำบลบ้านบอม ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๖๐,๐๐๐ ลบ.ม.

๑๙. อ่างเก็บน้ำนาใหม่ ที่ตั้ง หมู่ที่ ๔ ตำบลดอนไฟ

๒๐. อ่างเก็บน้ำแม่เอียง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๖ ตำบลดอนไฟ ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๒๐,๐๐๐ ลบ.ม.

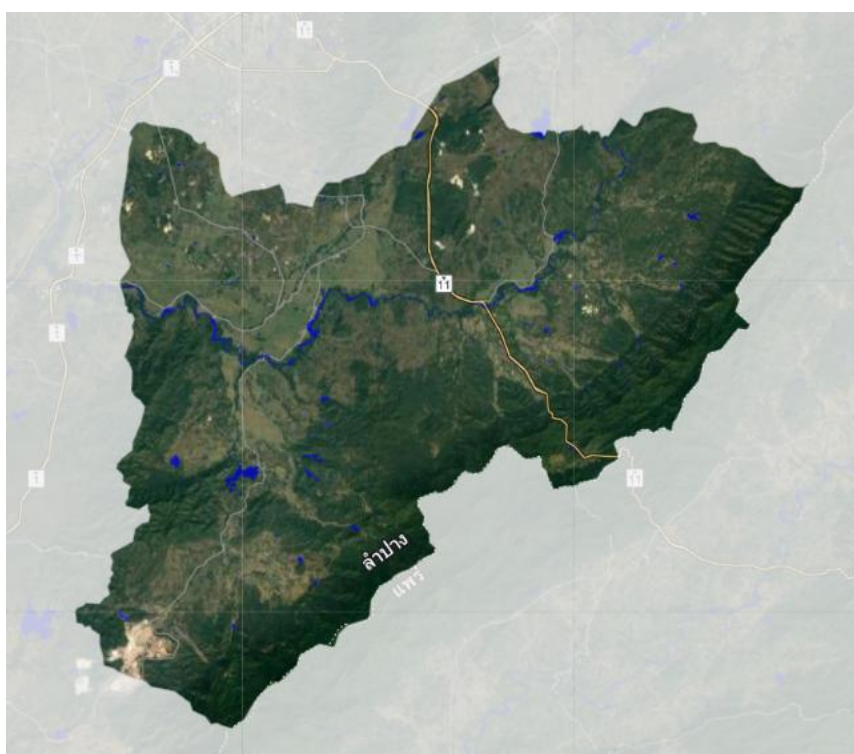
๒๑. อ่างเก็บน้ำจำปู ที่ตั้ง หมู่ที่ ๘ ตำบลดอนไฟ ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๒๕,๐๐๐ ลบ.ม.

๒๒. อ่างเก็บน้ำจำบอน ที่ตั้ง หมู่ที่ ๘ ตำบลดอนไฟ ปริมาตรของแหล่งน้ำ ๔๐,๐๐๐ ลบ.ม.

๒๓. อ่างเก็บน้ำห้วยฝักกวง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๒ - หมู่ที่ ๓ ตำบลวังเงิน ปริมาตรของแหล่งน้ำ

๓๗,๘๐๐ ลิบ.ม.

- ๒๔. อ่างเก็บน้ำห้วยแม่มาย ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ ตำบลวังเงิน
- ๒๕. อ่างเก็บน้ำห้วยเค็ม ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ ตำบลวังเงิน
- ๒๖. อ่างห้วยบ่อ ที่ตั้ง หมู่ที่ ๗ ตำบลวังเงิน
- ๒๗. อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สก๊าด ที่ตั้ง หมู่ที่ ๙ ตำบลวังเงิน
- ๒๘. อ่างเก็บน้ำห้วยไซ ที่ตั้ง หมู่ที่ ๑ ตำบลแม่ทะ
- ๒๙. อ่างเก็บน้ำผาลาด ที่ตั้ง หมู่ที่ ๖ ตำบลแม่ทะ
- ๓๐. อ่างเก็บน้ำห้วยฝาง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๓ ตำบลสันดอนแก้ว
- ๓๑. อ่างเก็บน้ำแม่กอก ที่ตั้ง หมู่ที่ ๕ ตำบลสันดอนแก้ว
- ๓๒. อ่างเก็บน้ำแม่กะลึง ที่ตั้ง หมู่ที่ ๖ ตำบลสันดอนแก้ว

ภาพที่ ๙ แหล่งน้ำธรรมชาติอำเภอแม่ทะ
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ.๒๕๖๔)

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างเศรษฐกิจที่สำคัญ

อำเภอแม่ทะ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง การปลูกข้าวส่วนใหญ่ปลูกไว้เพื่อบริโภคภายในครัวเรือนเป็นหลักมากกว่า ปลูกเพื่อจำหน่าย เมื่อว่างเว้นจากการทำเกษตรกรรม เกษตรกรจะรับจ้างทั้งในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร ในภาคการเกษตรมีการรับจ้างไถดิน รับจ้างปลูก รับจ้างถางวัชพืช เก็บของป่า ส่วนนอกภาคการเกษตรรับจ้างทั่วไป และอาชีพอื่นๆได้แก่ ค้าขายและการให้บริการต่าง ๆ เป็นต้น

ตารางที่ ๗ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอแม่ทะ ปี ๒๕๖๗

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)		
		ข้าวนาปี	มันสำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
แม่ทะ	๑๑,๓๖๔.๒๓	๕,๗๙๓	๗๕๐	๔,๘๒๒
นาครี	๑๐,๑๔๒.๒๖	๕,๑๑๕	๗๔๓	๔,๒๖๘
ป่าตัน	๕,๕๔๔.๕๑	๕,๓๗๓	๔๕	๑๒๗
บ้านกิว	๔,๖๗๓.๘๘	๓,๙๗๖	๔๑	๖๕๗
บ้านบอม	๖๓๒๙.๔๒	๔,๑๗๙	๒๖๔	๑,๘๘๘
น้ำโจ้	๘๗๑๘.๘๘	๗,๒๓๘	๕๗๒	๘๙๘
ดอนไฟ	๗๖๔๘.๑๗	๓,๑๒๕	๑๐๒	๔,๔๒๑
หัวเสือ	๑๒๖๖๙.๕๔	๔,๕๘๓	๑,๑๖๓	๗,๐๕๒
วังเงิน	๔๔๓๔.๗๗	๑,๖๙๕	๒๙	๒,๖๙๔
สันดอนแก้ว	๗๔๙๓.๕๔	๔,๔๐๗	๔๔๓	๒,๖๔๔
พื้นที่รวม	๗๙,๐๑๙.๒๐	๔๕,๕๑๗	๔,๑๕๒	๒๙,๔๗๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, ๒๕๖๗

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)
รวมทั้งหมด	๔,๔๘๐	๑๗,๘๐๕	-	๘๓๑	๑๑๓๑๘	๓๕๗,๑๑๖	๑,๑๖๕	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
แม่ทะ	๓๕				๓๕		
นาครี	๑๗				๑๗		
ป่าตัน	๗๗				๗๗		
บ้านกิ้ว	๑๑๐				๑๑๐		
บ้านบอม	๙๓				๙๓		
น้ำโจ้	๑๖๒				๑๖๒		
ดอนไฟ	๑๒๐				๑๒๐		
หัวเสือ	๑๗๐				๑๗๐		
วังเงิน	๑๐๕				๑๐๕		
สันดอนแก้ว	๑๖๖				๑๖๖		
รวมทั้งหมด	๑,๐๕๕				๑,๐๕๕		

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอแม่ทะ ,พ.ศ.๒๕๖๗

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดลำปาง / ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เท่ากับ ๗๓,๑๖๑ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๓) มีมูลค่า เท่ากับ ๗๑,๒๓๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑,๙๒๓ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๒.๗

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capita GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ.๒๕๖๔ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๑๐๔,๗๕๔ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๓) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๑๐๑,๒๒๑ บาท จำนวน ๓,๕๓๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๓๗

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดลำปาง ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ภาคเกษตร	๗,๗๑๘	๗,๕๙๔	๘,๒๓๖	๗,๙๓๘	๘,๑๑๓
ภาคบริการ	๓๖,๔๔๗	๓๗,๙๒๒	๓๘,๔๐๗	๓๘,๓๑๖	๓๙,๖๗๕
ภาคอุตสาหกรรม	๒๕,๘๘๗	๒๕,๙๓๐	๒๕,๓๓๒	๒๔,๙๘๔	๒๕,๓๗๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๗๐,๐๕๓	๗๑,๔๔๖	๗๑,๙๗๕	๗๑,๒๓๘	๗๓,๑๖๑
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๙๗,๒๙๑	๑๐๐,๐๐๓	๑๐๑,๔๙๘	๑๐๑,๒๒๑	๑๐๔,๗๕๔
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๗๒๐	๗๑๔	๗๐๙	๗๐๔	๖๙๘

ที่มา: สำนักงานคลังจังหวัดลำปาง ,พ.ศ.๒๕๖๔

๖.๓ จำนวนครัวเรือน

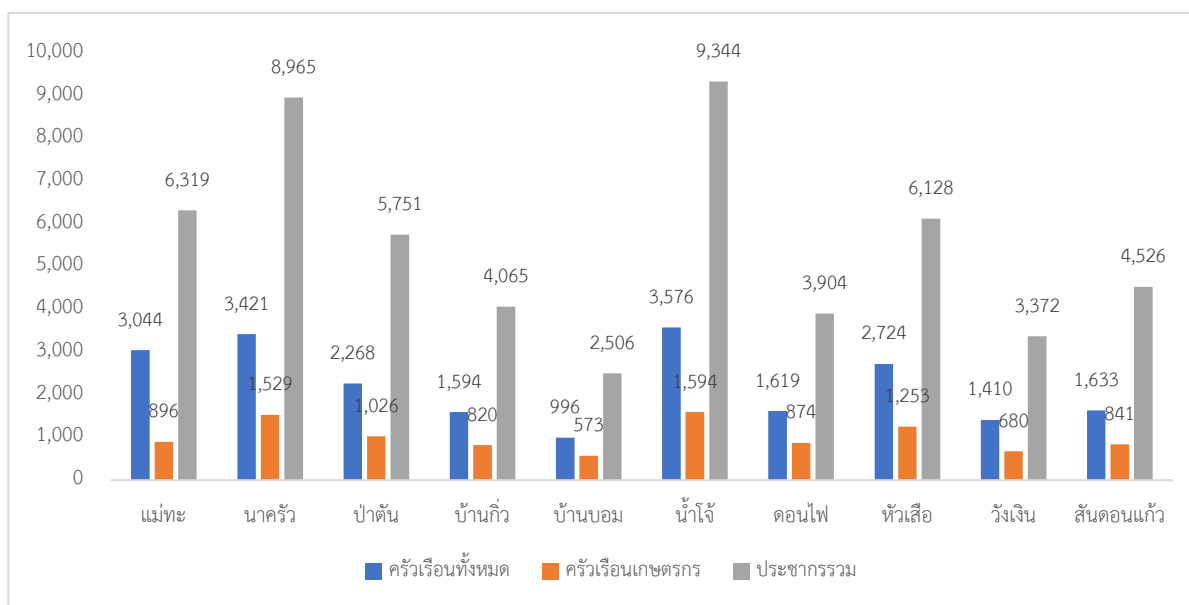
อำเภอแม่ทะ มีประชากรรวมทั้งสิ้น ๕๔,๙๑๐ คน จำแนกเป็นชาย ๒๗,๐๐๗ คน หญิง ๒๗,๙๐๓ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนประชากร และจำนวนครัวเรือน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ที่	ตำบล	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	แม่ทะ	๓,๐๔๔	๘๙๖	๓,๑๐๗	๓,๒๑๒	๖,๓๑๙
๒	นาครี	๓,๔๒๑	๑,๕๒๙	๔,๓๖๖	๔,๕๙๙	๘,๙๖๕
๓	ป่าตัน	๒,๒๖๘	๑,๐๒๖	๒,๘๐๖	๒,๖๔๘	๕,๔๕๔
๔	บ้านกิว	๑,๕๙๔	๘๒๐	๑,๙๙๘	๒,๐๙๗	๔,๐๖๕
๕	บ้านบอม	๙๙๖	๕๗๓	๑,๒๔๘	๑,๒๕๘	๒,๕๐๖
๖	น้ำโจ้	๓,๕๗๖	๑,๕๙๔	๔,๕๖๕	๔,๗๗๙	๙,๓๔๔
๗	ดอนไฟ	๑,๖๑๙	๘๗๔	๑,๙๑๖	๑,๙๘๘	๓,๙๐๔
๘	หัวเสือ	๒,๗๒๔	๑,๒๕๓	๓,๐๔๓	๓,๐๘๕	๖,๑๒๘
๙	วังเงิน	๑,๔๑๐	๖๘๐	๑,๖๕๐	๑,๗๒๒	๓,๓๗๒
๑๐	สันดอนแก้ว	๑,๖๓๓	๘๔๑	๒,๓๐๘	๒,๒๑๘	๔,๕๒๖
รวม		๒๒,๒๘๕	๑๐,๐๘๖	๒๗,๐๐๗	๒๗,๙๐๓	๕๔,๙๑๐

ที่มา: ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์, อำเภอแม่ทะ ๒๕๖๗

กราฟแสดงจำนวนประชากรครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๑๐ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

(ที่มา : ฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ อำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๖.๔ การศึกษา

ในเขตพื้นที่อำเภอแม่ทะประกอบด้วย

ระดับประถมศึกษา

- สังกัด สพป. ลำปาง เขต ๒ จำนวน ๒๓ แห่ง ได้แก่
 ๑. โรงเรียนบ้านนาบง
 ๒. โรงเรียนบ้านนาควาง
 ๓. โรงเรียนอนุบาลแม่ทะ (ชุมชนบ้านน้ำโหลง-บ้านห่อมอุปถัมภ์)
 ๔. โรงเรียนบ้านหลุก
 ๕. โรงเรียนนาครวัชรประชาสามัคคี
 ๖. โรงเรียนบ้านห่อห้ำ
 ๗. โรงเรียนทองทิพย์วิทยา
 ๘. โรงเรียนกิ้วประชาวิทยา
 ๙. โรงเรียนบ้านนาตัม
 ๑๐. โรงเรียนบ้านบอม
 ๑๑. โรงเรียนป่าตันวิทยา
 ๑๒. โรงเรียนบ้านนาคต
 ๑๓. โรงเรียนบ้านแม่ทะ
 ๑๔. โรงเรียนชุมชนบ้านท่าแหน
 ๑๕. โรงเรียนบ้านน้ำโทก-หัวดง
 ๑๖. โรงเรียนบ้านนาตู
 ๑๗. โรงเรียนบ้านหลวง
 ๑๘. โรงเรียนบ้านอ้อวิทยา
 ๑๙. โรงเรียนบ้านแม่ทาน
 ๒๐. โรงเรียนห้วยมะเกลือวิทยา
 ๒๑. โรงเรียนบ้านสามขา
 ๒๒. โรงเรียนบ้านผาแมว
 ๒๓. โรงเรียนบ้านนาดง
- สังกัด สพป. ลำปาง เขต ๒ (ขยายโอกาสทางการศึกษา) จำนวน ๖ แห่ง ได้แก่
 ๑. โรงเรียนบ้านแม่ทะ
 ๒. โรงเรียนป่าตันวิทยา
 ๓. โรงเรียนห้วยมะเกลือวิทยา
 ๔. โรงเรียนทองทิพย์วิทยา
 ๕. โรงเรียนกิ้วประชา-วิทยา
 ๖. โรงเรียนบ้านอ้อวิทยา
- สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่
 ๑. โรงเรียนเทศบาลป่าตันนาครวั

- ๒. โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลสิริราช
- ๓. โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลนาครีว
- ๔. โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลน้ำโจ้

- สังกัดสำนักบริหารคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนผดุงรัตน์วัดสันฐาน

ระดับมัธยมศึกษา

- สังกัด สพม.เขต ๓๕ จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่
 - ๑. โรงเรียนแม่ทะวิทยา
 - ๒. โรงเรียนแม่ทะประชาสามัคคี
 - ๓. โรงเรียนแม่ทะพัฒนศึกษา

- สังกัดสำนักบริหารคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน ๑ แห่ง คือ โรงเรียนสุนทรศึกษา

- สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่
 - ๑. โรงเรียนแม่ทะปริยัติศึกษา
 - ๒. โรงเรียนทิพย์पालะวิทยานุสรณ์

๖.๕ การสาธารณสุข

สถานบริการด้านสาธารณสุข มีดังนี้

- ๑. โรงพยาบาลแม่ทะ ขนาด ๓๐ เตียง จำนวน ๑ แห่ง
- ๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (สถานีอนามัย) จำนวน ๑๓ แห่ง
- ๓. คลินิกเอกชน จำนวน ๑๔ แห่ง
- ๔. ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน ๖ แห่ง

๖.๖ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

๑. การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่ของอำเภอแม่ทะ นับถือศาสนาพุทธ ประมาณ ๙๙.๘๐ % และนับถือศาสนาอื่น ๆ ประมาณ ๐.๒๐ % ปัจจุบันมีวัด จำนวน ๖๘ แห่ง ที่พักสงฆ์จำนวน ๗ แห่ง และโบสถ์คริสต์จำนวน ๒ แห่ง (บ้านแม่ปุง ม.๗ ต.น้ำโจ้และนิคมแม่ทะ)

๒. วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- ๑) จ้อย/ขอ เป็นการแสดงศิลปวัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้าน คือ การนำเนื้อหาหรือประโยชน์มาใส่ทำนองให้คล้องจองกันอาจจะเป็นเรื่องราวการใช้ชีวิตประจำวัน หรือเป็นการสนทนากันก็ได้
- ๒) พิธีสืบทอดตำนานน้ำจาง ลำน้ำจางถือว่าเป็นลำน้ำสำคัญที่หล่อเลี้ยงชีวิตชาวอำเภอแม่ทะ ซึ่งเทศบาลตำบลนาครีว จัดให้มีงานประเพณีสืบทอดตำนานน้ำจาง ประมาณเดือนเมษายนของทุกปี
- ๓) ประเพณีสงฆ์พระเจ้าไม้แก่นจันทร์วัดป่าต้นหลวง ทุกวันที่ ๑๕ เมษายน ของทุกปี

๔) ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุดอยพระมาน บ้านป่าตันเหนือ หมู่ที่ ๕ ตำบลป่าตัน ทุกวันขึ้น
๑๕ ค่ำ เดือน ๗ ของทุกปี

๕) ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุดอยแก้ว ตำบลน้ำใจ

๖) ประเพณีสงฆ์น้ำพระเจ้าทันใจ วัดดอนไฟ ตำบลดอนไฟ

๗) ประเพณีสงฆ์น้ำพระธาตุ วัดท่าแห่น ตำบลแม่ทะ

๘) ประเพณีบวงสรวงพ่อเจ้าดีป่าละ (วีรชนผู้ช่วยพ่อเจ้าทิพย์ช้างกู้เมืองลำปาง)

วัดสามขา ตำบลหัวเสือ

๙) ประเพณีบวงสรวงเจ้าพ่อวังเงิน ศาลเจ้าพ่อวังเงิน บ้านปางมะโอ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังเงิน ทุก
วันที่ ๑๘ เมษายน ของทุกปี

๑๐) ประเพณีเลี้ยงผีต้นน้ำ บ้านดอนมูล ม.๓ ต.หัวเสือ

๑๑) ประเพณีพ่อนผี ตำบลน้ำใจ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

๑๒) ประเพณีวันผู้สูงอายุชมรมผู้สูงอายุอำเภอแม่ทะ ทุกวันที่ ๑๓ เมษายน ของทุกปี

๑๓) ประเพณีแข่งเรือยาว ลำน้ำจาง ตำบลน้ำใจและตำบลป่าตัน อำเภอแม่ทะ

๑๔) ประเพณีไหล่อ บ้านฮ่องห้า หมู่ที่ ๑ และบ้านแม่บุง หมู่ที่ ๗ ต.น้ำใจ

๑๕) ประเพณีตานก๋วยสลาก จัดขึ้นในทุกตำบลตามที่เจ้าคณะอำเภอกำหนดให้ แต่ละตำบล
ตั้งแต่เดือนกันยายน - ตุลาคม ของทุกปี

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

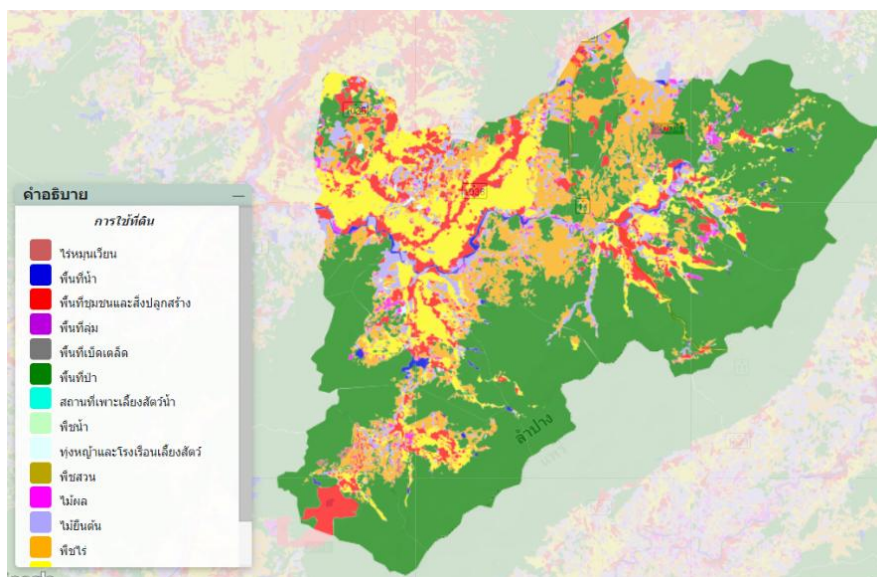
อำเภอแม่ทะมีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า จำนวน ๒๗๕,๗๕๒.๓๘ ไร่ ร้อยละ ๕๔.๕๙
รองลงมาคือ พื้นที่พืชไร่ ๗๗,๑๒๓.๘๑ ไร่ ร้อยละ ๑๕.๒๗ และพื้นที่นา ๖๗,๔๖๒.๑๗ ไร่ ร้อยละ ๑๓.๓๖

ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๗๐.๒๕	๐.๐๑
พื้นที่นา	๖๗,๔๖๒.๑๗	๑๓.๓๖
พืชไร่	๗๗,๑๒๓.๘๑	๑๕.๒๗
ไม้ยืนต้น	๒๕,๗๓๕.๒๗	๕.๐๙
ไม้ผล	๖,๗๔๙.๕๔	๑.๓๔
พืชสวน	๕.๕๒	๐.๐๐
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๙๒๒.๔๗	๐.๑๘
พืชน้ำ	๑๓.๘๑	๐.๐๐
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๖๔.๖๒	๐.๐๑
พื้นที่ป่า	๒๗๕,๗๕๒.๓๘	๕๔.๕๙
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๔๔,๓๓๒.๙๖	๘.๗๘
พื้นที่น้ำ	๕,๑๕๔.๕๓	๑.๐๒
ไร่นา	๑,๗๓๕.๒๙	๐.๓๔

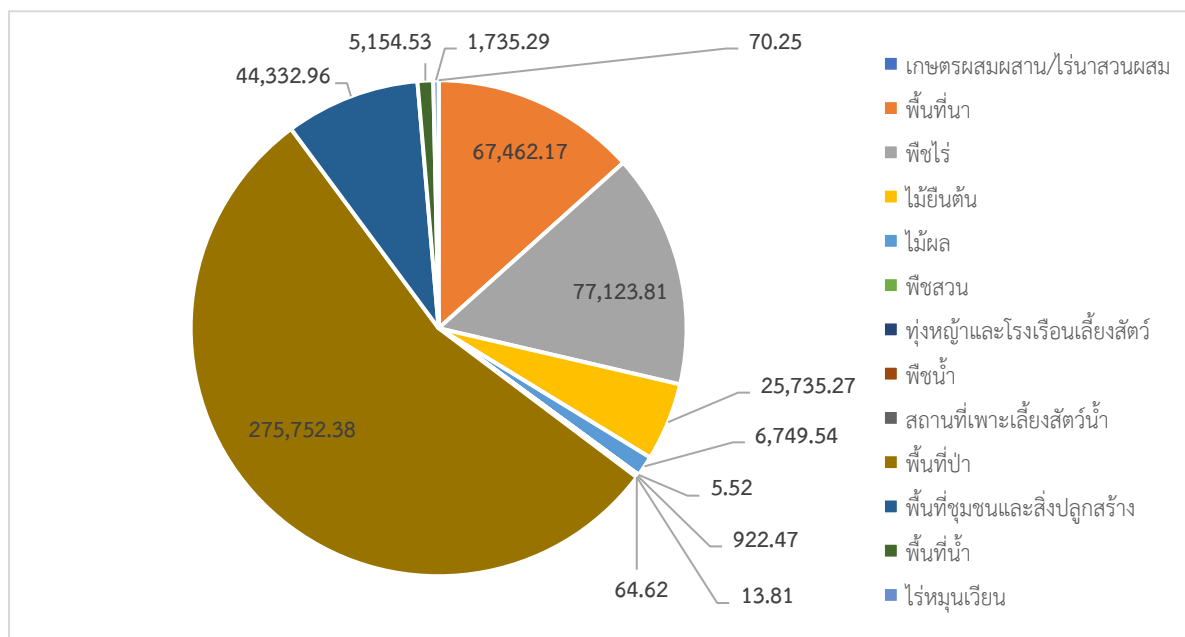
ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗)

กราฟวงกลมแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๑๒ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

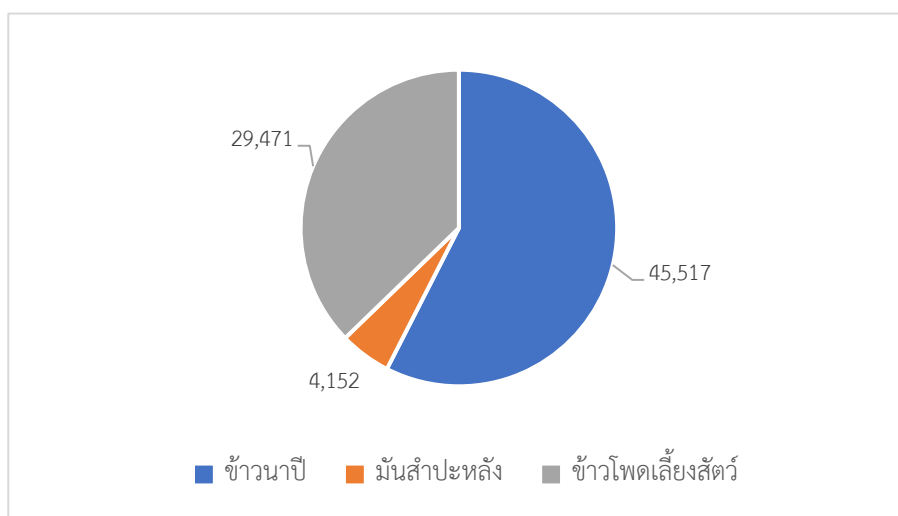
อำเภอแม่ทะพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๔๗,๕๔๘ ไร่ รองลงมาคือ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๓๓,๒๘๙ ไร่ และมันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๖,๕๔๘ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกลำไย จำนวน ๑,๓๕๗ ไร่

ตารางที่ ๑๓ แสดงพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอแม่ทะ

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	ข้าวนาปี (ไร่)	มันสำปะหลัง (ไร่)	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)	รวมพื้นที่ การเกษตรทั้งหมด (ไร่)
แม่ทะ	๕๗,๑๙๙.๙๓	๕,๗๙๓	๗๕๐	๔,๘๒๒	๑๑,๓๖๕
นาครี	๒๔,๕๒๖.๗๘	๕,๑๑๕	๗๔๓	๔,๒๖๘	๑๐,๑๒๖
ป่าตัน	๑๓,๑๙๔.๒๙	๕,๓๗๓	๔๕	๑๒๗	๕,๕๔๕
บ้านกิว	๔๖,๑๐๔.๔๔	๓,๙๗๖	๔๑	๖๕๗	๔,๖๗๔
บ้านบอม	๓๗,๗๒๑.๖๓	๔,๑๗๙	๒๖๔	๑,๘๘๘	๖,๓๓๑
น้ำใจ	๔๔,๙๖๑.๓๔	๗,๒๓๘	๕๗๒	๘๙๘	๘,๗๐๘
ดอนไฟ	๔๐,๘๕๒.๓๖	๓,๑๒๕	๑๐๒	๔,๔๒๑	๗,๖๔๘
หัวเสือ	๔๕,๒๓๕.๕๔	๔,๕๘๓	๑,๑๖๓	๗,๐๕๒	๑๒,๗๙๘
วังเงิน	๑๑๐,๓๗๔.๑๘	๑,๖๙๕	๒๙	๒,๖๙๔	๔,๔๑๘
สันดอนแก้ว	๘๔,๙๕๒.๑๒	๔,๔๐๗	๔๔๓	๒,๖๔๔	๗,๔๙๔
รวม	๓๙๔,๗๔๘.๔๓	๔๕,๕๑๗	๔,๑๕๒	๒๙,๔๗๑	๗๙,๑๐๗

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ , ๒๕๖๗

กราฟวงกลมแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอ

ภาพที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ , ๒๕๖๗)

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

อำเภอแม่ทะ มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
			เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	ระดับ ๔ ดาว กะปิเจนายจันทร์	- ปลาแร่เจนายจันทร์ - กะปิเจนายจันทร์	๔๓	๕	ดอนไฟ
๒	วิสาหกิจชุมชนเพาะแปรรูปเห็ดบ้าน สวนแม่ทะ	- เห็ดสามรส - เห็ดสวรรค์ - เห็ดทอดกรอบสมุนไพร	๗๒	๓	สันดอนแก้ว
๓	แคบหมูนายแม่	- แคบหมูไร้มัน	๕๗	๕	นาครี
๔	กองเพชรแกะสลัก	- เชิงเทียนช้างรำวง	๑๔	๑๑	นาครี
๕	มาบ้นแกะสลัก	- ช้างเกี้ยวกัน	๑๙๗	๑๒	นาครี
๖	เอมอรแกะสลัก	- ช้างเดินลีลา	๑๓๘/๒	๑๒	นาครี
๗	กลุ่มภูไทยแกะสลัก	- ความรักของช้าง - ที่เสียบปากกาม้านามบัตร	๑๒๑/๑	๑๑	นาครี
๘	ศรีพรรณแกะสลัก	- หัวช้างแอฟริกา ขนาด ๒๐ นิ้ว	๗๐	๖	นาครี
๙	บอสแกะสลัก	- ช้างลีลา	๑๑๓	๑๒	นาครี
๑๐	ระดับ ๓ ดาว กาแฟสดเขลางค์นครจากไร่ปางมะ โอ	- กาแฟคู่ขวัญ	๕๘	๘	วังเงิน
๑๑	บริษัท วุฒิชัยเซรามิกส์ จำกัด	- แก้วน้ำลายหงส์	๒๖๕	๒	น้ำโจ้
๑๒	ชูศิลป์ แอนติค	- หน้าต่างกระจกแฟนท์ - ที่แขวนกระดาดหิซซู	๒๐๓	๑๑	นาครี
๑๓	จำเรียงแกะสลัก	- ม้าไม้ทับกระดาด	๔๗/๒	๙	นาครี
๑๔	ประภาสแกะสลัก	- แรดแม่ลูก	๒๗๙	๑๒	นาครี
๑๕	กลุ่มสล่าสตรีบ้านหลุก	- แมวน้อยหลากลีลา (เหยียดขา)	๑๓๔	๑๒	นาครี
๑๖	ศรีพรรณแกะสลัก	- หัวช้างคอนโชน ขนาด ๑๒ นิ้ว - หัวอินเดียนแดง	๗๐	๖	นาครี
๑๗	สล่าพื้นบ้าน	- หลวงพ่อเกษม เขมโก	๑๙/๖	๑๒	นาครี
๑๘	แคบหมูนายแม่	- แคบหมูกระจกปรุรงรส ตรานาย แม่	๕๗	๕	นาครี

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
			เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑๙	ระดับ ๒ ดาว แคบหมูนายแม่	- แคบหมูติดมัน	๕๗	๕	นาครี
๒๐	กลุ่มสล่าสตรีบ้านหลุก	- ฮ. นกยูงนาโต	๑๓๔	๑๒	นาครี
๒๑	สล่าพื้นบ้าน	- พระพุทธรูปปางนั่งสมาธิ	๑๙/๖	๑๒	นาครี

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแม่ทะ พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๘
เครื่องมือ	๑
ผ้า เครื่องแต่งกาย	-
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๑๘
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	๒๗

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแม่ทะ พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอแม่ทะ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าสายสายฝน	๑๘๐/๑	๑๐	บ้านกิ้ว	๑๐	นางสุภาพ วงศ์จักรคำ
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปถั่วลิสงบ้านนาแก้ว	๕๑/๓	๑	ป่าตัน	๑๑	นางทองเย็น สายวงศ์ผืน
วิสาหกิจชุมชนเพาะเห็ดหอมบ้านมาย	๕๕	๗	วังเงิน	๑๕	นายก้องเกียรติ รินท้าว
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านฮ่องห้า	๑๘๗	๑	น้ำใจ	๗	นางจ้อน หมูแก้ว
วิสาหกิจชุมชนเพาะและแปรรูปเห็ดบ้านสวนแม่ทะ	๗๒	๓	สันดอนแก้ว	๗	นางณัฐกานต์ วรรณทัศน์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนาแก้ว(กิ้ว)	๒๙/๓	๔	บ้านกิ้ว	๑๕	นางอภิญญา งามจักร
วิสาหกิจชุมชนธนาคารหมู่บ้าน บ้านโป่งแน่น	๙๓	๔	บ้านบอม	๑๕	นายผล สายศรีรอด
วิสาหกิจชุมชนร้านค้าตำบลสันดอนแก้ว	๕๒	๔	สันดอนแก้ว	๑๓	นายสุนทร บุญเลิศ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพแม่ทะพัฒนา	๒๘	๑	ป่าตัน	๑๕	นางอำไพ สายวงศ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปกล้วยบ้านสามขา	๙๙/๑	๖	หัวเสือ	๑๐	น.ส.วรรัตน์ อินมาปัน
วิสาหกิจชุมชนร้านค้าชุมชนบ้านเด่น	๗/๑	๘	สันดอนแก้ว	๑๒	นายปิ่น พรหมมาบุญ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสาบ้านหัวเสือ	๑๓๗	๒	หัวเสือ	๑๙	นางมาลี ธิโหล
วิสาหกิจชุมชนโคเนื้อแม่ทะ	๑๑๖	๔	บ้านบอม	๑๐	นายบุญส่ง อยู่สุธา
วิสาหกิจชุมชนการตลาดอำเภอแม่ทะ	๔๘/๑	๑	ป่าตัน	๗	นายยอดปรีชา หาญดี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มศิลปประดิษฐ์ของที่ระลึกและของใช้บ้านเอืยก	๓๐/๑	๖	ดอนไฟ	๑๒	นายศรีนวล มลพู

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวโพดบ้านอ้วน	๗๒/๒	๓	นาครีว	๑๘	นางศิริพร ปู่ดุ่ม
วิสาหกิจชุมชนร้านค้าชุมชนบ้านด่าน	๑๐๔	๒	สันดอนแก้ว	๗	นางมอญแก้ว สุทา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงวัวบ้านสบไร่	๒๒/๑	๙	หัวเสือ	๑๘	นายสันทัศน์ เปียงเปียงสาย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแกะสลักบ้านหลุก	๔๒	๑๑	นาครีว	๗	นางชบา สายคำ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตำบลแม่ทะ	๑๕	๑	แม่ทะ	๑๕	นายสมควร ชวพันธ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มประดิษฐ์เฟอร์นิเจอร์ของฝากจากไม้บ้านบอม	๖๑/๖	๖	บ้านบอม	๘	นายทนต์ ยุชมภู
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้านสามขา	๗๓	๖	หัวเสือ	๘	นางกนกแก้ว ยาไชยบุญเรือง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์บ้านด่าน	๑๐๐	๒	สันดอนแก้ว	๑๑	นายบุญชูฤทธิ์ เครือฟู
วิสาหกิจชุมชนเกษตรนาข้าวบ้านจว้าก	๑๑๘	๕	แม่ทะ	๗	นายสุรพงษ์ จันทรเทียม
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงวัวบ้านจว้าก	๑๑๘	๕	แม่ทะ	๑๑	นาย อุ่นเรือน พรหมใส
วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวโพดบ้านจว้าก	๑๔๙	๕	แม่ทะ	๑๙	นายสิริศักดิ์ เจียมศักดิ์ศรี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคเนื้อบ้านอ้วน	๒๕	๓	นาครีว	๑๑	นางสาวกัลยา มังคะวงศ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่ลู่	๑๐๖/๒	๑๑	หัวเสือ	๑๐	นางสมาลี หน่ออ่อน
วิสาหกิจชุมชนสหกรณ์โคบ้านหลวง	๒๒	๒	นาครีว	๑๔	นางบัวผัด โกฏีผักแว่น
วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมบ้านหลวงรุ่งเรือง	๗๔/๑	๒	นาครีว	๑๑	นายสมศักดิ์ วงศ์แสงดี
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงวัวบ้านท่าแหน	๑๒๔/๔	๗	แม่ทะ	๑๕	นายมงคล เครือสายใจ
วิสาหกิจชุมชนร้านค้าชุมชนบ้านนาขวาง	๑๒๗	๒	ดอนไฟ	๑๑	นายสุพัฒน์ ม่วงสุด
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มบ้านนาบง	๑๒๑	๔	ดอนไฟ	๑๓	นายศรี หมักมะณี
วิสาหกิจชุมชนแซมพูนสมุนไพรบ้านหัวเสือ	๗/๑	๒	หัวเสือ	๑๓	นางโสภณ กระจาย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์บ้านเด่น	๑๑	๘	สันดอนแก้ว	๑๕	นายคำ อินสุริยา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีสหกรณ์และเยาวชนบ้านนาแก้ว	๒๘/๑	๑	ป่าตัน	๙	นางสาวชาธิณี ชมพู
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำข้าวเกรียบเห็ดหอมสดบ้านมาย	๔๒	๗	วังเงิน	๙	นางบัวพี่ วงศ์อินตา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มถั่วลิสงบ้านนาบง	๑๐๖	๔	ดอนไฟ	๙	นายกวัน ยะแบน
วิสาหกิจชุมชนเกษตรพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลวังเงิน	๑๐๙/๒	๙	วังเงิน	๑๔	นายเบ็ญจ ศรีอินคำ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรทำนาบ้านกิ้ว	๒๘	๑	บ้านกิ้ว	๘	นายผจญ ศรีใจอินทร์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกถั่วเหลืองนาแก้ว	๓๓/๑	๔	บ้านกิ้ว	๙	นายแก้วมา เทียมวัง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกลำไยอำเภอแม่ทะ	๕๕	๓	แม่ทะ	๑๐	นายบุญมี สมณะ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพทำไม้กวาดบ้านกิ้ว	๑๙๖	๘	บ้านกิ้ว	๗	นายสันตติ ประชัยละ
วิสาหกิจชุมชนสวนผึ้ง	๑๒๙	๒	น้ำใจ	๙	นายพลพิชิต โฆษิตชูสวัสดิ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านหนามปุย้า	๑๗๗/๑	๘	นาครีว	๑๐	นายธวัช ศิริกา

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรบ้านหนอง	๔๕	๔	น้ำใจ	๙	นายสมสิทธิ์ จະวะนะ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงปลาตากบ้านปง	๕๑	๒	ป่าตัน	๑๐	นายจิรวัฒน์ สายปันตา
วิสาหกิจชุมชนดอกไม้ประดิษฐ์บ้านท่าใต้-ท่ากลาง	๗๔/๓	๗	บ้านกิ้ว	๑๐	นางเกียง สุระแสน
วิสาหกิจชุมชนเย็บผ้าบ้านท่ากลาง-ท่าใต้	๑๓๗/๔	๗	บ้านกิ้ว	๙	นางทัศนีย์ญา พงศ์ภักธนากร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มประดิษฐ์ดอกไม้ ม.๕	๖๐/๑	๕	บ้านกิ้ว	๑๒	นางสมศรี จิตมั่น
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บกระเป๋าม.๕	๙๑	๕	บ้านกิ้ว	๑๖	นางพรพิมล พรหมศรี
วิสาหกิจชุมชนเย็บหมวกบ้านบอม	๕๗	๖	บ้านบอม	๑๔	นางจรรยา ไชยปะละ
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรไร่นาสวนผสม	๑๔๘/๒	๗	แม่ทะ	๗	นายประเสริฐ สมวงศ์
วิสาหกิจชุมชนหัตถกรรมบ้านหูกแพะ	๑๘๙	๑๑	นาคร้ว	๑๒	นางทองสุข เชื้อนแก้ว
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวชุมชนตำบลน้ำใจ	๖๖/๒	๖	น้ำใจ	๑๕	นายภูรินทร์ รังษี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไร่นาสวนผสมบ้านนาขวาง	๙๕	๒	ดอนไฟ	๑๖	นายเสาร์แก้ว ปุ่มตน
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านกิ้ว ต.บ้านกิ้ว	๔๓/๑	๑	บ้านกิ้ว	๑๒	นางบัวบาน อภิวงศ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงปลาน้ำจืด	๑๘๙	๑๑	นาคร้ว	๑๑	นายสังวรณ์ เชื้อนแก้ว
วิสาหกิจชุมชนผลิตน้ำส้มเกล็ดหิมะ	๔๗	๑	สันดอนแก้ว	๙	นางเสาวลักษณ์ ศรีธิ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรพอเพียงในเขตปฏิรูปที่ดิน บ้านใหม่ หมู่ ๑	๕๓	๑	ดอนไฟ	๑๖	นางแววดี สมดีบ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์หัวเสือ	๑๒๑	๑๑	หัวเสือ	๑๐	นายศิริ วงศ์เรือน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกผักปลอดสารพิษ ม.๑ ต.บ้าน กิ้ว	๖๘	๑	บ้านกิ้ว	๗	นางสมศรี อุดมวงศ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตเพื่อการเกษตรบ้านสันดอน แก้ว	๒๖/๒	๑	สันดอนแก้ว	๙	นายเจตน์ดำรง วงศ์มอก
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพื่อการผลิตบ้านปง	๑๓๐/๒	๒	ป่าตัน	๑๒	นายอุดม วงศ์อินทร์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชผักปลอดสารพิษบ้านห้วย มะเกลือ	๑๖๔	๔	หัวเสือ	๑๐	นางดวงดาว ภูริโสภาโนอา เร่ตตี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวบ้านนาทม	๑๓๓	๒	บ้านกิ้ว	๙	นางบุญศรี สุตาขัน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรผู้สูงอายุบ้านหัวเสือ	๔๗	๒	หัวเสือ	๙	นายแก้ว วิกุลจรรยาเดช
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานจิด	๑๙๗	๑๒	หัวเสือ	๑๐	นายเหมือน แก้วกั้ง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแกะสลักศิลปะอาชาไม้บ้านสามขา	๖๕	๖	หัวเสือ	๗	นายสันติ อุทธิยะ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรแปรรูปบ้านสามขา	๘๖	๖	หัวเสือ	๙	นางนารี อินทร์มาป็น
วิสาหกิจชุมชนทำจันทน์สมศรีบ้านหัวเสือ	๒๐	๒	หัวเสือ	๑๕	นางประนอม เครือแปง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงวัวบ้านท่ากลาง-ท่าใต้	๗๘	๗	บ้านกิ้ว	๑๒	นายสมบูรณ์ สาอินจักร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปอาหารผลิตภัณฑ์ทาง การเกษตร	๑๒๐	๒	หัวเสือ	๑๗	นางสุพรรณิ วงศ์ชัชวาล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำพริกปลายังยืน	๑๘๙	๑	แม่ทะ	๑๐	นางสาวอ้อทิพย์ ภาวะไพบูลย์

วิสาหกิจชุมชนเครือข่ายพลังงานสะอาดเพื่อสิ่งแวดล้อมบ้านสามขา	๑๕๒/๑	๖	หัวเสือ	๑๐	นายชัย วงศ์ตระกูล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการเกษตรบ้านแม่ฮีบ	๘/๓	๓	บ้านกิ้ว	๑๖	นายอินทร์จันทร์ สายเบ็ง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแกะสลักม้าบ้านทุ่ง หมู่ที่ ๕	๗๖	๕	หัวเสือ	๑๕	นายสงกรานต์ บิงไฟ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วยมะเกลือ	๑๖๔	๔	หัวเสือ	๑๑	นางดวงดาว กุริโอส ไนอาเร็ดดี
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมและผลิตศูนย์ข้าวชุมชนตำบลป่าตัน	๗/๒	๗	ป่าตัน	๘	นายยุทธจักร สายสีทิ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขนมไทยบ้านหัวเสือ	๑๓๗	๒	หัวเสือ	๑๐	นางมาลี อีไหล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกยางพาราตำบลสันดอนแก้ว	๔๖/๒	๓	สันดอนแก้ว	๙	นายบุญทา สายเครือมอย
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพรบ้านแม่ทะ	๑๙/๒	๙	แม่ทะ	๗	นางอัมพร ประเสนมูล
วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกสดบ้านดอนมูล	๔๙/๑	๓	หัวเสือ	๑๐	นางสาวสุวิภาวรรณ ใจวัง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้า	๓/๑	๘	สันดอนแก้ว	๑๔	นางเนตร ทยานัน
วิสาหกิจชุมชนถั่วลิสงบ้านเด่น หมู่ที่ ๘	๑๑	๘	สันดอนแก้ว	๑๓	นายคำ อินสุริยา
วิสาหกิจชุมชนผลิตข้าวและปุ๋ยอินทรีย์บ้านสามขา	๒๓	๖	หัวเสือ	๑๑	นายทัศน์ อินทราประสิทธิ์
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงสุกรบ้านแม่วะ	๔๖/๒	๓	สันดอนแก้ว	๑๐	นายบุญทา สายเครือมอย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมข้าวเกษตรบ้านนาตม หมู่ที่ ๒	๔๔/๑	๒	บ้านกิ้ว	๑๕	นายบุญชู วงศ์สมศักดิ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มฮักน้ำจาง	๒๒/๑	๔	บ้านกิ้ว	๑๕	นายแก้วมา เทียมวัง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักรสานบ้านดอนมูล	๔๐	๓	หัวเสือ	๑๕	นายสำเร็จ หวังใจ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำปุ๋ยหมักชีวภาพบ้านดอนมูล	๖๙	๓	หัวเสือ	๑๖	นายสนั่น ใจวัง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ายาล้างจานบ้านดอนมูล	๔๐/๒	๓	หัวเสือ	๑๕	นายวัฒนชัย ฟองสมุทร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรวมพลังเข้มแข็ง	๑๑๗	๙	ป่าตัน	๑๒	นายสมาน พุฒมาเล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรีไซเคิล ดีไซน์ แอนด์เมด	๔/๑	๒	หัวเสือ	๘	นางบุษบา สุปน
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์บ้านท่าแหน	๒๐๕/๒	๑๐	แม่ทะ	๑๖	นางนันทวัน ประเสริฐ
วิสาหกิจชุมชนศูนย์จำหน่ายสินค้าชุมชนตำบลดอนไฟ	๑๓๖	๕	ดอนไฟ	๑๒	นางละเอียด ดำรงค์พงษ์พันธ์
วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกข้าวโพดบ้านท่ากลาง-ท่าใต้	๗๘	๗	บ้านกิ้ว	๙	นายสมบูรณ์ สานอินจักร
วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกข้าวโพดบ้านบอมหัวทุ่ง	๑๒/๒	๓	บ้านบอม	๙	นายเกษม รามจักร
วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวโพดบ้านจวัก	๑๓๒/๑	๕	แม่ทะ	๙	นางศรีทอง สายมงคล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านบอม	๗๒/๓	๖	บ้านบอม	๑๐	นายวินิต นพคุณ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านนาคตแพะ	๑๙/๓	๔	ป่าตัน	๑๓	นางอรพรรณ สายอินตะ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรบ้านน้ำโทกหัวดง	๑๔๖/๒	๔	แม่ทะ	๑๕	นางปาริชาติ ต้องสู้

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อสหกรณ์บ้าน ก้อม	๘๕/๑	๑	หัวเสือ	๙	นายบุญอยู่ ลาวิตา
วิสาหกิจชุมชนกองทุนฟื้นฟูเศรษฐกิจบ้านเหล่า หมู่ที่ ๙	๒๐๘	๙	บ้านกัว	๑๕	นายอุดร สายสุวรรณ
วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาโค-กระบือ ตำบลหัวเสือ	๒๔/๒	๗	หัวเสือ	๑๑	นายอืด วงค์เก้
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านอ้อ	๒๖/๒	๖	สันดอนแก้ว	๑๒	นายคำปิ่น ปิงวงศ์สา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงสุกรบ้านท่ากลาง-ท่าใต้ หมู่ที่ ๗	๑๐๗/๑	๗	บ้านกัว	๑๒	นายเสด วงค์แก้ว
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มภูไทยแกะสลัก	๒๑๒	๑๑	นาครีว	๑๐	นายสมพร สายปิ่น
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมและเพาะปลูกสมุนไพร แก่นิษฐ์	๑๑๖	๗	น้ำใจ	๗	นางสาวกรัศติลา สายเทพ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวโพดบ้านหัวฝาย	๓๔	๔	นาครีว	๙	นายจินดา วงศ์จักร์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านอ้วนกลุ่มที่๔	๘๕/๕	๓	นาครีว	๗	นางกันยา เครือเทพ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตข้าวโพดบ้านอ้วนกลุ่ม๘	๙๖	๓	นาครีว	๗	นายวุฒิ อินตะนันท์
วิสาหกิจชุมชนทำไร่ข้าวโพดกลุ่มที่ ๑	๙๖/๕	๓	นาครีว	๗	นายอำพล บุญแจ้ง
วิสาหกิจชุมชนทำไร่ข้าวโพดกลุ่มที่๓	๕๖	๓	นาครีว	๗	นายศรีณย์ สารใจวงศ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพด สกต.บ้านเด่น	๑๑/๑	๘	สันดอนแก้ว	๗	นางศรีนวล บุญเลิศ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านแม่ะกลุ่มที่ ๒	๒๘/๒	๓	สันดอนแก้ว	๗	นายจันทร์คำ ชื่นใจ
วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวโพดบ้านแม่ะ กลุ่มที่ ๓	๓๖/๑	๓	สันดอนแก้ว	๘	นางบุญศรี บุญทา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านอ้วน ๒	๑๐๓	๓	นาครีว	๗	นายจักรชัย สายยศ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดแม่ะ ๙/๙	๒๘/๔	๓	สันดอนแก้ว	๗	นางสว่าง ป้อตะมา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านโป่งแน่น	๑๑๕	๔	บ้านบอม	๗	นายบุญสืบ จักรเขื่อน
วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บ้านแม่ะ	๓๓/๓	๓	สันดอนแก้ว	๗	นายนาวิ ปองรักษ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บ้านสันป่า เปา	๑	๕	สันดอนแก้ว	๑๓	นายศรีมา สุทา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านหนามปุย่า กลุ่มที่ ๕	๑๗๗/๑	๘	นาครีว	๗	นายธวัช ศิริกา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดบ้านอ้วน กลุ่มที่ ๕	๗๖/๒	๓	นาครีว	๗	นายผัด สายปิ่น
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านอ้วน กลุ่มที่ ๖	๗๗/๒	๓	นาครีว	๗	นายบุญมา ปืดจุ่ม
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านหลายทุ่ง กลุ่มที่ ๑	๗๔	๕	นาครีว	๗	นายแก้ว สีดวง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านอ้วน ๔	๑๐๒/๑	๓	นาครีว	๗	นายฉนวนรงค์ พรหมชัย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดบ้านท่าแหน	๖๗	๒	แม่ทะ	๘	นายเอนก มาใจวงศ์
วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวโพดอาหารสัตว์บ้านเด่น หมู่ที่ ๘	๒๘/๑	๘	สันดอนแก้ว	๙	นายบัญญัติ พรหมบุญ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโคเนื้อขุนทุ่งนาตอง	๒๑๑	๘	บ้านกัว	๙	นายสมพงษ์ ไชยปะละ

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแกะสลักไม้ฉากแอนติค	๑๙๗/๑	๑๑	นาครีว	๙	นายวัชรินทร์ สายปัน
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำพริกปลาสมุนไพรมันหัวฝาย	๑๔/๓	๔	นาครีว	๒๕	นางจันทนา วงศ์จักร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บจักรม่อนธาตุ	๑๑๗	๕	บ้านบอม	๖๑	นางศรีวรรณ ตีวงศ์ษา
วิสาหกิจชุมชนเย็บหมวกบ้านบอมหลวง	๑๖๓/๑	๑	บ้านบอม	๑๕	นางสมพิศ ใจทอง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มวังเหือ	๓๕/๑	๘	แม่ทะ	๑๖	นางสาวลลียงรณ์ ปัดใจ
วิสาหกิจชุมชนข้าวหอมล้านนาบ้านสามขา	๘๖	๖	หัวเสือ	๒๗	นางนารี อินทร์มาปัน
วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงโคเนื้อตำบลดอนไฟ	๑๓๔	๕	ดอนไฟ	๑๒๓	นายสมเกียรติ ช้อนเขียว
วิสาหกิจชุมชนนาครพัฒนาตัดเย็บ	๕๑	๙	ป่าตัน	๒๒	นางประนอม สายอุปราช
วิสาหกิจชุมชนนาครพัฒนา	๑๐๙	๙	ป่าตัน	๒๙	นางทองหลั่น เจตบุตร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรก้าวหน้าบ้านแม่ฮีบ	๑	๓	บ้านกิ้ว	๑๑	นายอนุพงศ์ เครือยศ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บผ้าบ้านแม่ฮีบ	๘/๑	๓	บ้านกิ้ว	๑๔	นางบุญสม โกตมะ
วิสาหกิจชุมชนบ้านอ้วนพาร์ม	๙๔/๒	๓	นาครีว	๘	นายศรณรินทร์ ใจปะละ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บจักรบ้านโป่งแน่น	๑๐๔	๔	บ้านบอม	๑๔	นางสาวอนัญญา สายวงศ์ให้
วิสาหกิจชุมชนโคเนื้อนาบง	๙๔/๑	๔	ดอนไฟ	๔๑	นายทอง เทพแปง
วิสาหกิจชุมชนศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลสันดอนแก้ว	๗๐/๒	๑	สันดอนแก้ว	๑๐	นายสุนทร บุญเลิศ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรรุ่นใหม่	๗๑/๓	๔	น้ำใจ	๑๕	นายบุญสม โยธา
วิสาหกิจชุมชนหมู่บ้านธนาคารโค-กระบือบ้านอ้วน	๘๘	๓	นาครีว	๒๖	นายพายัพ เครือดวงคำ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรวมพลังผู้เลี้ยงโคขุนแม่ทะ	๓๐๕	๑๐	แม่ทะ	๗	นางเพ็ญฉาย มาใจวงศ์
วิสาหกิจชุมชนน้ำดื่มชุมชนบ้านท่าแห่น หมู่ ๒	๒๕/๗	๒	แม่ทะ	๑๐	นางเนาวรัตน์ คำชุม
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวแคบหัวเสือ	๑๒๔/๑	๒	หัวเสือ	๑๓	นางประทุมพร แก้วค่าง
วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่ตำบลหัวเสือ	๑๖๖	๑	หัวเสือ	๒๐๐	นายสุพจน์ วงศ์ปาน
วิสาหกิจชุมชนสหกรีน	๑๕/๗	๖	นาครีว	๗	นางสาวแสงอรุณ แสนคำ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านแม่ไทย	๑๑๑	๒	บ้านบอม	๑๙	นายอิสราพงศ์ ผ้อยยศ
วิสาหกิจชุมชนเกษตรแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บ้านอ้วน	๕๗/๒	๓	นาครีว	๔๙	นายสุพรรณ ปันคำ
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรกลุ่มบ้านอ้วน หมู่ ๓	๑๘	๓	นาครีว	๒๓	นางสาวมธุรีน บุญการินทร์
วิสาหกิจชุมชนธนาคารโคกระบือบ้านห้วยมะเกลือ	๑๓๑	๔	หัวเสือ	๔๔	นายประยุทธ์ พิทยาเสนีย์
วิสาหกิจชุมชนฟุ้งบุญ	๑๓๗	๒	หัวเสือ	๒๐	นางวาสนา วงศ์จันทร์สุ
วิสาหกิจชุมชนอัดฟางบ้านอ้อ	๗/๒	๖	สันดอนแก้ว	๗	นายธนภัทร จันทร์ปิง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเห็ดหอมบ้านปางมะโอ	๓๐	๘	วังเงิน	๒๓	นางสาวชลธิชา กิ่งพุ่ม
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรบ้านหนองก้าวน้ำ	๔๖	๔	น้ำใจ	๙	นายเสน่ห์ ใจหลง

วิสาหกิจชุมชนชโลบลจักรี	๓๙/๒	๔	บ้านกิ้ว	๗	นายสมศักดิ์ สายวงศ์เปี้ย
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานบ้านท่าเหนือ	๑๕๖	๘	บ้านกิ้ว	๑๐	นางนันทนภัส วัฒนจึงโรจน์
วิสาหกิจชุมชนบ้านหนองการเกษตร	๕๘/๓	๔	น้ำไ้	๘	นายสุชาติ แก้วเครือคำ
วิสาหกิจชุมชนบ้านฮ่อมขานตาเฟ้	๗	๙	นาคร้ว	๑๑	นางสายใจ พัฒนาคณ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงกระบือบ้านนาคตแพะ	๒๔/๓	๔	ป่าตัน	๗	นายเขม กษิตีเดชะคุณ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดบ้านจวัก	๒๓/๘	๕	แม่ทะ	๗	นายเปลี่ยว ปุติมาเล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรกรทำสวนแตงโมป่าตัน๒	๑๕๑	๖	ป่าตัน	๑๕	นายชินทร์ เชื้อคำลือ
วิสาหกิจชุมชนป่าเวียง	๗	๒	ป่าตัน	๙	นางคุณัญญา วงศ์วัง
วิสาหกิจชุมชนเกษตรยุคใหม่บ้านนาตง ม.๔	๕๗	๔	วังเงิน	๗	นางสมศรี เครือวงศ์
วิสาหกิจชุมชนสิ่งประดิษฐ์จากเศษไม้สัก	๓๙	๑	ป่าตัน	๑๐	นายประทีพ วงศ์เป็ง
วิสาหกิจชุมชนสวนเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงแก่งแม่จาง	๑๑๕	๙	วังเงิน	๑๐	นายมนตรี ดีวงศ์สาย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชผักสมุนไพรบ้านสบไร่	๕๕	๙	หัวเสือ	๑๐	นางบุญเส็ง วงศ์ส่วย
วิสาหกิจชุมชนกาดกลางก๊วกก๊วก	๑๑๗	๑	บ้านกิ้ว	๙	นายธรรณงค์ วงศ์จักรดีบ
วิสาหกิจชุมชนเกษตรสมุนไพร	๑๖๐/๑๐	๗	แม่ทะ	๑๒	นายจรัส แก้ววงษ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มก้าวพัฒนา	๑๒๕	๙	แม่ทะ	๙	นางทองสุข กระทาง
วิสาหกิจชุมชนเกษตรสร้างชีวิต	๘๐/๑	๓	ป่าตัน	๒๑	นางจิราภรณ์ ปัญญาวงศ์
วิสาหกิจชุมชนบ้านม่อนแสนศรีพัฒนา	๑๒๐/๑	๖	น้ำไ้	๑๓	น.ส.ฉัตรภาพร ศรีวัชรโกตินกุล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปกล้วยและผลิตภัณฑ์การเกษตร	๙๘	๒	หัวเสือ	๑๙	นางเพลินพิศ มณีไสย
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมอาชีพบ้านแพะใหม่	๗๗	๕	วังเงิน	๒๔	นางคำผาย เตมะ
วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรปลอดสารพิษ	๑๑๙/๓	๗	น้ำไ้	๗	นายชนะโชค สุภา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำน้ำพริกสมุนไพรบ้านปาม่วง	๑๕๑	๘	น้ำไ้	๑๙	นางอำพรพรณ ชาญณรงค์
วิสาหกิจชุมชนดอยหลวงดอนไฟ	๑๒๔/๑	๗	ดอนไฟ	๗	นายสุวิทย์ ต้นเป็ง
วิสาหกิจชุมชนดอกไม้ประดิษฐ์บ้านกิ้ว	๑๔๕	๑	บ้านกิ้ว	๙	นางวิไลพร คุณานนต
วิสาหกิจชุมชนนาคต หมู่ ๓	๓๑	๓	ป่าตัน	๗	นายชาวลิต เถาเปียง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชปลอดภัยจากสารเคมี	๑/๑	๓	นาคร้ว	๘	นายพันธ์ศักดิ์ ศักดิ์วีระวงศ์
วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชสมุนไพรบ้านหนอง หมู่ ๙	๑๑๓/๑	๙	น้ำไ้	๘	นายวิโรจน์ สายเครือเทพ
วิสาหกิจชุมชนการผลิตและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรบ้านป่าจ้ำ	๔๕	๒	น้ำไ้	๘	นางสาวพูนศรี วงศ์ป็นติ
วิสาหกิจชุมชนไร่เขเตะวันเกษตรพอเพียง	๓๕	๑๐	หัวเสือ	๘	นางสุภาภรณ์ เครือตะมา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรรักแม่ทะโซนเหนือ	๕๒	๘	แม่ทะ	๒๖	นายบุรพา นาคักดี

วิสาหกิจชุมชนแม่ทะกรีนแอนด์คลีน	๒๙๕	๑๐	แม่ทะ	๙	นายสิงห์แก้ว ประเสริฐ
วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชผักสวนครัวและสมุนไพรปลอดสารพิษบ้านกัวฮ้อง	๑๘๕	๕	บ้านกัว	๗	นางสมศรี จิตมั่น
วิสาหกิจชุมชนน้ำโง้ปลอดสารพิษ	๖๔	๑	นาคร้ว	๗	นายไพบูลย์ เทือกท้าวพรม
วิสาหกิจชุมชนพืชเศรษฐกิจกับวิถีสวนบ้านแม่ทาน	๒๐/๖	๗	สันดอนแก้ว	๑๑	นายพงศกร คำท้าว
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรสมุนไพรบ้านหนอง หมู่ ๔	๗๖/๖	๔	น้ำใจ	๑๕	นายสุวรรณ จะวะนะ
วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตเกษตรปลอดภัยบ้านหนามปุย่า	๑๙๖	๘	นาคร้ว	๘	นางสาวจันทร์ศรี เครือดวงคำ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระเป๋้าบ้านทุ่งตอน	๓๘	๒	วังเงิน	๑๘	นางจันทร์จิรา ตันมล
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรโรงเรียนบ้านสามขา	๑๒๙	๖	หัวเสือ	๘	นายชัย วงศ์ตระกูล
วิสาหกิจชุมชนพอเพียงวังเงิน	๖๔/๓	๙	วังเงิน	๗	นางอมรรัตน์ นันตา
วิสาหกิจชุมชนวังแก้ว	๑๑/๓	๘	สันดอนแก้ว	๑๐	นายกิตติพงษ์ บุญเลิศ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยบ้านหนองพัฒนา หมู่ ๙	๑๐๕	๙	น้ำใจ	๘	นางแววดา สายศรีธิ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไผ่บ้านกัว	๑/๕	๒	บ้านกัว	๑๐	นเรศ วงศ์สะอาด
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกข้าวโพดบ้านเด่น	๓/๒	๘	สันดอนแก้ว	๑๕	นายสุคำ แก้วปิงเมือง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มพัฒนาลุ่มน้ำแม่ยอนตอนบน	๕๐/๓	๑	สันดอนแก้ว	๑๑	นายกิจเจริญ กันอินทร์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกผักอินทรีย์บ้านแพะใหม่ หมู่ ๕	๒/๑๘	๕	วังเงิน	๗	นางทองสุข มิ่งเมือง
วิสาหกิจชุมชนเชื้อเพลิงชีวมวลและพลังงานเพื่อชุมชนตำบลแม่ทะ	๑๔๕	๕	แม่ทะ	๙	นายอุดมเกียรติ เจริญศักดิ์ศรี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผักเชียงดาบ้านกัว	๖๗/๒	๑	บ้านกัว	๗	นางสมศรี ปิยศทิพย์
วิสาหกิจชุมชนเดอหลุก โกกรีน	๑๐๗	๑๑	นาคร้ว	๗	นายอินจันทร์ กันทา
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์สบแม่นาง	๔๓/๒	๔	สันดอนแก้ว	๗	นางสายฝน โคนารัสกี
วิสาหกิจชุมชน Huggreen	๒๖	๔	บ้านกัว	๙	นางสาวพิกุล อินทะนะ
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานนาแก้วพัฒนา	๕๙	๔	บ้านกัว	๗	นางนิ่ม สายวงศ์เปี้ย
วิสาหกิจชุมชนแม่ทะเกษตรอินทรีย์	๑๔๑	๑	นาคร้ว	๘	นายเปรมปกร วงศ์วารชัย
วิสาหกิจชุมชนผ้าฝ้ายทอมือลายงาช้างม่อน	๖๗/๒	๑	บ้านกัว	๗	นางแพง วงศ์ดีบ
วิสาหกิจชุมชนข้าวหอมแม่ทะ	๑๙๓	๘	บ้านกัว	๗	ชูชาติ สงเคราะห์
วิสาหกิจชุมชนแม่ทานพอเพียง	๒๐/๖	๗	สันดอนแก้ว	๑๓๓	นายเจริญ คำท้าว
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผสมผสานท่าแห่นใต้ หมู่ ๗	๑๓๔	๗	แม่ทะ	๗	นางเรือนคำ ผั้นบุญมา
วิสาหกิจชุมชนไร่สมุนไพรคุณจีบ	๗๖/๓	๒	น้ำใจ	๘	นายภิญโญ อินตะเทพ
วิสาหกิจชุมชนสูงวัยไม่ธรรมดา	๑๔๓	๑	ดอนไฟ	๗	นายณัฐ สุรินทร์ป็นยศ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรอินทรีย์	๑๙๘	๘	บ้านกัว	๘	นายสมเชษฐ อุดมวงศ์

วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชเศรษฐกิจและสมุนไพรทางการแพทย์	๑๔	๕	บ้านกิ้ว	๘	นายชยกร นรินทร์
วิสาหกิจชุมชนไม้ผลสมุนไพรสันช่วงเปา	๗๐/๒	๑	สันดอนแก้ว	๘	นายปรัชญากร บุญเลิศ
วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชสมุนไพรพื้นบ้านแบบผสมผสานปลอดภัย	๒๒	๗	นาคร้ว	๘	นางทองศรี สายเปียง
วิสาหกิจชุมชนธนาคารฟางข้าวบ้านสามขา	๑๕๐	๖	หัวเสือ	๙	นายบุญเรือน เฒ่าคำ
วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตโกโก้และสับไม้อำเภอแม่ทะ	๔๐	๖	แม่ทะ	๑๐	นางจันทร์ศรี วิธมวราทิพย์
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารบ้านทุ่งตอน	๓๘	๒	วังเงิน	๗	นางจันทร์จิรา ต้นมล
วิสาหกิจชุมชนPGS แม่ทะ	๖๘	๔	บ้านบอม	๑๐	นางพรพิมล วงศ์เคียน
วิสาหกิจชุมชนโคขุนต้นน้ำแม่ทะปิงวัง	๑๑๒/๑	๕	บ้านกิ้ว	๘	นายมานิตย์ นกหงส์
วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรบ้านอ้วน	๒๓/๑๓	๓	นาคร้ว	๘	นายธนากร วัฒนจิงโรจน์
วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรอินทรีย์เพื่อการแพทย์แม่ทะ	๑๙๔/๑	๘	บ้านกิ้ว	๘	นางสาววิริยา ไวลีแสง
วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์พืชเศรษฐกิจและสมุนไพรทางการแพทย์	๑๘๗	๕	บ้านกิ้ว	๘	นางสาวพนัสมิ์ ชัยเศวตสิริกุล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บจักรอุตสาหกรรมบ้านแม่ทาน ม.๗	๓/๑	๗	สันดอนแก้ว	๑๙	นางสาวปรานีย์ สุพรรณ
วิสาหกิจชุมชนคนเข้มแข็ง	๑๑๘/๑	๑๒	นาคร้ว	๙	นางอรพรรณ อิมพิมพ์
วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกข้าวชุมชนบ้านสบทะ	๗๒	๗	ป่าตัน	๘	นางอานวย เครือเทพ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโคขุนแม่วะ	๙๑/๑	๓	สันดอนแก้ว	๙	นางอัจฉราพร หยาง
วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชสมุนไพรเพื่อเศรษฐกิจปลอดภัย	๙๓/๑	๔	น้ำใจ	๙	นายไพศาล ไชยชมภู
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำพริกสมุนไพรบ้านนาคตแพะ	-	๔	ป่าตัน	๑๑	นางนภัสสร จงตระกูลรัตน์
วิสาหกิจชุมชนแหลมหมอบ้านป่าตัน	๑๓๖	๖	ป่าตัน	๑๕	นายเชษฐ ชุ่มอินจักร
วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกปลาบ้านปงไทยนิยมยั่งยืน	๑๔๐	๒	ป่าตัน	๑๒	นางคณินดิษฐ์ สายปินตา
วิสาหกิจชุมชนบ้านเฮา Barn House	๒๐๗/๒	๑๐	บ้านกิ้ว	๗	นางสาวสุกัลยาพัชร พฤกษ์ ประมูล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรบ้านหัวเสือ	๗/๑	๒	หัวเสือ	๘	นางโสภณ กระจาย
วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์บ้านปงแม่ทะ	๕๗	๒	ป่าตัน	๘	นายสุมิตร วงศ์นันทา
วิสาหกิจชุมชนสวนไผ่หนานกับจ่าน แม่ทะลำปาง	๑๖	๓	น้ำใจ	๘	นายสุพรรณ ต้นโย
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มน้ำยอน ปลอดภัย	๗๓	๑	สันดอนแก้ว	๙	นายถาวร ป้อมตะมา
วิสาหกิจชุมชนวนเกษตรแม่กะหลุมเดล	๑๒๓	๓	สันดอนแก้ว	๙	นายธนฤต พรหมมาบูรณ์
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกร้าวหน้าพัฒนาอาชีพ	๑๕๒	๗	น้ำใจ	๑๐	นางยุพา สายเทพ
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านฟื้นฟูเศรษฐกิจบ้านเหล่า ม.๙	๒๑๐/๔	๙	บ้านกิ้ว	๑๑	นางบุรณี กันใจ
วิสาหกิจชุมชนน้ำโง้งพอเพียง	๖๕/๑	๑	นาคร้ว	๑๔	นางณัฐนิช เครือสายด่าง
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงหมูขุน	๘๒	๒	บ้านกิ้ว	๘	นางยุพิน วงศ์จักรคำ
วิสาหกิจชุมชนผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรบ้านป่าตัน ม.๕	๘๐	๕	ป่าตัน	๗	นายชัยยุทธ สุวรรณ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเย็บจักรอุตสาหกรรม	๑๑/๑	๔	บ้านกิ้ว	๑๐	นาง จิตรัตน์ สุริยา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมเกษตรเพิ่มพูนบ้านทุ่ง ม.๖	๑๘๑	๖	บ้านกิ้ว	๙	นาง ราตรี น่องหนู

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพสตรีบ้านทุ่ง	๑๖๘	๖	บ้านกิ้ว	๗	นาง ละเอียด ดาบสมเด็จ
วิสาหกิจชุมชนเกษตรทฤษฎีใหม่ บ้านป่าตัน หมู่ ๕	๗๒/๔	๕	ป่าตัน	๗	นาย เมธา ลินมา
วิสาหกิจชุมชนกรีนคิมี่สุข	๑๓๓	๑๒	นาครีว	๗	นางสาว สุรรัตน์ สืบปันใจ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงบ้านหัวเสือ	๒๙/๒	๒	หัวเสือ	๗	นาง สุนิสา วังสา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงวัวแม่พันธุ์บ้านกิ้ว ม.๑	๑๔/๑	๑	บ้านกิ้ว	๗	นาย พายัพ เรือนหล่อ
วิสาหกิจชุมชนสวนบุญเจริญ	๗๔	๒	หัวเสือ	๑๙	นาย สนิต บุญเจริญ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มขยายเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านดอนไฟ	๑๒๕	๗	บ้านกิ้ว	๑๘	นาย ศรีไทย คำปาละ
วิสาหกิจชุมชนบ้านตลาดเกษตรพอเพียง	๔๗	๖	แม่ทะ	๑๒	นางสาว พัทธรา ถิ่นวนา
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มบ้านท่าเหนือ ม.๘	๑๕๖	๘	บ้านกิ้ว	๙	นาง สมนึก วิจารณ์
วิสาหกิจชุมชนรักษ์สมุนไพรดอนไฟ	๑๓๗	๒	ดอนไฟ	๗	นาย เอกพล กิตติกา
วิสาหกิจชุมชนพัฒนาอาชีพปศุสัตว์ ม.๓ ต.ป่าตัน อ.แม่ทะ	๒๔๓/๑	๓	ป่าตัน	๑๐	นาย ชุมพร เตจ๊ะ
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มลำไยลุ่มน้ำจาง	๑๒	๔	ดอนไฟ	๓๐	นาย ทองคุณ หล้าปิ่นตา
วิสาหกิจชุมชนHUG GREEN (SE)	๗/๒	๔	บ้านกิ้ว	๘	นาย เปรมศักดิ์ สุริวงค์ไย
วิสาหกิจชุมชนเกษตรบ้านวังเงิน	๙๓	๙	วังเงิน	๘	นาง นันทวิภา ภูมิประเสริฐ
วิสาหกิจชุมชนปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ต.ดอนไฟ	๙๓	๘	ดอนไฟ	๑๑	นาย คง ทากอง
วิสาหกิจชุมชนขุนแม่มาย บ้านแพะใหม่	๑๐๓	๕	วังเงิน	๑๖	นาง คำผาย เตมะ

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนาบาง	๗๕	๔	ดอนไฟ	๒๕	นางเถิง อินสุ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านใหม่		๑	ดอนไฟ	๒๘	นางแววลี สมดีบ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนาขวาง	๗๑	๒	ดอนไฟ	๑๕	นางบุญยิ่ง แก้วบุญปิ่น
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเอียง	๑/๒	๖	ดอนไฟ	๒๕	นางบัวผัน ปันดอนไฟ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านใหม่พัฒนา	๑๔๔	๘	ดอนไฟ	๑๔	นางนารีรัตน์ ทาหลี่
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรทุ่งกวางทอง	๑๗๑	๓	ดอนไฟ	๑๕	นางค้าย โปนา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดอนไฟสามัคคี	๙๘	๗	ดอนไฟ	๑๕	นางหอม ยะแบน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรนาพาน		๕	ดอนไฟ	๓๒	นางนิรนาถ ซานอินจัน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านน้ำไทรง	๔๑	๑	นาครีว	๔๐	นางศรีเรือน คำพิชัย
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหลายทุ่ง	๑๐๒/๑	๕	นาครีว	๓๐	นางศุภนารี โนมะวงศ์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านอ้วน	๑๐๑	๓	นาครีว	๔๐	นางศิริพร ปุ่ดจุ่ม
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหัวฝาย	๔๘	๔	นาครีว	๖๐	นางเครือวัลย์ มหาวัน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหลวง	๑๙	๒	นาครีว	๔๐	นางสีบัตร์ แผ่นทอง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนามปุย่า	๑๘	๘	นาครีว	๓๕	นางจันทร์ดี มูลกิน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านอ้อม		๙	นาครีว	๓๐	นางศุภรา สายก้อน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเหมียง	๔๒	๑๐	นาครีว	๓๐	น.ส.ปวีณา เจียโฮสง

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหลุก	๕๗	๖	นาคร้ว	๓๐	นางดวงใจ คำพิชัย
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านอ่องห้า	๒๑๓	๑	น้ำใจ	๒๐	นางจ้อน หมู่แก้ว
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านป่าจำ	๑๐๙	๒	น้ำใจ	๒๕	นางปิ่นคำ สายสุภา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านตอ	๔๘	๓	น้ำใจ	๒๕	นางนิภา เถาว์ลย์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่ปุง	๙๗	๗	น้ำใจ	๒๐	นางบุญทิม มาแก้ว
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านกิวหลวง	๖๒/๑	๑	บ้านกิว	๒๕	นางบัวบาน อภิวงศ์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาตม	๗๘	๒	บ้านกิว	๒๕	นางออน สายปัญญา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาแก้วกิว	๗๐	๔	บ้านกิว	๒๕	นางอภิญญา รามจักร
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านกิวฮอง	๔๘	๕	บ้านกิว	๒๕	นางพรพิมล พรหมศรี
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบอมหลวง	๒๐๒/๒	๑	บ้านบอม	๑๔	นางศรี ไชยปะละ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรล้นทม	๖๖/๕	๒	บ้านบอม	๔๐	นางยุพิน วงศ์วารเตชะ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปง	๑๐๓	๒	ป่าตัน	๓๐	นางเครือวรรณ ตะมะวงศ์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาคตแพะ	๕๘	๔	ป่าตัน	๒๕	นางจันทร์ จงตระกูลรัตน์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดอกสะบันงา		๘	ป่าตัน	๓๐	นางติ รณชิตวิสิฐศักดิ์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสบทะ	๓๕	๗	ป่าตัน	๒๕	นางณัฐกานต์ เตจ๊ะ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่ทะหลวง	๒๐๓	๑	แม่ทะ	๔๐	นางจิตภา คำเมือง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าแหน	๔๗	๒	แม่ทะ	๔๐	นางบุษบา วงศ์จันทร์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสบเปี๊ยะ	๑๘	๓	แม่ทะ	๒๕	นางละไม วงศ์หิ๊ะ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านน้ำโทกหัวดง	๓๔	๔	แม่ทะ	๔๐	นางกฤติกา เกื้อมูล
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปางมะโอ	๑๓	๘	วังเงิน	๓๐	นางบัวซอน รินท้าว
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปงป่าเป้า	๙๘/๑	๑	วังเงิน	๑๕	นางนวรรตน์ กันทะ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านทุ่งตอน	๓๕	๒	วังเงิน	๒๘	นางจันทร์จิรา ตันมล
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ้านมาย	๔๗	๗	วังเงิน	๑๕	นางเพียร ศิลาต่ำ
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ้านนาดง	๖	๔	วังเงิน	๑๕	นางบุญเน่ง สืบตา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเอื้องดอยสามัคคี	๔๕/๑	๑	สันดอนแก้ว	๔๐	น.ส.พรรณา ใจมูล
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่สามัคคี	๗๒	๓	สันดอนแก้ว	๔๐	นางณัฐกานต์ วรรณทัศน์
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหัวเสือพัฒนา		๒	หัวเสือ	๑๔	นางมาลี ธิไหล
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านก้อม	๑๒/๓	๑	หัวเสือ	๔๐	นางสัมฤทธิ์ ใจลุน
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดอนมูล	๗๒	๓	หัวเสือ	๓๐	นางจิตลำพึง พุ่มสาย
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านห้วยมะเกลือ	๘๗	๔	หัวเสือ	๓๐	นางบุญปิ่น กันแก้ว
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสามขา	๗๓	๖	หัวเสือ	๓๐	นางบุญทอง ไชยป้อม
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนายาบ	๒๓/๓	๗	หัวเสือ	๓๐	นางรำพึง วงศ์เก้
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสบไร่	๕๕	๙	หัวเสือ	๓๐	นางคำย ทากอง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองมุง	๗๘/๑	๑๐	หัวเสือ	๓๐	นางศรีเงิน ประทุมมาส
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่ลู่	๑๐๖/๒	๑๑	หัวเสือ	๓๐	นางสุมาลี หน่ออ่อน

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลกลุ่มยูวเกษตรกร

ชื่อ	ที่อยู่
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนนาครีวประชาสามัคคี	ต.นาครีว
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนทองพิทยัวิทยา	ต.บ้านกิ้ว
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านนาตัม	ต.บ้านบอม
กลุ่มยูวเกษตรกรแม่ทะพัฒนศึกษา	ต.ป่าตัน
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนป่าตันวิทยา	ต.ป่าตัน
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านนาคต	ต.ป่าตัน
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนชุมชนบ้านท่าแหน	ต.แม่ทะ
กลุ่มยูวเกษตรกรแดนกลีกร	ต.แม่ทะ
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนสันป่าเปา	ต.สันดอนแก้ว
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านอ้อวิทยา	ต.สันดอนแก้ว
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านห้วยมะเกลือ	ต.หัวเสือ
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านก้อม	ต.หัวเสือ
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านนาบง	ต.ดอนไฟ
กลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนบ้านแม่ทะ	ต.แม่ทะ

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๙ ข้อมูลกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
ถั่วลิสงบ้านนาบง	๑๐๙	๔	ดอนไฟ	๑๔	นายกวัน ยะแบน
ปลูกข้าวโพดบ้านอ้วน	๗๗/๒	๓	นาครีว	๑๘	นางศิริพร ปุ้ดจุ่ม
โคเนื้อบ้านอ้วน	๒๕	๓	นาครีว	๑๑	นางกัลยา มังคะวงศ์
ปลูกพืชไร่บ้านหลุก	๘๗	๖	นาครีว	๑๕	นางผ่องศรี เครือฟอง
เลี้ยงสุกรบ้านหนอง	๔๕	๔	น้ำใจ	๘	นายสมสิทธิ์ จะวะนะ
ปลูกถั่วเหลืองนาแก้ว	๓๓/๑	๔	บ้านกิ้ว	๙	นายแก้วมา เทียมวัง
เกษตรทำนาบ้านกิ้ว	๒๘	๑	บ้านกิ้ว	๘	นายผจญ ศรีใจอินทรีย์
โคเนื้อแม่ทะ	๑๑๖	๔	บ้านบอม	๑๐	นายบุญส่ง อยู่สุภา
ปลูกถั่วลิสง	๒๒๙	๑	บ้านบอม	๑๐	นายจรูญ อุบลศรี
ผลิตแตงโม	๕๓/๒	๖	ป่าตัน	๘	นายศรีไหว เทพสาย
เลี้ยงปลาตากบ้านปง	๒๑	๒	ป่าตัน	๑๐	นายจิรวัฒน์ สายปันทา
เลี้ยงวัวบ้านจวัก	๑๑๘	๕	แม่ทะ	๑๐	นายอุ้นเรือน พรหมใส
เพาะเห็ดหอมบ้านมาย	๖๐	๗	วังเงิน	๒๐	นายก้องเกียรติ รินท้าว
กลุ่มเพาะเห็ดหอม	๑๓	๘	วังเงิน	๑๔	นางวาสนา คำมาจันทร์
ปุ๋ยอินทรีย์บ้านเด่น	๑๑	๘	สันดอนแก้ว	๑๕	นายคำ อินสุริยา

ปุ๋ยอินทรีย์หัวเสื่อ	๑๒๑	๑๑	หัวเสื่อ	๑๐	นายศิริ วงศ์เรือน
เลี้ยงสุกรบ้านห้วยมะเกลือ	๑๒๕	๔	หัวเสื่อ	๒๑	นางกานัจจันทร์ แก้วปัญญา

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๐ ข้อมูลสหกรณ์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑. สหกรณ์การเกษตรแม่ทะ จำกัด	๑๑/๑	๓	นาคร้ว	๑,๘๑๕	นายสุพจน์ เรียนดี
๒. สหกรณ์โคเนื้อแม่ทะ จำกัด	๕๖/๓	๓	นาคร้ว	๑๒๔	นายณัฐพล ทาจี
๓. สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธกส. ลำปาง จำกัด	๒๒๖	๖	น้ำใจ	๖๖,๖๕๘	นายสมนึก บุญรัตน์
๔. สหกรณ์ผู้ใช้น้ำฝายน้ำล้นห้วยแม่สะเปาดอนไฟ จำกัด	-	๗	ดอนไฟ	๕๕	
๕. สหกรณ์เครดิตยูเนียนก้าวหน้าสันติธรรม จำกัด	๓๑/๒	๔	บ้านกิ้ว	๔๙๘	นายทรงพล สายวงศ์พันธ์
๖. สหกรณ์เครดิตยูเนียนม่วงคำ จำกัด	๓๔	๑	แม่ทะ	๗๓	นายรงค์ เครือปิ่นแก้ว

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑. กลุ่มทำนาลุ่มน้ำจาง	๑๖๔	๔	หัวเสื่อ	๓๑	นางดวงดาว กุริโอสโนอาเรตตี
๒. กลุ่มทำสวนอ้อยน้ำจาง		๔	บ้านกิ้ว	๗๗	นายแก้วมา เทียมวัง
๓. กลุ่มทำไร่น้ำใจ	๑๑๕	๕	น้ำใจ	๑๖๓	นายประสิทธิ์ พรหมเทพ
๔. กลุ่มทำไร่น้ำดอนไฟ	๑๒๕/๑	๒	ดอนไฟ	๔๙	นายวัชร อุ่นเปี้ย
๕. กลุ่มทำนาก้าว	๑๗๘/๓	๑๐	บ้านกิ้ว	๑๗๗	นายคมสันต์ วงศ์จักรคำ

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๗

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอแม่ทะ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

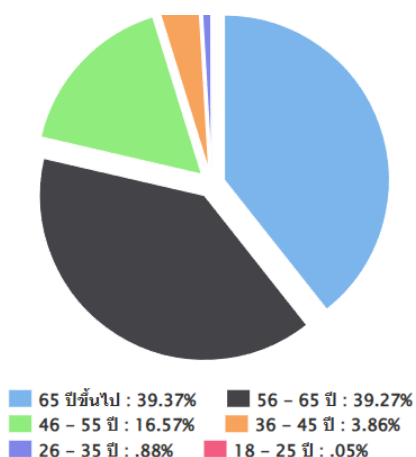
อำเภอแม่ทะ มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๙,๙๒๕ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๓,๙๐๗ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓๗ รองลงมา อายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๓,๘๙๘ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๒๗ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๑,๖๔๕ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๗ รองลงมาอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๓๘๓ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๖ รองลงมาอายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี จำนวน ๘๗ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๘ และ อายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี จำนวน ๕ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๓,๙๐๗	๓๙.๓๗
๕๖ - ๖๕ ปี	๓,๘๙๘	๓๙.๒๗
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๖๔๕	๑๖.๕๗
๓๖ - ๔๕ ปี	๓๘๓	๓.๘๖
๒๖ - ๓๕ ปี	๘๗	๐.๘๘
๑๘ - ๒๕ ปี	๕	๐.๐๕
รวม	๙,๙๒๕	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

กราฟวงกลมแสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ

ภาพที่ ๑๔ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

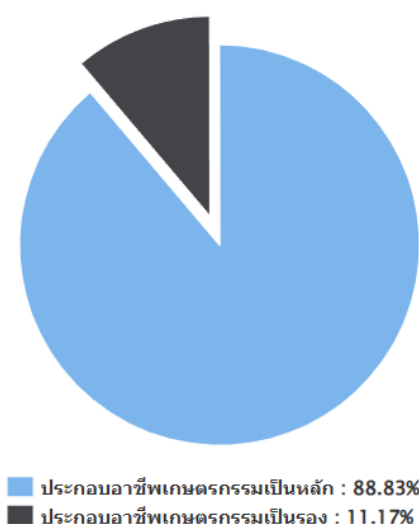
อำเภอแม่ทะมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๘,๘๑๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๓ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๑,๑๐๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑๗ %

ตารางที่ ๒๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๘,๘๑๖	๘๘.๘๓
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑,๑๐๙	๑๑.๑๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนภูมิภาพแสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร

ภาพที่ ๑๕ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

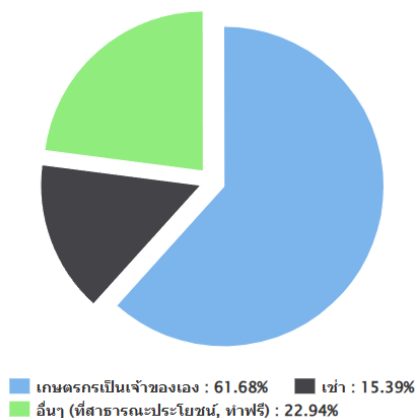
อำเภอแม่ทะ มีเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๘,๐๘๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๖๘ รองลงมา คือ อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๒,๐๑๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๙ และ เช่า จำนวน ๒,๐๑๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๓๙ และ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๘,๐๘๖	๖๑.๖๘
เช่า	๒,๐๑๗	๑๕.๓๙
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒,๐๑๗	๑๕.๓๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนภูมิภาพแสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร

ภาพที่ ๑๖ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

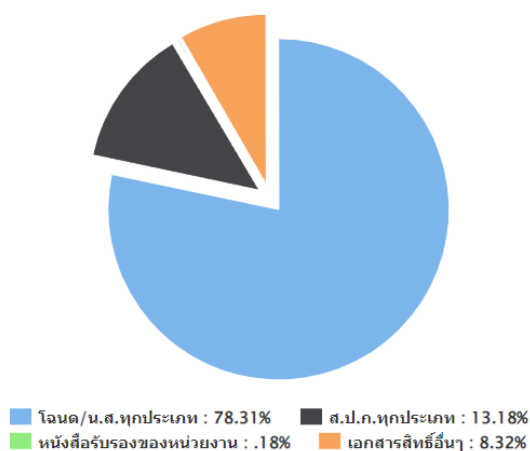
เกษตรกรอำเภอแม่ทะ มีการถือครองที่ดินเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๗,๖๐๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๔ รองลงมาคือเอกสารสิทธิ์ประเภท ส.ป.ก. จำนวน ๑,๒๓๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๒๖ เอกสารสิทธิ์อื่น ๆ จำนวน ๗๘๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙.๗๒ รองลงมาคือ และหนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๑๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๕ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่น ๆ	
๗,๖๐๑	๑,๒๓๖	๑๖	๗๘๗	๘,๐๘๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

กราฟวงกลมแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์

ภาพที่ ๑๗ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒) องค์การและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอแม่ทะ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑๗ กลุ่ม มีสมาชิก ๒๑๑ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๕๑ กลุ่ม สมาชิก ๑,๔๕๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑๑ กลุ่ม สมาชิก ๒๔๗ ราย วิสาหกิจชุมชน ๒๔๕ แห่ง สมาชิก ๓,๒๘๐ ราย สหกรณ์จำนวน ๖ แห่ง สมาชิก ๖๙,๒๒๓ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๕ กลุ่ม สมาชิก ๔๙๗ ราย

ตารางที่ ๒๖ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
แม่ทะ	๑	๑๐	๔	๑๔๕	๒	๔๘	๒๔	๒๗๑	๑	๗๓	-	-
นาครี	๓	๔๔	๙	๓๓๕	๒	๒๒	๓๗	๔๑๘	๒	๑,๙๓๙	-	-
ป่าตัน	๒	๑๘	๔	๑๑๐	๒	๔๐	๒๒	๒๗๑	-	-	-	-
บ้านกิ้ว	๒	๑๗	๔	๑๐๐	๑	๒๑	๓๙	๓๙๙	๑	๔๙๘	๒	๒๕๔
บ้านบอม	๒	๒๐	๒	๕๔	๑	๒๖	๑๒	๑๙๒	-	-	-	-
น้ำโจ้	๑	๘	๔	๙๐	๑	๒๖	๑๙	๑๙๒	๑	๖๖,๖๕๘	๑	๑๖๓
ดอนไฟ	๑	๑๔	๘	๑๖๙	-	-	๑๑	๒๖๗	๑	๕๕	๑	๔๙
หัวเสือ	๒	๓๑	๑๐	๒๖๔	๒	๔๒	๓๗	๖๗๒	-	-	๑	๓๑
วังเงิน	๒	๓๔	๕	๑๐๓	-	-	๑๑	๑๔๑	-	-	-	-
สันดอนแก้ว	๑	๑๕	๒	๔๐	๑	๒๒	๓๓	๔๕๗	-	-	-	-
รวม	๑๗	๒๑๑	๕๑	๑,๔๕๐	๑๑	๒๔๗	๒๔๕	๓,๒๘๐	๖	๖๙,๒๒๓	๕	๔๙๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ พ.ศ.๒๕๖๗

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอแม่ทะ มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๘ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๐ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๕ ศูนย์

ตารางที่ ๒๗ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏูป	
แม่ทะ	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
นาครี	-	๒	-	-	๑	-	๑	-	-
ป่าตัน	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
บ้านกิว	-	๓	-	-	๑	-	-	-	-
บ้านบอม	-	๒	-	-	๑	-	-	-	๑
น้ำใจ	-	๒	๑	-	๑	-	-	-	๑
ดอนไฟ	-	๑	-	-	๑	-	-	-	๑
หัวเสือ	๑	๓	-	-	๑	-	-	-	-
วังเงิน	-	๑	-	-	๑	-	-	-	๑
สันดอนแก้ว	-	๒	-	๑	๑	-	-	-	๑
รวม	๑	๑๘	๑	๑	๑๐	๐	๑	๐	๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ. ๒๕๖๗

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอแม่ทะ มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๙๕ คน โดยมีหมอดินอาสาจำนวนมากที่สุด จำนวน ๙๙ ราย รองลงมาคืออาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน จำนวน ๙๕ ราย และอาสาปศุสัตว์ จำนวน ๕๙ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๔ หน้าที่

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
แม่ทะ	๐	๑	๑	๕	๑๐	๑๐	-	๐	๐
นาครี	๑	๐	๐	๘	๑๔	๑๒	-	๐	๐
ป่าตัน	๐	๒	๑	๖	๙	๙	-	๐	๐

บ้านกิ้ว	๐	๐	๒	๓	๑๐	๑๐	-	๐	๒
บ้านบอม	๐	๐	๑	๕	๗	๖	-	๐	๐
น้ำไ้	๐	๐	๒	๒	๑๐	๑๐	-	๐	๐
ดอนไฟ	๐	๑	๐	๕	๘	๙	-	๐	๐
หัวเสือ	๒	๑	๐	๑๑	๑๒	๑๒	-	๑	๐
วังเงิน	๐	๐	๐	๘	๙	๙	-	๐	๐
สันดอนแก้ว	๐	๐	๒	๖	๑๐	๙	-	๐	๐
รวม	๓	๕	๙	๕๙	๙๙	๙๕	๐	๑	๒

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๗

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอแม่ทะมีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในอำเภอแม่ทะมีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๑๐ คน

ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้านอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
แม่ทะ	๑	นางสาวชลัยภรณ์ ปัดใจ	๓๕/๑ ม.๘ ต.แม่ทะ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
นาครี	๑	นายนิคม มิ่งเชื้อ	๑๖๐ ม.๑ ต.นาครี อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
ป่าตัน	๑	นายพรหมมินทร์ วงศ์เรียน	๑๔๑ ม.๒ ต.ป่าตัน อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
บ้านกิ้ว	๒	นายอดุลย์ อภิวงศ์ นายศรีบุตร งามจักร	๘๗/๑ ม.๗ ต.บ้านกิ้ว อ.แม่ทะ จ.ลำปาง ๕/๑ ม.๔ ต.บ้านกิ้ว อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
บ้านบอม	๑	นายดิเรก อินจม	๑๘๑/๒ ม.๒ ต.บ้านบอม อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
น้ำไ้	๑	นางจ้อน หมูแก้ว	๑๘๗ หมู่ที่ ๑ ตำบลน้ำไ้ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
ดอนไฟ	๑	นายบุญศรี เป็งเรือน	๑๓๑ หมู่ที่ ๗ ตำบลดอนไฟ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
หัวเสือ	๒	นายทัศน์ อินทราประสิทธิ์ นายสุพจน์ วงศ์ปาน	๒๓ ม.๖ ต.หัวเสือ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง ๒๓๑ ม.๒ ต.หัวเสือ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
วังเงิน	๑	นายสว่าง สมวัน	๕๔/๑ ม.๘ ตำบลวังเงิน อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
สันดอนแก้ว	๑	นายสุนทร บุญเลิศ	๗๐/๒ ม.๑ ต.สันดอนแก้ว อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
รวม	๑๒		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นางดวงดาว กุริโอส ไนอาเร็ดดี

บ้านเลขที่ ๑๖๔ บ้านห้วยมะเกลือ หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่ทะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

สถานการณ์ของพื้นที่ : พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว (S๒) แต่ประสบปัญหา คือ

- การผลิตข้าวยังไม่มีคุณภาพ
- การใช้ปัจจัยการผลิตสูง
- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ราคาปุ๋ย, สารเคมีแพง
- โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด
- ขาดน้ำในการทำเกษตร

แนวทางการพัฒนา : ประสานชลประทานจังหวัดลำปาง สนับสนุนสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมด้วยระบบส่งน้ำ

การลดต้นทุนการผลิตข้าว โดยมีเป้าหมายลดต้นทุนการผลิต ๔๐๐ บาท/ไร่

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การลดต้นทุน

๒. มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร

๓. Zoning

๔. บัญชีครัวเรือน

๕. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรหลักของ ศพก.

๖. ทางเลือกในการผลิตตามความต้องการของชุมชน และการผลิตตามกิจกรรมแปลงใหญ่

๗. การผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และการรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

หลักสูตรบังคับ

๑. เศรษฐกิจพอเพียง

๒. เกษตรทฤษฎีใหม่

๓. เกษตรผสมผสาน

หลักสูตรเสริม

๑. การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๒. องค์กรเกษตรกร

๓. วิสาหกิจชุมชน

๔. แผนธุรกิจ

ตารางที่ ๓๐ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์ เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ชุมชนตำบลสันดอนแก้ว	- การวิเคราะห์ดิน - การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	๑	สันดอนแก้ว	นายสุนทร บุญเลิศ	๐๙๘-๕๐๖๑๓๓๙
๒	วิสาหกิจชุมชนผลิตข้าว และปุ๋ยอินทรีย์บ้านสาม ขา	- การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว - การทำปุ๋ยหมัก	๖	หัวเสือ	นายทัศน อิน ทร า ประสิทธิ์	๐๙๙๖๗๓๕๐๒๗
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มฮักน้ำ จาง	- การปลูกพืชผักสวนครัวแบบ ผสมผสาน - การทำปุ๋ยหมัก	๔	บ้านกิว	นายศรีบุตร งามจักร	๐๘๑-๙๙๓๓๒๐๕
๔	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลหัว เสือ	- การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว - การใช้ปุ๋ยสั่งตัด - การใช้สารชีวภัณฑ์	๒	หัวเสือ	นายสุพจน์ วงศ์ปาน	๐๘๐-๖๗๗๘๕๖๑
๕	กลุ่มน้ำพริกปลาสมุนไพร บ้านหัวฝาย	- การแปรรูปสมุนไพร	๔	นาครี	นางบัวพิศ เครือดวงคำ	๐๙๘-๗๙๑๕๗๕๓
๖	วิสาหกิจชุมชนแปรรูป ผลผลิตเกษตรบ้านฮ้อง ห้า	- การแปรรูปข้าวเพื่อจำหน่าย	๑	น้ำใจ	นางจ้อน หมูแก้ว	๐๘๕-๖๑๗๑๖๖๓
๗	วิสาหกิจชุมชนบ้านอ้วน ฟาร์ม	- การผลิตอาหารสัตว์ - การเลี้ยงสัตว์ - การปลูกหญ้าอาหารสัตว์	๓	นาครี	นายสมถวิล บุญการินทร์	๐๘๑-๑๖๘๑๗๔๐
๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่ม วังเหือ (เห็ดและแปรรูป)	- การเลี้ยงไส้เดือนฝอย - การทำปุ๋ยแบบไม่กลับกอง	๘	แม่ทะ	นางสาวชลัยภรณ์ บัดใจ	๐๘๐-๑๖๑๕๙๙๘
๙	ศพก. เครือข่าย ด้าน เกษตรผสมผสานบ้านท่า กลาง-ท่าใต้	- เกษตรผสมผสาน - เลี้ยงกระบือ/ไก่ - การปลูกผัก	๗	บ้านกิว	นายอดุลย์ อภิวงศ์	๐๘๑-๗๖๕๒๓๒๑
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียงเกษตร ผสมผสานตำบลดอนไฟ	- เกษตรผสมผสาน - การเลี้ยงไก่ - พืชผัก	๗	ดอนไฟ	นายบุญศรี เป้งเรือน	๐๘๙-๐๗๔๗๕๖๙
๑๑	ศพก. เครือข่าย ศพก. บ้านน้ำใจ	- การเลี้ยงปลาในบ่อดิน - ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน	๕	น้ำใจ	นายสุพัฒน์ ใจปิ่นตา	๐๘๔-๙๔๘๓๕๐๒
๑๒	ศพก. เครือข่าย การเพาะ เห็ดหอม	- การเพาะเห็ดหอม	๘	วังเงิน	นายสว่าง สมวัน	๐๘๖-๑๑๕๑๔๓๗
๑๓	ศพก. เครือข่าย เกษตร ผสมผสาน ตำบลป่าตัน	- ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน - เกษตรผสมผสาน	๒	ป่าตัน	นายพรหมมินทร์ วงศ์ เรียน	๐๘๖-๑๙๕๒๗๔๔
๑๔	ศพก. เครือข่าย ศพก. บ้านบอม	- การแปรรูปข้าวเพื่อจำหน่าย	๑	บ้านบอม	นายดิเรก อินจม	๐๖๒-๒๙๗๕๗๑๗
๑๕	ศพก. เครือข่ายเกษตร ผสมผสานตำบลบ้านกิว ม.๗	- พืชผักใช้น้ำน้อย - ระบบน้ำหยดในแปลงผัก - ผักเชียงดา ชะอม	๗	บ้านกิว	นางบัวหลั่น แก้วไ้	๐๘๒-๑๘๐๑๖๘๕

๑๖	ศพก. เครือข่ายเกษตร ผสมผสานบ้านแม่วะ	- เลี้ยงวัว - ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ - การใช้เครื่องจักรกล - การปลูกผักใช้ระบบน้ำสปริง เกอร์	๓	สันดอนแก้ว	นายเด่น คำอินเหลา	๐๙๓-๒๔๓๒๖๙๘
๑๗	ศพก. เครือข่ายเกษตร ผสมผสานบ้านบอม	- การปลูกผักสวนครัวร่วมกับไม้ ผล - การทำปุ๋ย น้ำหมักชีวภาพ	๑	บ้านบอม	นางศรี ไชยปะละ	๐๘๖-๑๘๓๘๙๘๗
๑๘	ศพก. เครือข่ายเกษตร ผสมผสานบ้านก้อม	- การปลูกผักสวนครัว - เลี้ยงไก่ - เลี้ยงปลา	๑	หัวเสือ	นายมนัส ยะฟู	๐๙๘-๐๐๙๕๑๓๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๑๘ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย
อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

อำเภอแม่ทะ มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๕ กลุ่ม ได้แก่

๑. แปลงปี ๒๕๕๙ แปลงใหญ่ข้าว ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ข้าว ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
ที่อยู่ ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๘๙๓ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๙๑๕ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๕๓๑/ไร่ เป็น ๖๓๗/ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๘,๙๑๘ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๓,๙๑๕ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การบริหารจัดการกลุ่ม
๒. การพัฒนาการผลิตในแปลง

ตารางที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

กิจกรรม	เดือน													ประ มาณ การราย จ่าย	ประ มาณการ รายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
ปลูก															
เก็บเกี่ยว															

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

๒. แปลงปี ๒๕๖๐ แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ม.๓ ต.นาครี

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ม.๓ ต.นาครี
ที่อยู่ ตำบลนาครี อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๕๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๖๐๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๘๐๐/ไร่ เป็น ๑,๐๐๐/ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๗,๕๐๐ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๓,๖๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การบริหารจัดการกลุ่ม
๒. การพัฒนาการผลิตในแปลง

ตารางที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตำบลนาครี อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง

กิจกรรม	เดือน													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
ปลูก														
เก็บเกี่ยว														

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมะนัง, พ.ศ.๒๕๖๗

๓. แปลงปี ๒๕๖๑ แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ม.๙ ต.น้ำใจ อ.มะนัง จังหวัดลำปาง

แผนการผลิตรายการกลุ่มของ แปลงใหญ่มันสำปะหลัง

ที่อยู่ ตำบลน้ำใจ อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๖,๐๐๐ บาท/ไร่ เป็น ๔,๘๐๐ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๔๐๐๐ /ไร่ เป็น ๔,๘๐๐/ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๘,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๖,๐๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การบริหารจัดการกลุ่ม
๒. การพัฒนาการผลิตในแปลง

ตารางที่ ๓๓ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลน้ำใจ อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง

กิจกรรม	เดือน													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
ปลูก														
เก็บเกี่ยว														

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมะนัง, พ.ศ.๒๕๖๗

๔. แปลงปี ๒๕๖๓ แปลงใหญ่ข้าว ม.๖ ต.ป่าตัน อ.มะนัง จังหวัดลำปาง

แผนการผลิตรายการกลุ่มของ แปลงใหญ่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว

ที่อยู่ เลขที่ ๔๐/๒ ม.๖ ต.ป่าตัน อ.มะนัง จ.ลำปาง

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๘๙๓ บาท/ต่อไร่ เป็น ๓,๙๑๕ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๕๓๑/ไร่ เป็น ๖๓๗/ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๘,๙๑๘ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๓,๙๑๕ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การบริหารจัดการกลุ่ม
๒. การพัฒนาการผลิตในแปลง

ตารางที่ ๓๔ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าว ตำบลป่าตัน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

กิจกรรม	เดือน													ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
ปลูก															
เก็บเกี่ยว															

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

๕ แปลงปี ๒๕๖๖ แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ต.หัวเสือ อ.แม่ทะ จังหวัดลำปาง

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง

ที่อยู่ ม.๒ ต.หัวเสือ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง

กิจกรรม

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๕๐๕ บาท / ต่อไร่ เป็น ๔,๔๐๔ (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต ปีที่ ๑ เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๐๕๐ กก. / ไร่ เป็น ๓,๖๖๐ กก. / ไร่ (๒๐%)
ปีที่ ๒ เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๐๕๐ กก. / ไร่ เป็น ๔,๒๗๐ กก. / ไร่ (๔๐%)
ปีที่ ๓ เพิ่มผลผลิต จาก ๓,๐๕๐ กก. / ไร่ เป็น ๔,๕๗๕ กก./ไร่ (๕๐%)
- เป้าหมายรายได้ ๑๑,๐๐๐ บาท / ไร่ ที่ราคาเฉลี่ย ๒.๕ บาท / กก.
- ประเมินการรายจ่าย ๔,๐๔๐ บาท / ไร่
- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๔,๘๙๓ บาท / ต่อไร่ เป็น ๓,๙๑๕ บาท (๒๐%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๕๓๑/ไร่ เป็น ๖๓๗/ไร่ (๒๐ %)
- เป้าหมายรายได้ ๘,๙๑๘ บาท/ไร่
- ประเมินการรายจ่าย ๓,๙๑๕ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

พัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ชนิดพืชมันสำปะหลัง

๑. พันธุ์ดี : ปรับเปลี่ยนมันสำปะหลังพันธุ์ดี เพิ่มพันธุ์มันสำปะหลังที่เหมาะสม

๒. แพลงมันสำปะหลังผลผลิตสูงและมีคุณภาพ : แบ่งพื้นที่ทำมันสำปะหลังคุณภาพดี ให้ผลผลิตสูงขึ้น ด้วยการใช้น้ำดี / เว้นระยะปลูก / การใช้ระบบน้ำหยด / ใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๓. ตรวจสอบวิเคราะห์ดินในแปลงมันสำปะหลัง : เพื่อใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน/การปรับปรุงดินให้สภาพดีขึ้น มีผลผลิตเพิ่มสูงขึ้น

ตารางที่ ๓๕ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

กิจกรรม	เดือน													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
ปลูก														
เก็บเกี่ยว														

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

๖. แปลงปี ๒๕๖๘ แปลงใหญ่ลำไย ต.หัวเสือ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง

แผนการผลิตรายกลุ่มของ แปลงใหญ่เกษตรกรผู้ปลูกลำไย

ที่อยู่ ม.๑๑ ต.หัวเสือ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง

กิจกรรม

● เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต มีโอกาสเพิ่มปริมาณผลผลิตขึ้นได้ด้วยการจัดการด้านการใส่ปุ๋ย การจัดการน้ำ การตัดแต่งกิ่ง การตัดแต่งช่อดอก ใช้สารเคมี ฮอร์โมนที่ถูกต้องเหมาะสมจึงกำหนดเป้าหมายโดยอ้างอิงจากปริมาณผลผลิตสูงสุด 3 ปีย้อนหลังในปี 2564 ที่มีผลผลิตเฉลี่ยที่ 329 กิโลกรัมต่อไร่ ก่อนเข้าร่วมโครงการ (ปี 2567) ผลผลิตเฉลี่ย 206 กิโลกรัมต่อไร่

ปีก่อนเข้าโครงการ (2565) จาก 5,846 บาท / ต่อไร่ เป็น 4,677 บาท (ลดลงร้อยละ 20) ภายใน 3 ปี โดยต้นทุนการผลิตเป็นเป้าหมายร่วมกัน เนื่องจากต้นทุนการผลิตจริงเป็นช่วงตัวเลขที่แตกต่างกัน 0 – 11,712 บาท ด้วยเกษตรกรมีการดูแลจัดการที่แตกต่างกันมาก ตามแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต้องมีการจัดการที่ดีและการดูแลรักษาที่ถูกต้องเหมาะสม ต้นทุนที่ใช้ต้องคุ้มค่างับผลผลิตที่ได้ ส่งผลต่อรายรับสุทธิของเกษตรกรจึงต้องให้ความรู้และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

● เป้าหมายผลผลิต

ปีที่ 1 เพิ่มผลผลิต จาก 206 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 247 กิโลกรัมต่อไร่ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 20)

ปีที่ 2 เพิ่มผลผลิต จาก 206 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 288 กิโลกรัมต่อไร่ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 40)

ปีที่ 3 เพิ่มผลผลิต จาก 206 กิโลกรัมต่อไร่ เป็น 329 กิโลกรัมต่อไร่ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 60)

● เป้าหมายมาตรฐานการผลิต ได้รับการรับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (Good Agricultural Practice : GAP) ครบจำนวน 53 ราย ภายใน 3 ปี ซึ่งแปลงใหญ่ลำไยตำบลหัวเสือมีเกษตรกรที่ได้รับการรับรอง

มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (Good Agricultural Practice : GAP) ในปี 2567 เรียบร้อยแล้วจำนวน 33 ราย เป้าหมายการรับรองในอนาคตจำนวน 20 ราย

- เป้าหมายด้านการตลาด เกษตรกรต้องการเพิ่มช่องทางการตลาดในการขายแบบลงตะกร้าสีขาวหรือสีชมพู และขายแบบสดมัดข้อเพิ่มขึ้น เพราะมีราคาดีกว่าแบบรูปร่าง หรือต้องการพ่อค้าคนกลางที่เข้ามาประเมินราคาที่มีจำนวนรายเพิ่มขึ้นเพื่อให้มีการตกลงราคาที่สูงขึ้น

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

- จัดเวทีวิเคราะห์ปัญหาของกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ปีการผลิต 2567 ที่ผ่านมา เกษตรกรพบว่าเกษตรกรสมาชิกส่วนใหญ่ขาดความรู้ในการดูแลรักษาตามหลักวิชาการมีการดูแลจัดการสวนลำไยตามความเข้าใจของตนเอง และโฆษณาขายปุ๋ยและสารเคมีตามวิทยุ ในช่วงเดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน มีอากาศร้อนอุณหภูมิสูง ต้องมีการจัดการให้น้ำมากกว่าปกติเกิดค่าใช้จ่ายเพิ่ม เกษตรกรบางรายได้ผลผลิตที่ได้มีขนาดเกรด B และ C ที่ร้อยละ 60 ค่อนข้างมากซึ่งมีราคาต่ำ ราคาอ้างอิงจากล้งในจังหวัดลำพูน ขาดแรงงานที่มีทักษะในการดูแลโดยเฉพาะการเก็บเกี่ยวและตัดแต่งกิ่ง พบศัตรูศัตรูพืช เช่น ค้างคาว หนู กระรอก เป็นต้นเข้ารบกวนผลผลิตในระยะสุกแก่ในพื้นที่เกิดความเสียหายค่อนข้างมากบางส่วนไม่สามารถเก็บผลผลิตได้ และลำไยเปลือกบางเมื่อมีฝนตกในปริมาณมากทำให้ผลลำไยแตกเสียหายไม่สามารถจำหน่ายได้

- การถ่ายทอดความรู้ ในประเด็นการผลิตลำไยคุณภาพ เกษตรกรต้องการเพิ่มขนาดผลของลำไย โดยสำนักวิจัยและส่งเสริมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เรื่อง สรรพวิทยาและปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของลำไย การจัดการธาตุอาหารในไม้ผล (ลำไย) การตัดแต่งข้อผลลำไย การควบคุมแมลงศัตรูพืชในลำไย เทคนิคการใช้ฮอร์โมนในการผลิตลำไยคุณภาพ และระบบเกษตรแม่นยำ เพื่อลดต้นทุนและสร้างรายได้

- แปลงเรียนรู้การทำแปลงลำไยคุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ลำไย) ภายใต้อาณัติของชมรมสมาชิกแปลงใหญ่ไม้ผล และบูรณาการกับหน่วยงานวิชาการในพื้นที่ คือ สถานีพัฒนาที่ดินและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา แปลงที่มีศักยภาพและความพร้อมของสมาชิกในแปลงปี 2568 คือ นายดวงแก้ว หน่ออ่อน เป็นเกษตรกรต้นแบบ มีมาตรฐานสินค้าเกษตรการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืชอาหาร (Good Agricultural Practice : GAP) แล้ว มีเป้าหมายในการเพิ่มคุณภาพผลผลิตขนาดผลผลิต ขนาด AA : A : B : C สัดส่วนเป็นร้อยละ 30 : 40 : 20 : 10 เป็น 40 : 40 : 10 : 10 เพื่อเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร โดยการจัดการปัจจัยการผลิตคือ ปุ๋ยเคมีตามอัตราแนะนำจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ การควบคุมศัตรูพืชโดยใช้สารเคมีที่ถูกต้อง ถูกเวลา และถูกต้องเหมาะสม และการจัดการน้ำภายในสวนที่เพียงพอ

เกษตรกรในอำเภอแม่ทะ มีการดูแลรักษาด้านลำไยตลอดปี ดังนี้

- 1) เดือนกันยายน ระยะตัดแต่งกิ่ง ใส่ปุ๋ยบำรุงต้น (ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์)
- 2) เดือนตุลาคม – ธันวาคม ระยะเตรียมความพร้อมต้น ช่วงแตกใบอ่อน กำจัดแมลง เช่น ไร 4 ขา หนอนคืบ เป็นต้น และจัดการรดน้ำ
- 3) เดือนมกราคม ระยะลำไยออกดอก ให้น้ำ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลง เช่น หนอน เพลี้ยหอย เพลี้ยแป้ง เป็นต้น ก่อนดอกบาน

- 4) เดือนกุมภาพันธ์ ระยะผสมเกสร จัดการน้ำให้เพียงพอ ป้องกันและกำจัดเพลี้ยไฟ
- 5) เดือนมีนาคม – มิถุนายน ระยะติดผลและพัฒนาผล จัดการน้ำ ใส่ปุ๋ยเคมี ใช้สารเคมีกำจัดมวนลำไย เพลี้ยหอย เพลี้ยแป้ง กำจัดผีเสื้อมวนหวาน
- 6) เดือน กรกฎาคม – สิงหาคม ระยะเก็บเกี่ยวเมื่อผลอายุ 22 สัปดาห์หลังติดผล
เปลือกผลเรียบ สีสน้ำตาลอ่อน

ตารางที่ ๓๖ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ลำไยตำบลหัวเสือ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

กิจกรรม	เดือน													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
๑. ตัดแต่งกิ่ง/ใส่ปุ๋ย									↔					
๓. ระยะแตกใบอ่อน/ลำไยออกดอก (เตรียมความพร้อมต้น / กำจัดแมลง)	↔									↔				
๓.ระยะผสมเกสร (จัดการน้ำให้เพียงพอ / ป้องกันกำจัดแมลง)		↔												
๔.ระยะติดผล (จัดการน้ำ/ใส่ปุ๋ย/กำจัดศัตรูพืช)			↔											
๕.เก็บเกี่ยว							↔	↔						

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๓๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	หัวเสือ	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลหัวเสือ	ข้าว	๕๓	๑,๒๕๒	นายสุพจน์ วงศ์ปาน	๐๘๐-๖๗๗๘๕๖๑
๒	นาครี	แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ม.๓ ตำบลนาครี	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๕๑	๓๘๗	นายสมณวิธ บัญการินทร์	๐๘๑-๑๖๘๑๗๔๐
๓	น้ำใจ	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ม.๙ ตำบลน้ำใจ	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๕๑	๓๕๒	นายสุรเดช โยธา	๐๘๑-๐๓๔๗๒๐๙
๔	ป่าตัน	แปลงใหญ่ข้าว ม.๖ ตำบลป่าตัน	ข้าว	๕๑	๓๕๒.๒๕	นายศรีไหว เทพสาย	๐๘๗-๓๐๔๖๐๐๘ ๐๖๔-๖๗๐๗๘๙๔
๕	หัวเสือ	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง ตำบลหัวเสือ	มันสำปะหลัง	๓๕	๓๓๓.๕	น.ส.นราภรณ์ บุปผา มาลา	๐๙๘-๒๘๑๔๒๐๘
๖	หัวเสือ	แปลงใหญ่ลำไยตำบลหัวเสือ	ลำไย	๕๓	๓๒๔.๕	นางสุมาลี หน่ออ่อน	๐๘๑-๙๔๙๔๔๗๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ , พ.ศ. ๒๕๖๗

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

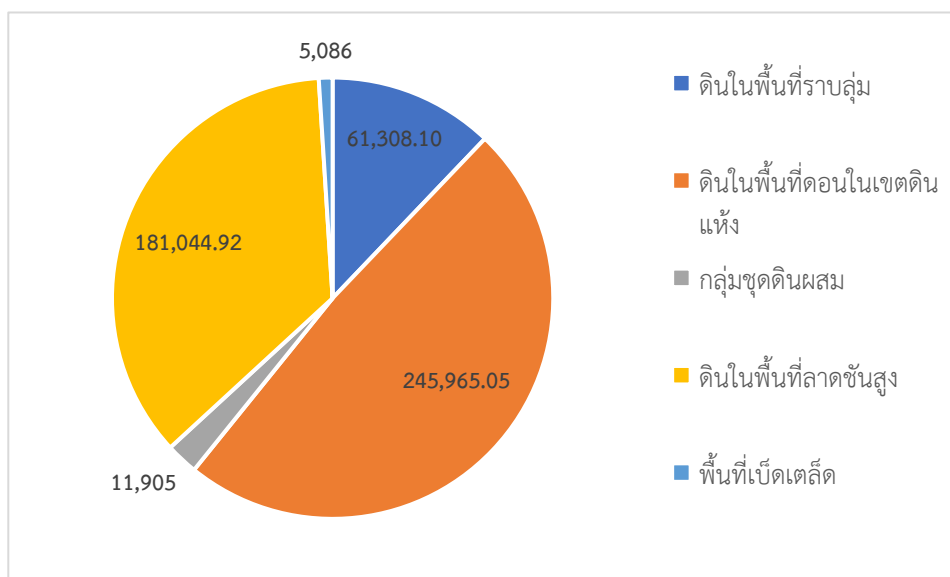
ดินในพื้นที่อำเภอแม่ทะ ประกอบด้วย ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง ๒๔๕,๙๖๕.๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๓ รองลงมาคือดินในพื้นที่ลาดชันสูง ๑๘๑,๐๔๔.๙๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๘๓ รองลงมาคือดินในพื้นที่ราบลุ่ม ๖๑,๓๐๘.๑๐ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๓ รองลงมาคือกลุ่มชุดดินผสม ๑๑,๙๐๕ คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๖ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๕,๐๘๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๐๑

ตารางที่ ๓๓ แสดงทรัพยากรดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

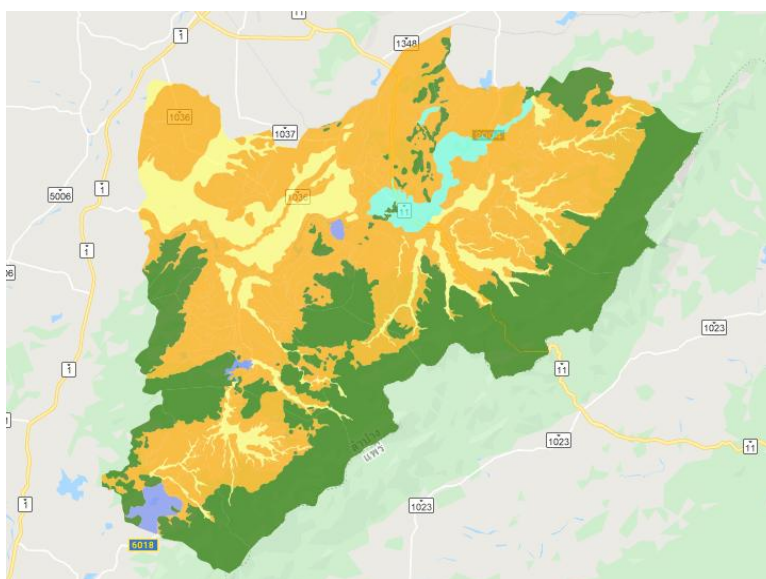
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๖๑,๓๐๘.๑๐	๑๒.๑๓
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๒๔๕,๙๖๕.๐๕	๔๘.๖๘
กลุ่มชุดดินผสม	๑๑,๙๐๕.๖๘	๒.๓๖
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๑๘๑,๐๔๕.๐๑	๓๕.๘๓
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๕,๐๘๖	๑.๐๑

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอแม่ทะ

ภาพที่ ๑๙ แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๒๐ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๑)

๒) ทรัพยากรน้ำ

อำเภอแม่ทะ เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๗๐ % ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

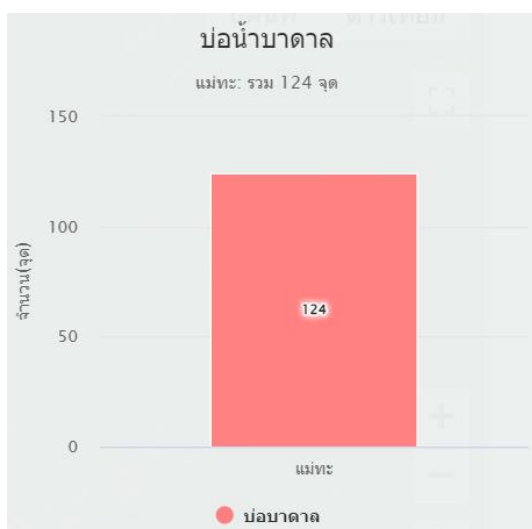
- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง รวมทั้งสิ้น ๑,๕๖๐ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

ดังนี้

ตำบลแม่ทะ	จำนวน ๕๐ บ่อ
ตำบลนาครี	จำนวน ๑๐ บ่อ
ตำบลป่าตัน	จำนวน ๖๐ บ่อ

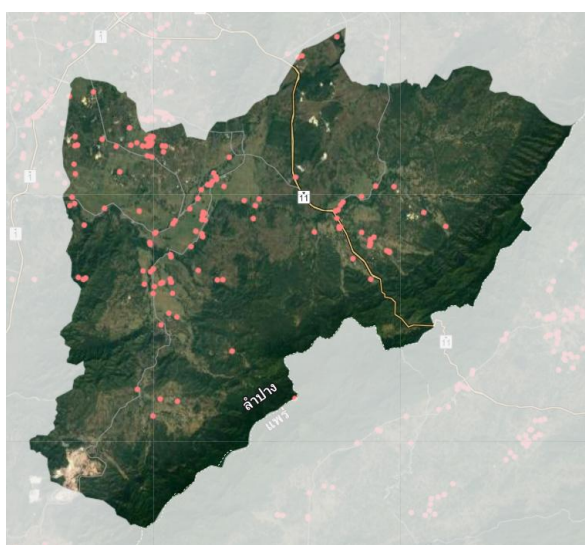
ตำบลบ้านกิว	จำนวน ๗๕ บ่อ
ตำบลบ้านบอม	จำนวน ๔๖๖ บ่อ
ตำบลน้ำโจ้	จำนวน ๑๑๑ บ่อ
ตำบลดอนไฟ	จำนวน ๖๗ บ่อ
ตำบลหัวเสือ	จำนวน ๕๙๙ บ่อ
ตำบลวังเงิน	จำนวน ๔๘ บ่อ
ตำบลสันดอนแก้ว	จำนวน ๗๔ บ่อ

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๒๑ แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๕๘)

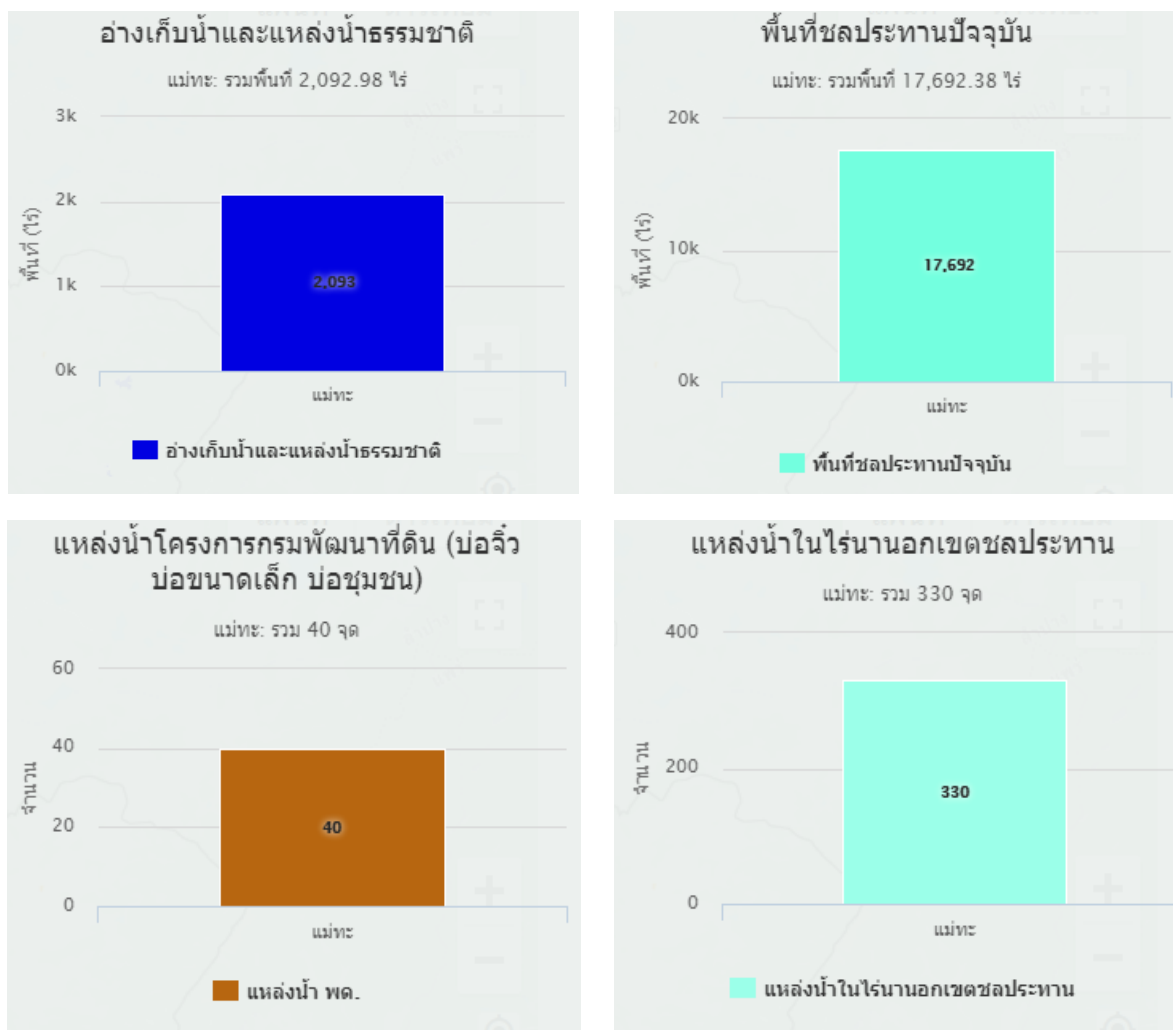
แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๒๒ แสดงแผนที่แหล่งน้ำใต้ดินอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๕๘)

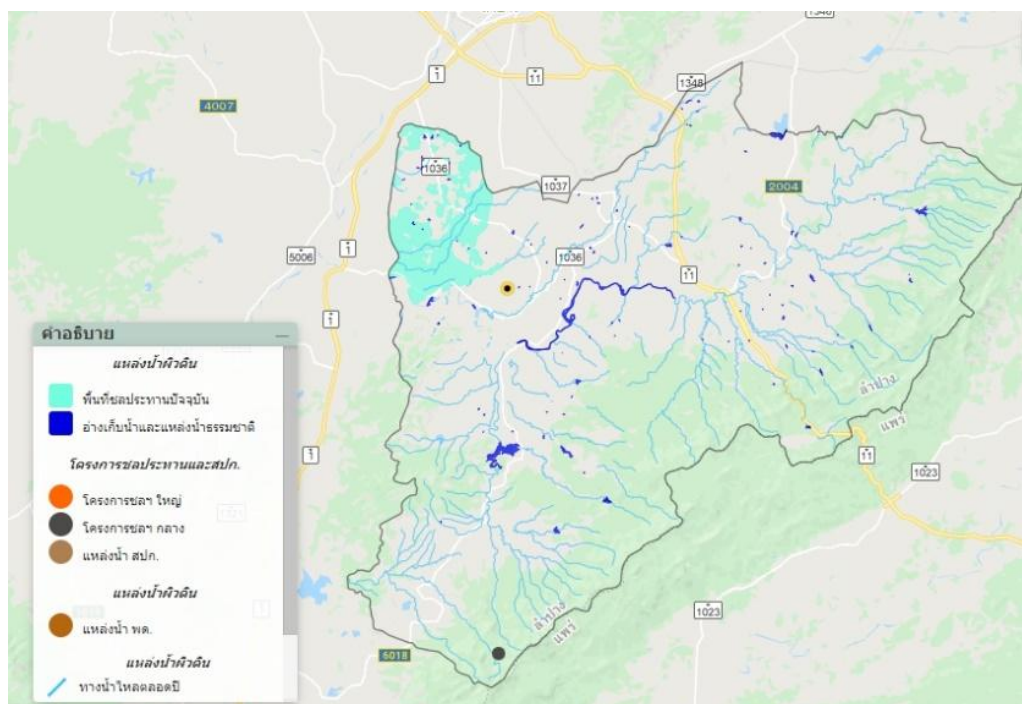
- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากฝน อำเภอมะเข่ มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ อ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ ๒,๐๙๒.๙๘ ไร่ พื้นที่ชลประทาน ๑๗,๖๙๒.๓๘ ไร่ แหล่งโครงการพัฒนาที่ดิน (บ่อจืด บ่อขนาดเล็ก บ่อชุมชน) จำนวน ๔๐ จุด แหล่งในไร่นานอกเขตชลประทาน ๓๓๐ จุด

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำผิวดิน อำเภอมะเข่ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๒๓ แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอมะเข่ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๕๘)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๒๔ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๕๘)

๑.๓ สีนค่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้ำ GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่คำว่า ไม่มี)
ไม่มี

๑.๔ สีนค่าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้ำข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

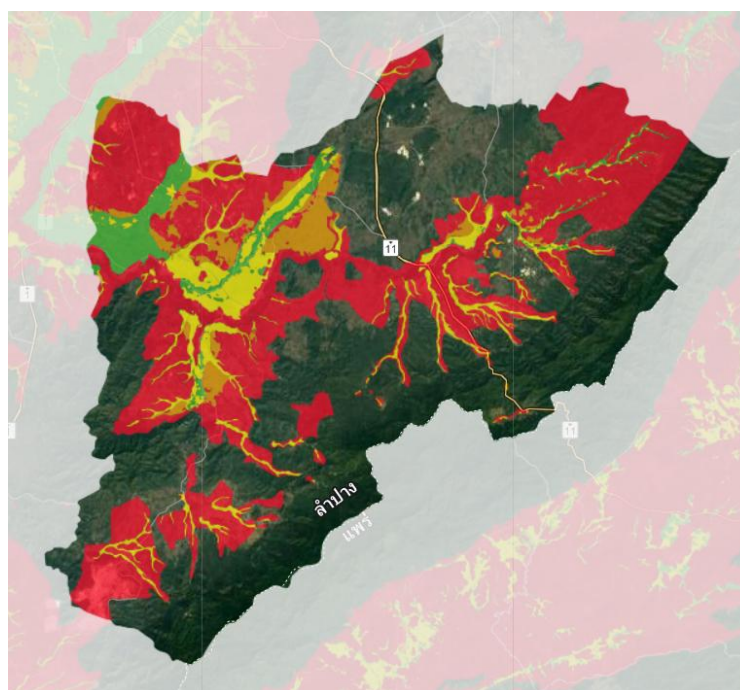
อำเภอมะนัง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๒๒๙,๒๓๕.๑๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๖,๑๓๘.๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๐๔ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๒) จำนวน ๓๑,๙๓๐.๔๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๙๓ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๗,๒๕๕.๖๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๖๓,๙๑๑.๐๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๕

ตารางที่ ๓๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสม มาก (S๑)	เหมาะสมปาน กลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ดอนไผ่	๓๙.๙๔	๒,๖๘๐.๙๔	๐.๐๙	๘,๙๙๓.๗๒	๑๑,๗๑๔.๖๙
นาครี	๑,๑๓๔.๑๑	๕,๐๐๒.๖๙	๒,๒๔๔.๐๘	๘,๕๕๕.๕๕	๑๖,๙๓๖.๔๓
น้ำโจ้	๙,๓๑๙.๗๖	๒,๔๒๑.๘๘	๓,๔๐๔.๖๓	๒๗,๕๙๗.๓๐	๔๒,๗๔๒.๕๗
บ้านกิว	๓๑๗.๑๓	๓,๓๙๐.๒๕	๑,๑๒๘.๒๕	๑๓,๒๐๖.๓๐	๑๘,๐๔๑.๙๓
บ้านบอม	๔๐๔.๕๗	๒,๑๗๔.๗๖	๑,๔๓๖.๖๒	๑๒,๘๒๙.๓๐	๑๖,๘๔๕.๒๕
ป่าตัน	๗๘๗.๔๘	๔,๐๓๔.๐๒	๕๙.๑๓	๔,๕๕๕.๘๖	๙,๔๓๖.๔๘
แม่ทะ	๒,๓๑๗.๘๔	๓,๒๔๐.๑๓	๗,๑๖๒.๑๒	๑๓,๑๗๑.๙๐	๒๕,๘๙๑.๙๙
วังเงิน		๒,๔๐๓.๐๑		๑๑,๐๘๖.๖๐	๑๓,๔๘๙.๖๑
สันดอนแก้ว		๒,๗๐๘.๔๘		๒๒,๓๔๖.๓๐	๒๕,๐๕๔.๗๘
หัวเสือ	๑,๘๑๘.๓๐	๓,๘๗๔.๒๕	๑,๘๒๐.๗๑	๔๑,๕๙๘.๒๐	๔๙,๐๘๑.๔๖
รวมอำเภอ	๑๖,๑๓๙.๑๓	๓๑,๙๓๐.๔๑	๑๗,๒๕๕.๖๓	๑๖๓,๙๔๑.๐๓	๒๒๙,๒๓๕.๑๘

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ. ๒๕๖๓

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

ภาพที่ ๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ.๒๕๖๓)

แผนภูมิแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว

ภาพที่ ๒๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ. ๒๕๖๓)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

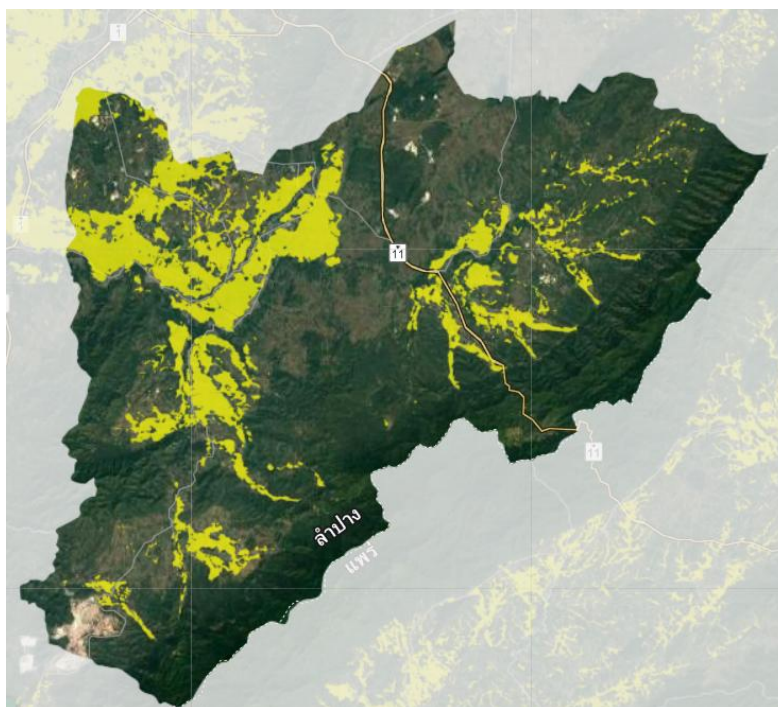
อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปางมีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๔๕,๕๑๗ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลน้ำใจ จำนวน ๗,๒๓๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลแม่ทะ จำนวน ๕,๗๙๓ ไร่ รองลงมาคือตำบลป่าตัน จำนวน ๕,๓๗๓ ไร่ รองลงมาคือตำบลนาครี จำนวน ๕,๑๑๕ ไร่ รองลงมาคือตำบลหัวเสือ จำนวน ๔,๕๘๗ ไร่ รองลงมาคือตำบลสันดอนแก้ว จำนวน ๔,๔๐๗ ไร่ รองลงมาคือตำบลบ้านบอม จำนวน ๔,๑๗๙ ไร่ รองลงมาคือตำบลบ้านกิว จำนวน ๓,๙๗๖ ไร่ รองลงมาคือตำบลดอนไฟ จำนวน ๓,๑๒๕ ไร่ และตำบลวังเงิน จำนวน ๑,๗๒๔ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	แม่ทะ	๕,๗๙๓
๒	นาครี	๕,๑๑๕
๓	ป่าตัน	๕,๓๗๓
๔	บ้านกิว	๓,๙๗๖
๕	บ้านบอม	๔,๑๗๙
๖	น้ำใจ	๗,๒๓๘
๗	ดอนไฟ	๓,๑๒๕
๘	หัวเสือ	๔,๕๘๗
๙	วังเงิน	๑,๗๒๔
๑๐	สันดอนแก้ว	๔,๔๐๗
	พื้นที่รวม	๔๕,๕๑๗

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว

ภาพที่ ๒๗ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๓)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

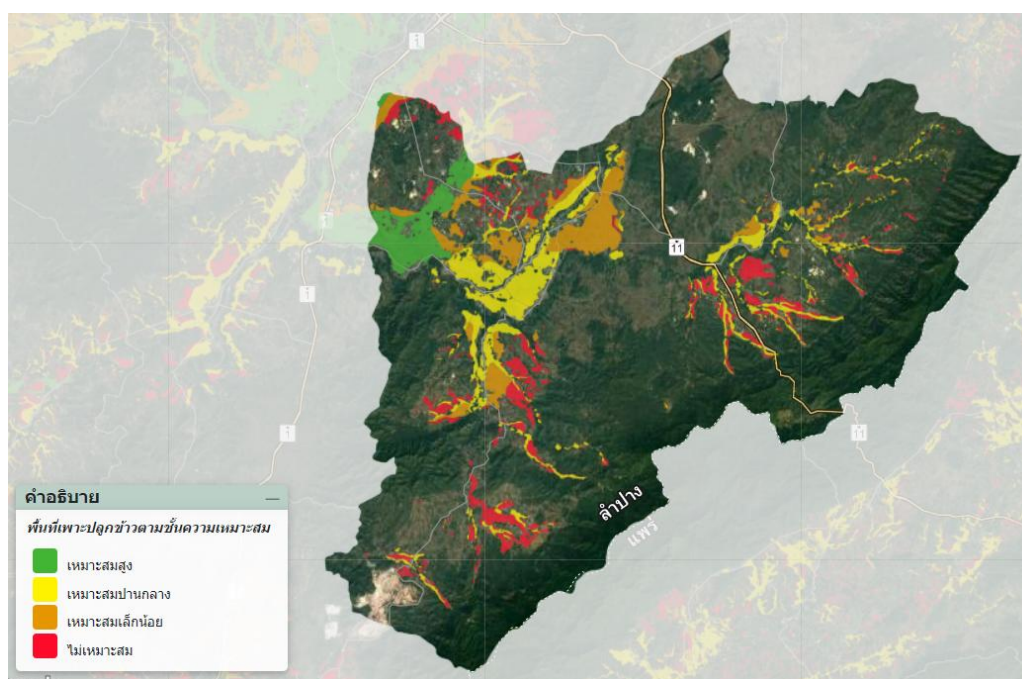
อำเภอแม่ทะมีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๖๗,๒๕๔.๔๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๘,๕๐๔.๓๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๖๕ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๓,๗๐๑.๙๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๒๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๗,๒๕๔.๙๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๗,๗๙๓.๑๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔๖

ตารางที่ ๔๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสม มาก (S๑)	เหมาะสมปาน กลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด
ดอนไฟ		๑,๘๗๓.๔๕	๐.๐๙	๒,๘๐๗.๙๑	๔,๖๘๑.๔๕
นาครี	๒.๙๘	๔,๕๖๔.๖๓	๒,๒๔๔.๐๙	๔๒.๒๓	๖,๘๕๓.๙๓
น้ำใจ	๘,๕๐๑.๓๖	๙๙๒.๙๗	๓,๔๐๔.๖๓	๒,๔๑๖.๔๘	๑๕,๓๑๕.๔๔
บ้านกัว		๒,๖๐๖.๗๐	๑,๑๒๘.๒๕	๑,๖๒๒.๓๖	๕,๓๕๗.๓๑
บ้านบอม		๑,๕๒๓.๗๑	๑,๔๓๕.๘๙	๓,๐๓๖.๘๓	๕,๙๙๖.๔๓
ป่าตัน	๐.๐๓	๓,๘๕๕.๒๘	๕๙.๑๓	๒๕.๓๖	๓,๙๓๙.๘๑
แม่ทะ		๒,๖๒๘.๑๗	๗,๑๖๒.๑๓	๙๔๔.๙๐	๑๐,๗๓๕.๒๐
วังเงิน		๑,๑๕๘.๓๘		๑,๕๗๗.๔๓	๒,๗๓๕.๘๑
สันดอนแก้ว		๑,๒๖๓.๗๓		๓,๗๖๕.๓๕	๕,๐๒๙.๐๘
หัวเสือ		๓,๒๓๔.๙๕	๑,๘๒๐.๗๔	๑,๕๕๔.๒๖	๖,๖๐๙.๙๕
รวมอำเภอแม่ทะ	๘,๕๐๔.๓๗	๒๓,๗๐๑.๙๗	๑๗,๒๕๔.๙๕	๑๗,๗๙๓.๑๑	๖๗,๒๕๔.๔๑

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ. ๒๕๖๑

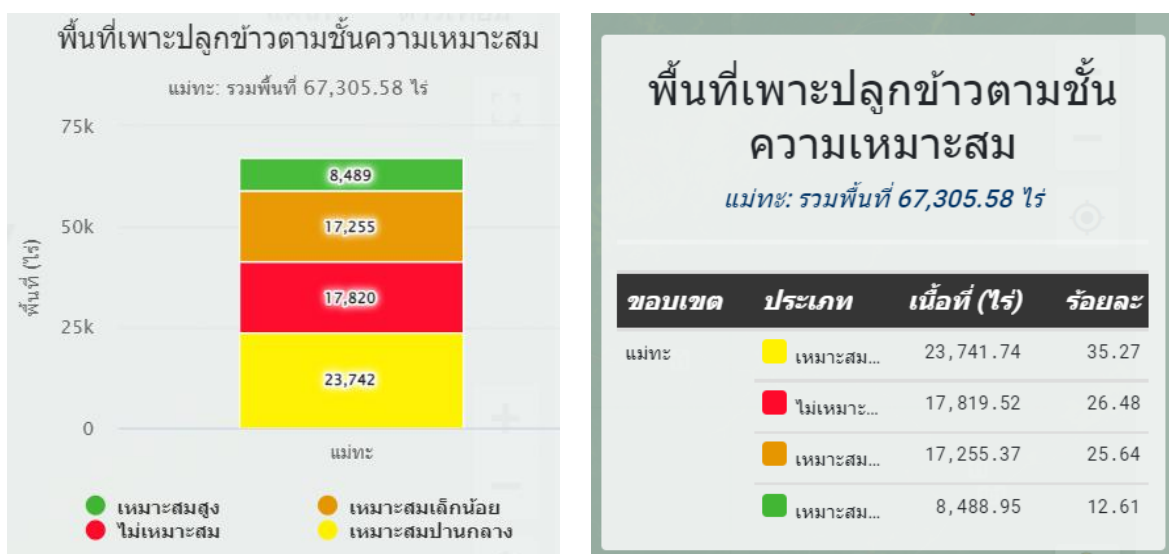
แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๒๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๓

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๒๙ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ
ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓

๒) ปริมาณการผลิต

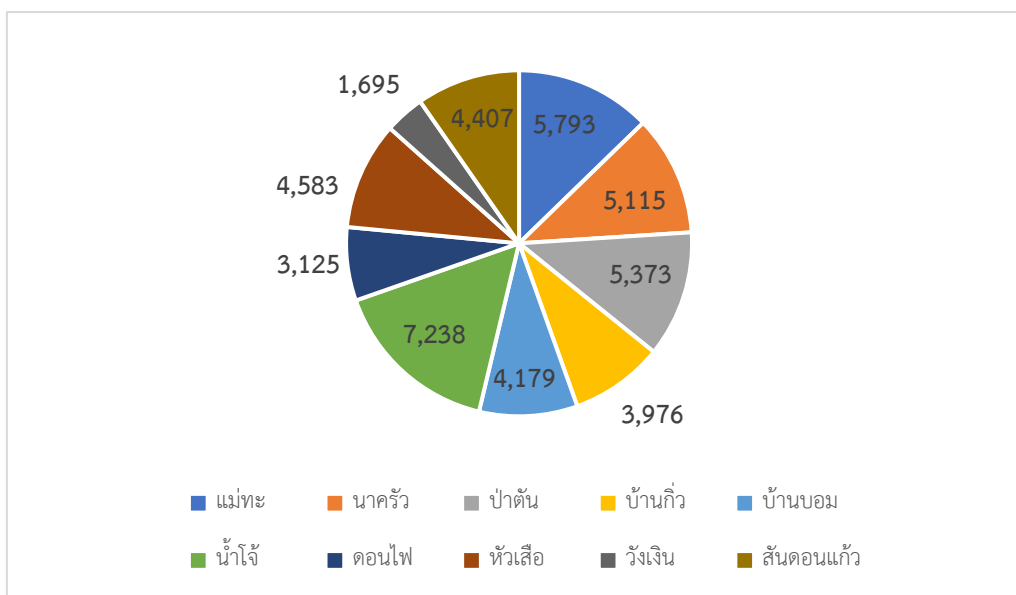
อำเภอแม่ทะมีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๔๕,๕๑๗ ไร่ ๘,๘๑๖ ไร่ ๘,๘๑๖ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือตำบลน้ำโจ้ จำนวน ๗,๒๓๘ ไร่ จำนวน ๑,๕๗๙ ไร่ รวงลงมาคือตำบลแม่ทะ จำนวน ๕,๗๙๓ ไร่ ๑,๐๙๑ ไร่ และตำบลป่าตัน จำนวน ๕,๓๗๓ ไร่ ๑,๐๔๗ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
แม่ทะ	๑,๐๙๑	๕,๗๙๓	๕,๗๙๓	๓,๐๗๐	๐.๕๓
นาครัว	๑,๒๕๙	๕,๑๑๕	๕,๑๑๕	๒,๗๑๑	๐.๕๓
ป่าตัน	๑,๐๔๗	๕,๓๗๓	๕,๓๗๓	๒,๘๔๘	๐.๕๓
บ้านกัว	๘๖๘	๓,๙๗๖	๓,๙๗๖	๒,๑๐๗	๐.๕๓
บ้านบอม	๖๕๘	๔,๑๗๙	๔,๑๗๙	๒,๒๑๕	๐.๕๓
น้ำโจ้	๑,๕๗๙	๗,๒๓๘	๗,๒๓๘	๓,๘๓๖	๐.๕๓
ดอนไฟ	๗๗๓	๓,๑๒๕	๓,๑๒๕	๑,๖๕๖	๐.๕๓
หัวเสือ	๑,๐๓๕	๔,๕๘๗	๔,๕๘๗	๒,๔๓๑	๐.๕๓
วังเงิน	๕๒๒	๑,๗๒๔	๑,๗๒๔	๙๑๔	๐.๕๓
สันดอนแก้ว	๗๗๗	๔,๔๐๗	๔,๔๐๗	๒,๓๓๖	๐.๕๓
รวม	๘,๘๑๖	๔๕,๕๑๗	๔๕,๕๑๗	๒๔,๑๒๔	

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๓

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๓๐ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร , พ.ศ.๒๕๖๗

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดีต้องเป็นข้าวไวต่อช่วงแสงหรือข้าวนาปีเช่นขาวมะลิ ๑๐๕ กข.๖ ปทุมธานี ๖๐

(๒) การเตรียมดิน ต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมเช่น น้ำ ภูมิอากาศ ลักษณะพื้นที่ ตลอดจนแบบวิธีการทำนาและเครื่องมือการเตรียมดินที่แตกต่างกัน แยกได้ ๒ ขั้นตอน

๒.๑.การไถตะและไถแปร

การไถตะ คือ การไถพลิกหน้าดินครั้งแรกเพื่อกำจัดวัชพืชและตากดินให้แห้ง

การไถแปร คือ การไถครั้งที่สองโดยไถขวางแนวไถตะ เพื่อย่อยดินและคลุกเคล้าฟาง วัชพืช ฯลฯ ลงไปในดิน

การไถ ไถด้วยแรงงานสัตว์ เช่น วัว ควาย รถไถเดินตาม รถแทรกเตอร์

๒.๒.การคราดหรือใช้ลูกทูป คือการกำจัดวัชพืช ตลอดจนการทำให้ดินแตกตัวและเป็นเทือกพร้อมที่จะปักดำได้ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ทำต่อจากขั้นตอนที่ ๑ และขังน้ำไว้ระยะหนึ่งเพื่อให้มีสภาพดินที่เหมาะสมในการคราด การใช้ลูกทูปหรือเครื่องไถพรวนจอบหมุน (Rotary)

(๓) การปลูกทำได้ ๔ แบบ คือ

๓.๑ การหว่านข้าวแห้ง หว่านเมล็ดพันธุ์ลงในแปลงโดยตรง โดยไม่ต้องเพาะเมล็ดให้งอกก่อนใช้อัตรา เมล็ดพันธุ์เช่นเดียวกับการตกกล้าเทือก คือประมาณ ๘๐-๙๐ กิโลกรัมต่อไร่แล้วคราดกลบเมล็ดพันธุ์ให้จมดินพอประมาณอย่าให้จมมากเพราะจะทำให้เมล็ดพันธุ์งอกช้าและโคนกล้าอยู่ลึกทำให้ถอนยาก

๓.๒ การหว่านข้าวงอก เพาะเมล็ดให้งอกขนาดตุ่มตา(วิธีการเพาะเช่นเดียวกับการตกกล้าเทือก)อัตราเมล็ดพันธุ์(เช่นเดียวกับการหว่านข้าวแห้ง ควรหว่านตอนบ่ายหรือเย็น หว่านแล้วคราดกลบและรดน้ำให้ชุ่มทันทีหลังการหว่าน

๓.๓ การตกกล้าแบบกระทุ้งหยอดข้าวแห้งหรือวิธีการซิมกล้าเป็นวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพนาดอนอาศัยน้ำฝน โดยการไถพรวนดินให้ดินร่วนเพื่อกำจัดวัชพืชและสะดวกต่อการงอกของเมล็ดจากนั้นใช้

ไม้กระทุ้งหยอดเมล็ดลงหลุมแล้วใช้ดินหรือขี้เถ้ากลบกลบเมล็ดพันธุ์เพื่อป้องกันสัตว์เลื้อยหรือแมลงมาคุ้ยเขี่ย หลังจากนั้นจึงถอนกล้าจากแปลงกล้านี้ไปปักดำในแปลงปักดำซึ่งคิดเป็นอัตราเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ในการปักดำต่อพื้นที่ ๑ ไร่ ต้องใช้เมล็ดพันธุ์ประมาณ ๑๒-๑๕ กิโลกรัมต่อไร่

๓.๔ การตกกล้าสำหรับใช้กับเครื่องปักดำเนื่องจากเครื่องปักดำข้าวมีหลากหลายยี่ห้อ และมีกรรมวิธีรายละเอียดแตกต่างกันการตกกล้าเพื่อใช้กับเครื่องเหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีคำแนะนำมาพร้อมเครื่อง การปักดำควรทำเป็นแถวเป็นแนวซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการกำจัดวัชพืช การใส่ปุ๋ย การพ่นยากำจัดโรคแมลง และยังทำให้ข้าวแต่ละกอมีโอกาสดีได้รับอาหารและแสงแดดอย่างสม่ำเสมอ

(๔) ระบบการให้น้ำการจะผลผลิตข้าวให้ได้ผลผลิตสูงการควบคุมระดับน้ำเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะตั้งแต่เริ่มหว่านจนข้าวแตกกอระดับน้ำไม่ควรเกิน ๕ เซนติเมตร เมื่อข้าวแตกกอเต็มที่ระดับน้ำอาจเพิ่มสูงขึ้นได้เพื่อจะได้ไม่ต้องสูบน้ำบ่อยๆแต่ไม่ควรเกิน ๑๐ เซนติเมตร เพราะถ้าระดับน้ำสูงจะทำให้ต้นข้าวที่แตกกอเต็มที่แล้วเพิ่มความสูงของต้นและความยาวของใบได้ไม่ได้ประโยชน์อะไรเป็นเหตุให้ต้นข้าวล้มเกิดการทำลายของโรคและแมลงได้ง่าย

(๕) การดูแลรักษาต้องคัดคุณภาพเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพต้านทานโรค

(๖) การใส่ปุ๋ยต้องใส่ปุ๋ยให้ถูกต้องตามระยะเวลาที่ข้าวต้องการจำนวนที่พอเหมาะจึงจะได้ผลคุ้มค่า

(๗) การเก็บเกี่ยวหลังจากที่ข้าวออกดอกหรือออกรวงประมาณ ๒๐ วัน ชาวนาจะเร่งระบายน้ำออก เพื่อเป็นการเร่งให้ข้าวสุกพร้อมๆ กัน และทำให้เมล็ดมีความชื้นไม่สูงเกินไป จะสามารถเก็บเกี่ยวได้หลังจากระบายน้ำออกประมาณ ๑๐ วัน ระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเก็บเกี่ยว เรียกว่า ระยะพลับพลึง คือสังเกตที่ปลายรวงจะมีสีเหลือง กลางรวงเป็นสีทองอ่อน การเก็บเกี่ยวในระยะนี้จะได้เมล็ดข้าวที่มีความแข็งแรง มีน้ำหนัก และมีคุณภาพในการสี

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยวเมล็ดข้าวที่นวดผัดทำความสะอาดแล้วควรตากให้มีความชื้นประมาณ ๑๔% จึงนำเข้าเก็บในยุ้งฉาง ยุ้งฉางที่ดีควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

๘.๑ อยู่ในสภาพที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก การใช้ลวดตาข่ายกันให้มีร่องระบายอากาศกลางยุ้งฉางจะช่วยให้การถ่ายเทอากาศดียิ่งขึ้น คุณภาพเมล็ดข้าวจะคงสภาพดีอยู่นาน

๘.๒ อยู่ใกล้บริเวณบ้านและตึกถนน สามารถขนส่งได้สะดวก

๘.๓ เมล็ดข้าวที่จะเก็บไว้ทำพันธุ์ ต้องแยกจากเมล็ดข้าวบริโภค โดยอาจบรรจุกระสอบ มีป้ายบอกวันบรรจุ และชื่อพันธุ์แยกไว้ส่วนใดส่วนหนึ่งในยุ้งฉาง เพื่อสะดวกในการขนย้ายไปปลูก

๘.๔ ก่อนนำข้าวเข้าเก็บรักษา ควรตรวจสอบสภาพยุ้งฉางทุกครั้ง ทั้งเรื่องความสะอาดและสภาพของยุ้งฉาง ซึ่งอาจมีร่องรอยของหนูกัดแทะจนทำให้หนูสามารถลอดเข้าไปจิกกินข้าวได้ หนูหรือร่องต่าง ๆ ที่ปิดไม่สนิทเหล่านี้ต้องได้รับการซ่อมแซมให้เรียบร้อยก่อน

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูปฏิบัติเหมือนทำนาดำ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอแม่ทะ มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว						←	△	→			←	▽

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต อำเภอแม่ทะ มีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๔,๐๙๘ บาท และพื้นนอกเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๔,๘๙๘ บาท

ตารางที่ ๔๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	บาท	ไร่	บาท	ไร่	
เมล็ดพันธุ์	๓๐๐	บาท	๓๐๐	บาท	
เตรียมดิน	๑,๐๐๐	บาท	๑,๐๐๐	บาท	ไถป่นและไถทำเทือก
ค่าจ้างปลูก	๑,๕๐๐	บาท	๑,๕๐๐	บาท	
กำจัดวัชพืช	๑๙๘	บาท	๑๙๘	บาท	
ใส่ปุ๋ย	๗๐๐	บาท	๗๐๐	บาท	
ค่าเก็บเกี่ยว	๑,๒๐๐	บาท	๑,๒๐๐	บาท	
ค่าน้ำ	๒๐๐	บาท	-	บาท	เทศบาลเรียกเก็บ
รวม	๕,๐๙๘	บาท	๔,๘๙๘	บาท	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

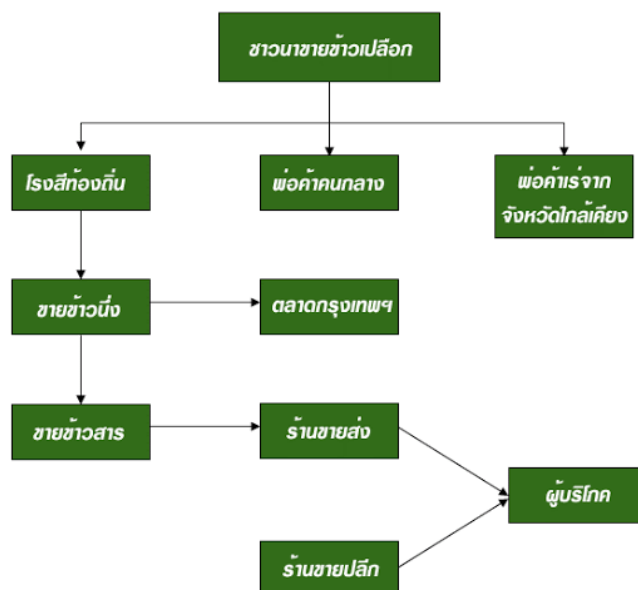
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การตลาดและแหล่งรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรอำเภอแม่ทะ ไม่พบปัญหามากนัก ผลผลิตทุกชนิดยังมีตลาดรองรับ แต่มีปัญหายู้ง้าง บางปีราคาจะตกต่ำ เกษตรกรจึงจำเป็นต้องจำหน่ายผลผลิต เนื่องจากต้องนำเงินไปชำระหนี้ให้แก่แหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตร

(๑) วิธีการตลาด

ส่วนใหญ่เกษตรกรจะทำผลผลิตไปจำหน่ายตามโรงสีหรือลานรับซื้อ, สหกรณ์การเกษตรอำเภอแม่ทะ และสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด อำเภอแม่ทะ

แผนภูมิแสดงเส้นทางวิถีตลาดของอำเภอแม่ทะ

ภาพที่ ๓๒ แสดงวิถีการตลาดข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอแม่ทะ มีซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูปโรงงานรูปข้าว รวม ๒ แห่ง ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรอำเภอแม่ทะ และสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดอำเภอแม่ทะ

แผนที่แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอแม่ทะ

ภาพที่ ๓๓ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอแม่ทะ

ที่มา <https://www.google.co.th/maps/@๑๘.๑๘๕๑๓๗๑,๙๙.๔๕๖๕๓๒๙,๓๗๒m/data=!๓m๑!๑e๓?hl=th,, พ.ศ. ๒๕๖๗>

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอแม่ทะ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าว จำนวน ๙๑ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๑๔ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้ มีความรู้ในการผลิตข้าวตามความต้องการของตลาด สามารถลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต และพัฒนาคุณภาพข้าวให้ได้มาตรฐาน

ตารางที่ ๔๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ที่	ชื่อ – สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นาง จันทรา แก้วมาเรือน	๘	แม่ทะ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๒	นาง ชิงชัย จินาทอง	๒	แม่ทะ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๓	นาง ทองสุข กระทาง	๙	แม่ทะ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๔	นาย ทอน ต๊ะคำ	๑	แม่ทะ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๕	นาง เพ็ญสาย มาใจวงศ์	๒	แม่ทะ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๖	นาง สารภี พรหมวัง	๒	แม่ทะ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๗	นาย จันทร์ชุม สายยศ	๕	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๘	นาย ชายเล็ก แสงอรุณ	๖	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๙	นาง ทอนศรี สายเปียง	๗	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๑๐	นาย นิคม มิ่งเชื้อ	๑	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๑๑	นาง บัวพิศ เครือดวงคำ	๔	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๑๒	นาย เผย ท้าวตื้อ	๑๑	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๑๓	นาง เรือนมูล ยานู	๑	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๑๔	นาง ศิริวร เชื้อเตอะ	๘	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๑๕	นาย สมศักดิ์ ตัญอ้าย	๓	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๑๖	นาย สำคัญ วรรณบวร	๒	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๑๗	นาง กิจ วงศ์สร้อยฟ้า	๓	ป่าตัน	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๑๘	นาง คณินนิตย์ สายปันทา	๒	ป่าตัน	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๑๙	นาย จิรวัดน์ วงศ์ผืน	๒	ป่าตัน	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๒๐	นาย ขวลิท เถาเปียง	๓	ป่าตัน	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๒๑	นาย ชำนาญ จงตระกูลรัตน์	๔	ป่าตัน	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๒๒	นาย ชูศักดิ์ สุสา	๙	ป่าตัน	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๒๓	นาย ทา วงศ์ปันทิ	๑	ป่าตัน	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๒๔	นาย ประพรรณ ทองกุล	๕	ป่าตัน	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๒๕	นาย ยุทธจักร สายศรีธิ	๘	ป่าตัน	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๒๖	นาง สมจิตร ส่วยกลม	๔	ป่าตัน	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๒๗	นาย ไกรสร สุตาขัน	๒	บ้านกิ้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๒๘	นาง ธิติรัตน์ สุริยา	๔	บ้านกิ้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๒๙	นางสาว เกศินี อุบลศรี	๕	บ้านบอม	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๓๐	นาย ชุตินพงศ์ หุทิพย์	๓	บ้านบอม	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๓๑	นาย ติเรก อินอบ	๑	บ้านบอม	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๓๒	นาย ประสิทธิ์ ศรีเมือง	๓	บ้านบอม	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๓๓	นาง พัฒนรี ศรีประดิษฐ์	๖	บ้านบอม	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๓๔	นาย มา อวยชัย	๖	บ้านบอม	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๓๕	นาย สมเจตน์ ตัญวงศ์ษา	๔	บ้านบอม	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๓๖	นาง สุภาวดี อินจอม	๕	บ้านบอม	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๓๗	นาย อนุวัฒน์ ต้อยศ	๒	บ้านบอม	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๓๘	นาง กัลยา สิทธิ	๑	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๓๙	นาง จ้อน หมู่แก้ว	๑	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๔๐	นาง จันทร์เพ็ญ ปิงยศ	๙	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๔๑	นาย จำเนียร กาจารี่	๗	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๔๒	นาย ชัยวัฒน์ เครืออินทร์	๕	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๔๓	นาง นิตยา สายปัน	๑	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๔๔	นาง นิภา สิทธิ	๑	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๔๕	นาย บุญศรี เครือยศ	๕	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๔๖	นาย บุญสม โยธา	๔	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๔๗	นาย ประสิทธิ์ พรหมเทพ	๕	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๔๘	นาง ป้อม ปากลม	๑	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๔๙	นาง แวตา สายศรีธิ	๙	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๕๐	นาง เสาร์แก้ว ทะสมบุรณ์	๑	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๕๑	นาง แสงหล้า พันธุ์สืบ	๘	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๕๒	นาย อนุคุณ สายศรีธิ	๙	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๕๓	นาย เงิน ลังกาเปี้ย	๖	น้ำใจ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๕๔	นาย ต้อน ไชยบรรทัด	๒	ดอนไฟ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๕๕	นาง เถิง อินสุ	๔	ดอนไฟ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๕๖	นาย ทองดี เป็งเรือน	๗	ดอนไฟ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๕๗	นาย บุญศรี เป็งเรือน	๗	ดอนไฟ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๕๘	นาย ประเสริฐ ช้อนเขียว	๓	ดอนไฟ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๕๙	นาย เสี่ยงศล บุญเป็ง	๓	ดอนไฟ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๖๐	นาย อินโด เครือวงศ์	๕	ดอนไฟ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๖๑	นาง คำใส เขียวหลาน	๔	ดอนไฟ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๖๒	นาย ชัยวัฒน์ ทากอง	๙	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๖๓	นาง ชุ่ม ไชยสุตา	๔	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๖๔	นาง ดวงดาว กุริโอส ไนอา	๔	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๖๕	นาย ตอน สิงห์ไชย	๔	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๖๖	นาง นงคราญ อินตะนนท์	๔	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๖๗	นาย นิพนธ์ ไชยเมืองมา	๔	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๖๘	นาง ปราณี เป้งป้อ	๔	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๖๙	นาง ผ่องศรี พองสมุทร	๔	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๗๐	นาย พิพัฒน์ แก้วธิ	๖	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๗๑	นาง พองแก้ว กุณจันทร์	๔	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๗๒	นาง มาลี เป้งป้อ	๔	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๗๓	นาย สุพจน์ วงศ์ปาน	๒	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๗๔	นาง สุวรีย์ สรไกร	๔	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๗๕	นางสาว ชัชฎาภรณ์ สุวรรณศรี	๒	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๗๖	นาย ญัฐกร สายวงศ์ไย	๘	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๗๗	นาย ถาวร พุทธเมืองขึ้น	๗	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๗๘	นาง พรทิวา จันทรวงศ์	๒	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๗๙	นาย พันธุ์ศักดิ์ ศรีวงษ์	๘	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๘๐	นาง รุ่งทิพย์ อุทุมพิรัตน์	๙	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๘๑	นาย สว่าง สมวัน	๘	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๘๒	นาย ธนภัทร จันทรปิง	๖	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๘๓	นาย ธีรยุทธ ทาจี	๖	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๘๔	นาย บัญญัติ พรหมมาบุญ	๘	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๘๕	นาง ปราณี สุพรรณ	๗	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๘๖	นาย ปวน ทองตะมา	๕	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๘๗	นาง ปาณิสรา อินสุริยา	๘	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๘๘	นาย ศรีมา สุทา	๕	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๘๙	นางสาว ศิริลักษณ์ อินสุริยา	๕	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๙๐	นาย หนั้ว สิงห์มณี	๒	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว
๙๑	นาย หลาน โนตีบ	๓	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าว

ที่มา : http://thaismartfarmer.net/index.php/userservice/p_smart/index, สืบค้น วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓

๑.๔.๒ ชนิดสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

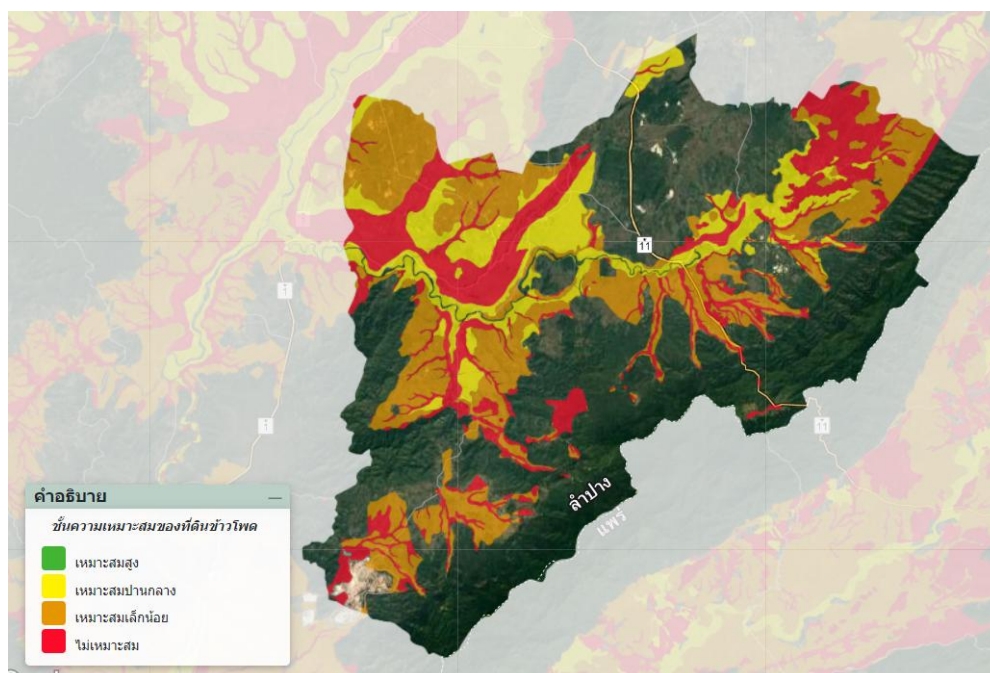
อำเภอแม่ทะ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดทั้งหมด จำนวน ๒๒๒,๘๐๙.๖๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๙,๐๗๖.๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๙๘,๖๓๑.๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗๕,๑๐๑.๑๘ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๗๐

ตารางที่ ๔๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ดอนไผ่		๑,๐๘๙.๓๕	๖,๒๘๙.๑๙	๔,๒๒๓.๔๖	๑๑,๖๑๒
นาครี		๖,๖๑๒.๕๖	๓,๘๔๑.๖๖	๖,๐๐๒.๘๐	๑๖,๔๕๗.๐๒
น้ำโจ้		๘,๖๗๗.๑๔	๒๑,๔๖๑.๒	๑๒,๒๕๙.๒๐	๓๐,๑๓๘.๓๔
บ้านกิว		๒,๗๙๕.๓๒	๙,๐๙๒.๑๒	๖,๐๔๓.๐๐	๑๗,๙๓๐.๔๔
บ้านบอม		๑,๖๐๓.๑๔	๙,๔๘๘.๑๒	๕,๒๘๙.๕๙	๑๖,๓๘๐.๘๕
ป่าตัน		๒,๘๘๗.๘๕	๑,๗๐๙.๗๘	๔,๓๘๗.๐๒	๙,๐๐๔.๖๕
แม่ทะ		๑๒,๔๙๙.๘๐	๗,๕๙๐.๕๕	๕,๔๗๐.๙๖	๒๕,๕๖๑.๓๑
วังเงิน		๑,๒๔๘.๒๔	๙,๑๔๗.๕๓	๒,๙๐๔.๓๗	๑๓,๓๐๐.๑๔
สันดอนแก้ว			๑๓,๖๗๙	๗,๕๖๘.๘๘	๒๑,๒๔๗.๘๘
หัวเสือ		๑๑,๖๕๓.๕๐	๑๖,๓๓๒.๔๐	๒๐,๙๔๑.๙๐	๔๘,๙๒๗.๘๐
รวมอำเภอแม่ทะ		๔๙,๐๗๖.๙๐	๙๘,๖๓๑.๕๕	๗๕,๑๐๑.๑๘	๒๒๒,๘๐๙.๖๓

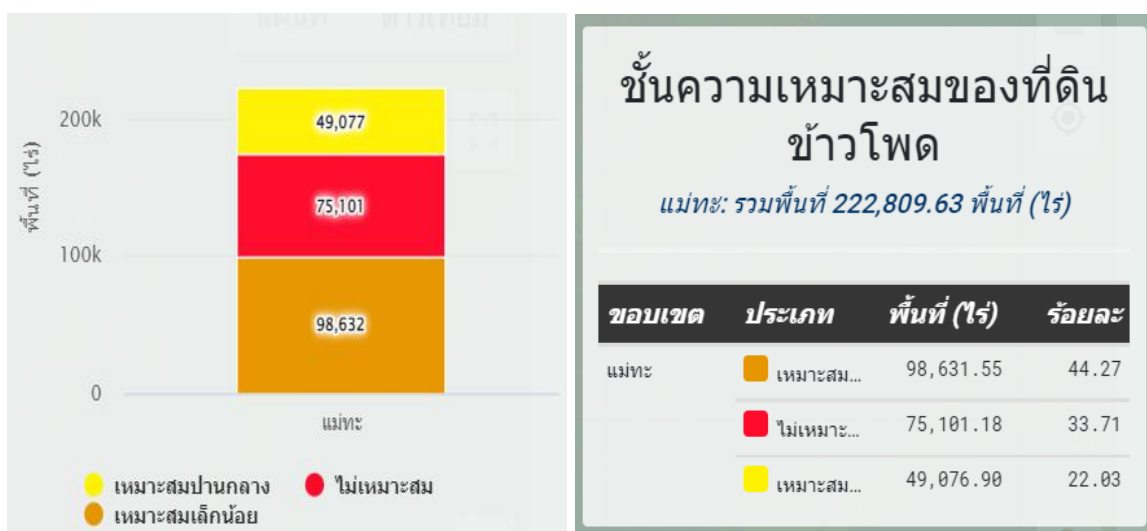
ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑

แผนที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ภาพที่ ๓๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพด อำเภอแม่ทะ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๑)

แผนภูมิแสดงพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดตามชั้นความเหมาะสม

ภาพที่ ๓๕ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพด อำเภอแม่ทะ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๑)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

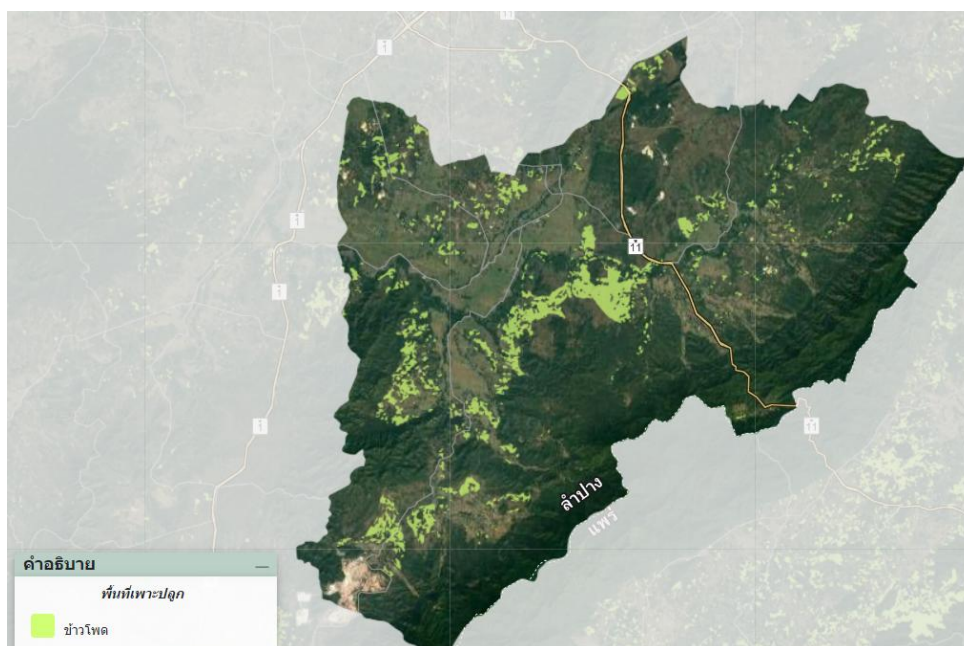
อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง มีพื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒๙,๔๗๑ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลหัวเสือ จำนวน ๗,๐๕๒ ไร่ รองลงมา คือตำบลแม่ทะ จำนวน ๔,๘๒๒ ไร่ และตำบลดอนไฟ จำนวน ๔,๔๒๑ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกข้าวโพด (ไร่)
๑	แม่ทะ	๔,๘๒๒
๒	นาครี	๔,๒๖๘
๓	ป่าตัน	๑๒๗
๔	บ้านกิว	๖๕๗
๕	บ้านบอม	๑,๘๘๘
๖	น้ำใจ	๘๙๘
๗	ดอนไฟ	๔,๔๒๑
๘	หัวเสือ	๗,๐๕๒
๙	วังเงิน	๒,๖๙๔
๑๐	สันดอนแก้ว	๒,๖๔๔
	รวม	๒๙,๔๗๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ภาพที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๑)

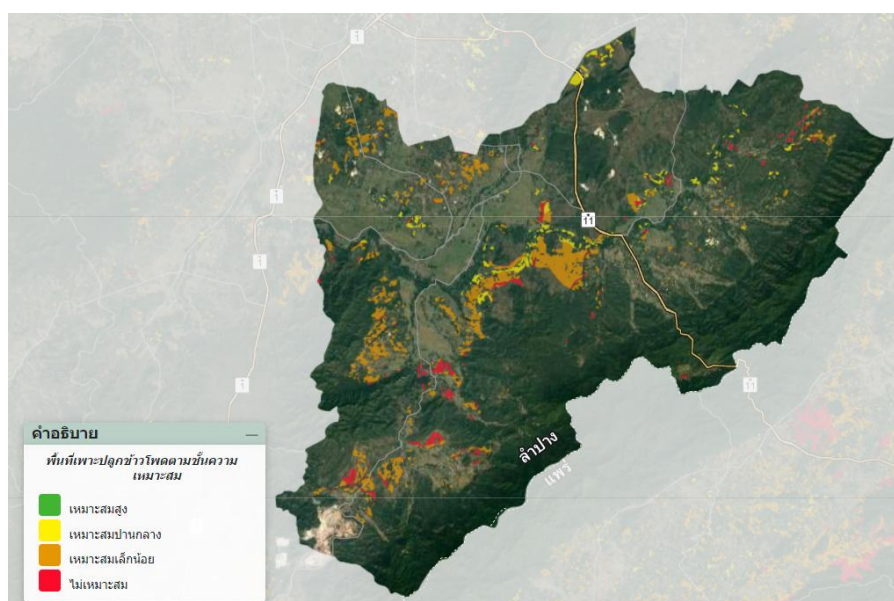
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอแม่ทะมีพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๘,๐๘๕.๖๕ ไร่ รองลงมาคือ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๙,๐๗๔.๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๙ รองลงมา คือ พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔,๕๔๒.๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๗ และ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔,๔๖๘.๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๙๑

ตารางที่ ๔๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสมอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

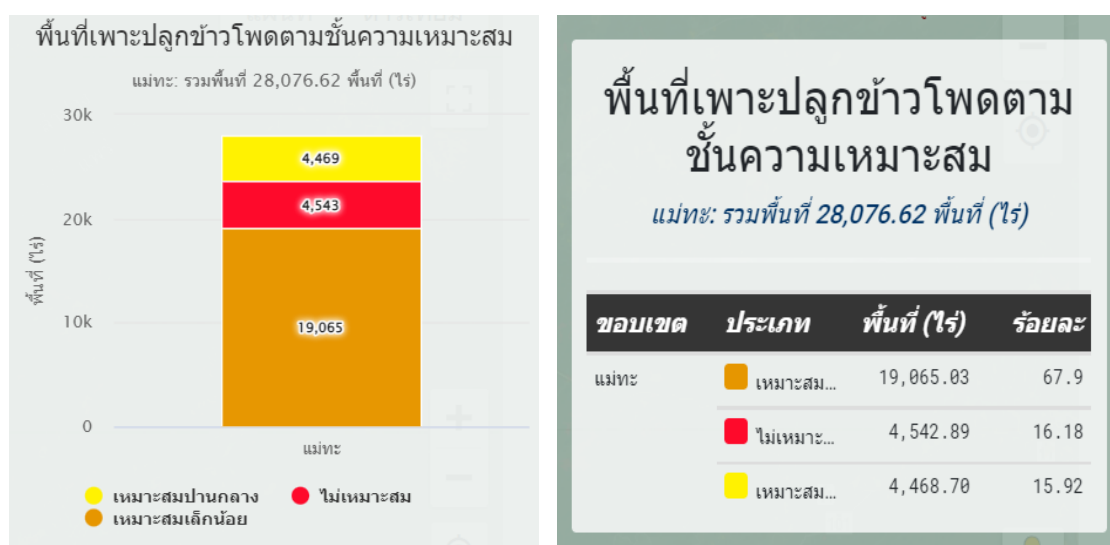
ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพด (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ดอนไผ่		๔๔.๘๑	๒๕๘.๑๗	๘๕.๗๕	๓๘๘.๗๓
นาครี		๑,๒๓๑.๑๗	๑,๘๗๐.๐๘	๓๘๓.๔๗	๓,๔๘๔.๗๒
น้ำใจ		๒๕๓.๗๗	๒,๑๗๒.๐๔	๑๖๗.๔๐	๒,๕๙๓.๒๑
บ้านกิว		๑๙.๑๒	๒,๒๕๘.๕๑	๗๕.๒๖	๒,๓๕๒.๘๙
บ้านบอม		๖.๐๕	๒,๒๓๑.๒๓	๑,๐๐๕.๒๗	๓,๒๔๒.๕๕
ป่าตัน		๕.๐๖	๒๘๗.๓๖	๑.๕๒	๒๙๓.๙๔
แม่ทะ		๑,๔๘๕.๗๓	๒,๔๔๙.๐๗	๓๙๐.๖๙	๔,๓๒๕.๔๙
วังเงิน		๓๓๖.๔๙	๓,๔๓๐.๐๑	๒๘๓.๓๑	๔,๐๕๐.๘๑
สันดอนแก้ว			๒,๙๐๘.๔๖	๑,๓๑๓.๗๙	๔,๒๒๒.๒๕
หัวเสือ		๑,๐๘๖.๕๑	๑,๒๐๐.๑๐	๘๓๖.๔๒	๓,๑๒๓.๐๓
รวมอำเภอแม่ทะ		๔,๔๖๘.๗๑	๑๙,๐๖๕.๐๓	๔,๕๔๒.๘๘	๒๘,๐๘๕.๖๕

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๓๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ๒๕๖๑)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๓๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ.๒๕๖๑)

๒) ปริมาณการผลิต

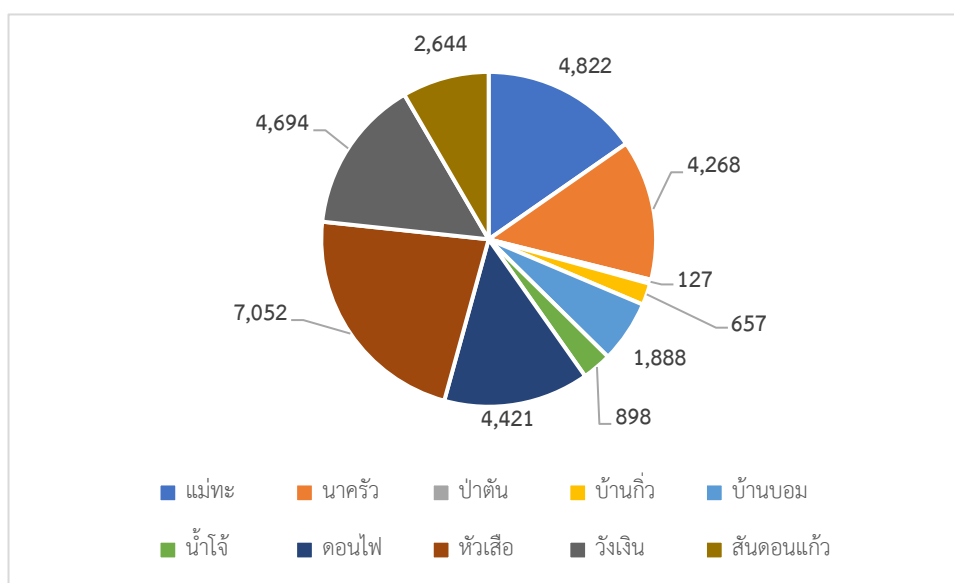
อำเภอแม่ทะ มีพื้นที่การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒๙,๔๗๑ ไร่ ๒,๒๖๙ ไร่ ๒๖๙ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกมากตำบลหัวเสือ จำนวน ๗,๐๕๒ ไร่ จำนวน ๔๕๗ ไร่ ร่องลงมาคือตำบลแม่ทะ จำนวน ๔๘๒๒ ไร่ ๔๓๘ ไร่ และตำบลนาครี จำนวน ๔,๒๖๘ ไร่ ๔๓๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๔๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
แม่ทะ	๔๓๘	๔,๘๒๒	๔,๘๒๒	๓,๖๑๗	๐.๗๕
นาครี	๔๓๐	๔,๒๖๘	๔,๒๖๘	๓,๒๐๑	๐.๗๕
ป่าตัน	๒๘	๑๒๗	๑๒๗	๙๕	๐.๗๕
บ้านกัว	๘๔	๖๕๗	๖๕๗	๔๙๓	๐.๗๕
บ้านบอม	๑๘๓	๑,๘๘๘	๑,๘๘๘	๑,๔๑๖	๐.๗๕
น้ำใจ	๑๗๖	๘๙๘	๘๙๘	๖๗๔	๐.๗๕
ดอนไฟ	๒๕๖	๔,๔๒๑	๔,๔๒๑	๓,๓๑๖	๐.๗๕
หัวเสือ	๔๕๗	๗,๐๕๒	๗,๐๕๒	๕,๒๘๙	๐.๗๕
วังเงิน	๒๓๑	๔,๖๙๔	๔,๖๙๔	๓,๕๒๑	๐.๗๕
สันดอนแก้ว	๑๘๙	๒,๖๔๔	๒,๖๔๔	๑,๘๙๓	๐.๗๕
รวม	๒,๒๖๙	๒๙,๔๗๑	๒๙,๔๗๑	๒๓,๖๐๓	

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร , พ.ศ.๒๕๖๓

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๓๙ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร , พ.ศ.๒๕๖๗

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

๓.๑ การเตรียมเมล็ดพันธุ์

เลือกซื้อเมล็ดพันธุ์ให้ซื้อจากหน่วยงานหรือบริษัทเมล็ดพันธุ์ที่มีมาตรฐานเชื่อถือได้ โดยได้ขึ้นทะเบียนกับกรมวิชาการเกษตร ฤๅบรรจุเมล็ดพันธุ์ต้องระบุหน่วยงานหรือบริษัท สถานที่ผลิต วันเดือน ปีที่ผลิตไว้อย่างชัดเจน

๓.๒ การเตรียมดิน

ไถด้วยผาลสาม จำนวน ๑ ครั้ง ลึก ๒๐ - ๓๐ เซนติเมตร ตากดิน ๗ - ๑๐ วัน พรวนดินด้วยผาลเจ็ด ๑ ครั้ง ปรับระดับดินให้สม่ำเสมอคราดเก็บเศษวัชพืชออกจากแปลง

๓.๓ การปลูก

ปลูกด้วยเครื่องปลูกโดยใช้รถแทรกเตอร์ลากจูงเครื่องปลูก พร้อมใส่ปุ๋ยติดท้ายปรับให้มีระยะระหว่างแถว ๗๕ เซนติเมตร ระยะระหว่างหลุม ๒๐ เซนติเมตร หยอดหลุมละ ๑ เมล็ด ใช้เมล็ดพันธุ์ ๒.๕ - ๓ กิโลกรัม / ไร่

๓.๔ การใส่ปุ๋ย

- ๑) ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ รองพื้น อัตรา ๒๕ - ๓๐ กิโลกรัม / ไร่
- ๒) หลังจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อายุประมาณ ๑ เดือน ใส่ปุ๋ย ๔๖ - ๐ - ๐ อัตรา ๒๕ - ๓๐ กิโลกรัม / ไร่

๓.๕ การจัดการศัตรูพืช

ศัตรูพืชที่สำคัญและสร้างความเสียหายให้แก่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นอย่างมาก คือ หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด โดยเกษตรกรจะทำการป้องกันหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด โดยการฉีดพ่นสารเคมีจำนวน ๒ ครั้ง หลังจากข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีอายุ ๑ เดือน และ ๒ เดือน ได้แก่

- ๑) สไปนีโทแรม ๑๒% เอสซี หรือสไปนีโทแรม ๒๕% ดับบลิวจี

- ๒) อีมาเมกดินเบนโซเอท ๑.๙๒% อีซี หรืออีมาเมกดินเบนโซเอท ๕% ดับบลิวจี
 - ๓) คลอร์ฟิโนเพอร์ ๑๐% เอสซี
 - ๔) อินดอกซาคาร์บ ๑๕% เอสซี
 - ๕) เมทอกซีฟิโนไซด์ + สารสไปนีโทแรม ๓๐% + ๖% เอสซี
 - ๖) คลอแรนทรานิลิโพรล ๕.๑๗% เอสซี หรือฟลูเบนไดอะไมด์ ๒๐% ดับบลิวจี
- หากพบการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายรุนแรงมาก เกษตรกรจะทำการฉีดพ่น

สารเคมีทันที

๓.๖ วัชพืชและการป้องกันกำจัด

ป้องกันวัชพืช โดยไถตะ ๑ ครั้ง ตากดิน ๗ - ๑๐ วัน และไถแปร ๑ ครั้งแล้วคราด เก็บเศษซาก ราก เหง้า หัวและไหลของวัชพืชข้ามปีออกจากแปลง หลังปลูกข้าวโพด ฯ ฉีดพ่น อะลาคลอร์ ๔๘% อีซี หรืออะเซโทคลอร์ ๕๐% อีซี หรือ เพนดิเมทาลิน ๓๓% อีซี คลุมดินก่อนข้าวโพด และวัชพืชงอก

๓.๗ การเก็บเกี่ยว

เก็บเกี่ยวเมื่อข้าวโพดแก่จัด หรือแห้งหมดทั้งแปลงแล้ว ๗ วัน หรือเมื่อใบข้าวโพด เปลี่ยนเป็นสีฟางข้าวทั้งแปลง

วิธีการเก็บเกี่ยว เก็บเกี่ยวโดยใช้แรงงานคน ใช้ไม้หรือเหล็กแหลม แทงปลาย ฝัก ปอกเปลือก แล้วหักฝักข้าวโพดใส่กระสอบ นำไปเทกองรวมไว้ในยุ้งฉาง หรือการเก็บเกี่ยว โดยใช้เครื่องจักร ได้แก่ เครื่องเกี่ยวแบบผลิตฝักต่อพ่วงกับรถแทรกเตอร์ และเครื่องเก็บเกี่ยวแบบนวดอัตโนมัติ

๓.๘ การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ตากฝักข้าวโพดบนลานซีเมนต์ที่แห้งและสะอาด มีแสงแดดจัด ๒ - ๓ วัน เพื่อให้ ฝักข้าวโพดมีความชื้นในเมล็ดต่ำกว่าร้อยละ ๒๓ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารอะฟลาทอกซิน และเก็บ ฝักข้าวโพดในยุ้งฉางที่มีหลังคาและมีการถ่ายเทอากาศได้ดี

หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด

ลักษณะการทำลาย

เริ่มทำลายตั้งแต่ข้าวโพดอายุประมาณ ๒๐ วัน หนอนเจาะลำต้นข้าวโพดจะเจาะเข้าทำลาย ลำต้นตั้งแต่ยังไม่ออกดอก ในหนึ่งต้นอาจถูกหนอนชนิดนี้เจาะทำลายตั้งแต่ ๑ - ๓ รูต่อต้น มีผลให้ยอดที่จะ เจริญเติบโตเป็นดอกเกสรตัวผู้ลดลงหรืออาจทำให้ยอดแห้งตาย ในระยะออกดอก ตีตเมลิ็ดจะพบเข้าทำลาย บริเวณใกล้ ๆ กับข้อที่ใกล้กับดอก ทำให้เกิดโพรง และก้านดอกหัก หรือเจาะทำลายข้อที่ใกล้กับฝัก ทำให้ฝักลีบไม่ ตีตเมลิ็ดเป็นข้าวโพดพินหลอ หากพบรูเจาะตั้งแต่ ๑ - ๒๐ รูต่อต้น สามารถทำลายข้าวโพดได้เกือบ ๑๐๐% และ เมื่อมีการระบาดอย่างรุนแรงจะส่งผลให้ผลผลิตลดลงร้อยละ ๑๐ - ๔๐

การควบคุมและป้องกัน

๑. ควบคุมด้วยใช้พันธุ์ต้านทาน ได้แก่ พันธุ์สุวรรณ ๑ และพันธุ์สุวรรณ ๒
๒. สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอเพื่อสังเกตกลุ่มไข่ ร่องรอยการทำลาย หรือจำนวนตัวหนอน ผีเสื้อจะเริ่มวางไข่ที่ใต้ใบข้าวโพด เมื่ออายุประมาณ ๒๑ วัน เป็นต้นไป
๓. ควบคุมด้วยชีววิธี ใช้แมลงหางหนีบ อัตรา ๑ ตัวต่อต้น หรือปล่อยแมลง ๓ จุดต่อพื้นที่ ๑ งาน ร่วมกับปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา ๒๐,๐๐๐ ตัวต่อไร่ ปล่อยเมื่อข้าวโพดอายุ ๒๐ - ๓๐ วัน หรือมี การทำลายต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ตามด้วยการปล่อยแตนเบียนไข่เพียงอย่างเดียวอีก ๒ - ๓ ครั้ง เมื่อพบการทำลาย

ช่วงก่อนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ออกช่อดอกตัวผู้ หรืออายุ ๕๐ - ๖๐ วันถูกทำลายร้อยละ ๔๐ - ๕๐ หรือพบรูเจาะ ๓ รู ต่อต้น

๔. ควบคุมด้วยวิธีเขตกรรม โดยตัดช่อดอกตัวผู้ หลังจากดอกบาน ๕ วัน ขึ้นไป ถ้ามีฝักแล้ว ให้ตัดดอกตัวผู้ออก โดยให้เหลือใบ ๒ ใบ จากฝักบน ให้ปลูกข้าวโพดสลับถั่วต่าง ๆ กลุ่มไข่ของหนอนจะน้อยกว่า ปลูกข้าวโพดชนิดเดียว หลังเกิดการระบาด ควรทำลายเศษซากพืชอาหารในไร่หลังการเก็บเกี่ยว และกำจัดพืชอาศัย เช่น ข้าวฟ่าง มะเขือ มะเขือเทศ และมันเทศ เพื่อไม่ให้เป็นที่หลบภัยของแมลงศัตรูชนิดนี้ต่อไป

๕. เมื่อพบกลุ่มไข่ประมาณ ๑๕ กลุ่มต่อ ๑๐๐ ต้น หรืออายุข้าวโพดประมาณ ๓๐ - ๔๐ วัน หรือพบใบยอดที่ยังไม่คลี่ถูกทำลายร้อยละ ๔๐ - ๖๐ หรือพบหนอน ๒ ตัวต่อต้น ใช้สารเคมีป้องกันกำจัด เช่น แอลลิสติน ๒๕% ดับเบลิยูพี ในอัตรา ๓๐ กรัม หรือ แซสคิวเลอร์ ๕% อีซี ในอัตรา ๒๐ มิลลิลิตร หรือ แอทา บอร์น ๕% อีซี

เพลี้ยอ่อนข้าวโพด

ลักษณะการเข้าทำลาย เพลี้ยอ่อนจะเกาะรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ ใช้ปากดูดน้ำเลี้ยงตามส่วนของ ยอด ใบ ลำต้น กาบฝัก และจะพบมากที่สุดบริเวณช่อดอก ทำให้เกสรแห้งตาย หากเข้าทำลายต่อเนื่องหลายวัน ข้าวโพดจะแห้งตายในที่สุด โดยบริเวณที่ถูกดูดกินจะแสดงอาการเป็นจุดสีเหลืองปนแดงทำให้ช่อดอกไม่ได้รับการผสมเกสรและติดเมล็ดน้อยลง ทำให้ผลผลิตลดลงร้อยละ ๑๔ ถ้าเข้าทำลายบริเวณช่อดอกทำที่กำลังมีช่อกอตัวผู้ เป็นระยะที่ข้าวโพดได้รับผลกระทบมากที่สุด นอกจากนี้ น้ำหวานที่เพลี้ยอ่อนขับถ่ายออกมาดึงดูดให้แมลงศัตรูชนิดอื่นของข้าวโพด เช่น หนอนเจาะฝัก หนอนเจาะลำต้นมาวางไข่ที่ใหม่อีกด้วย

การควบคุมและป้องกัน

๑. ควบคุมด้วยชีววิธีโดยใช้แมลงหางหนีบ อัตรา ๑ ตัวต่อต้น หรือปล่อยแมลง ๓ จุดต่อพื้นที่ ๑ หรือในสภาพธรรมชาติ แมลงที่คอยช่วยทำลายเพลี้ยอ่อนในข้าวโพด คือ ตัวง่าลายหกจุด ตัวง่าลายสี่เส้นเล็ก และตัวง่าลายสี่เส้นใหญ่ ซึ่งตัวง่าลายทั้ง ๓ ชนิดนี้ ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยกัดกินเพลี้ยอ่อนได้ประมาณ ๑๐๐ - ๑,๑๑๖ ตัว

๒. การควบคุมด้วยสารเคมี เมื่อพบการระบาดมากกว่าร้อยละ ๒๕ และเกิดฝนทิ้งช่วง เพื่อลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นควรพ่นสารฆ่าแมลงชนิดใดชนิดหนึ่ง ได้แก่ มาลาไธออน ๕๗% อีซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ บาซูดิน ๖๐% อีซี อัตรา ๑๕ มล.ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เซฟวิน ๘๕% WP อัตรา ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ไม่ควรพ่นคลุมทั้งพื้นที่ แต่ควรพ่นเป็นจุด ๆ ที่มีเพลี้ยระบาดอยู่เท่านั้น ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการทำลายแมลงที่เป็นประโยชน์และลดค่าใช้จ่าย

เพลี้ยไฟข้าวโพด

ลักษณะการเข้าทำลาย ในภาวะแห้งแล้งมักจะพบเพลี้ยไฟบนต้นข้าวโพดทั้งต้นอ่อนและต้นแก่ ตัวเมียจะวางไข่ลงในใบพืชตามเส้นใบแล้ว

วางไข่ ตัวเมียตัวหนึ่งจะวางไข่ได้ประมาณ ๖๔ ฟอง และจะวางไข่อยู่ ๑๐ - ๑๑ วัน ไม่มีลักษณะคล้ายกับเมล็ดถั่วขนาดของไข่ ๐.๑ x ๐.๒ มม. ไข่จะฟักเป็นตัวภายใน ๓ - ๔ วัน ตัวอ่อนมีการลอกคราบสองครั้ง เพี้ยไฟกัดกินใบ ยอด และฟักอ่อน

การควบคุมและป้องกัน

๑. สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอเพื่อสังเกตกลุ่มไข่ ร่องรอยการทำลาย หรือตัวอ่อน เมื่ออายุประมาณ ๒๑ วัน เป็นต้นไป

กำจัดด้วยพืชสมุนไพร เช่น กระเทียม โดยนำกระเทียมมาประมาณ ๑ กำมือ โขลกให้ละเอียด เติมน้ำร้อนครึ่งลิตร แช่ทิ้งไว้ ๒๔ ชั่วโมง กรองเอาแต่น้ำ ผสมน้ำ ๔ ลิตร เติมสบู่ครึ่งช้อนโต๊ะ ฉีดพ่นวันละ ๒ ครั้ง

ติดต่อกัน ๒ วัน ในตอนเช้า หรือใช้สบสือแห้งหรือสด มาตำให้ละเอียด ผสมน้ำในอัตราส่วน น้ำหนักผง ๔๐๐ กรัม ต่อน้ำ ๓ ลิตร ถ้าเป็นต้นสดใช้ ๑ กก. ต่อน้ำ ๕ ลิตร คนให้เข้ากัน หมักทิ้งไว้ ๒๔ ชั่วโมง นำมากรองเอาแต่น้ำ ผสมน้ำสบู่ หรือแชมพู ครึ่งช้อนโต๊ะต่อน้ำ ๕ ลิตร ฉีดพ่นทุก ๗ วัน ในช่วงเย็น

๓. ปลอยแมลงช่วงปักไล่

๔. ใช้สารเคมี เช่น เซฟวิน ๘๕% WUP อัตรา ๔๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พอสซ์ ๒๐% อีซี อัตรา ๔๐ มล.ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอแม่ทะ มีการปลูกข้าวโพด ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์						△					▽	

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๐ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอแม่ทะ มีต้นทุนการผลิตข้าวโพด โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๕,๒๗.๒๕ - ๕,๔๘๕.๕๐ บาท และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุน เป็นเงิน ๔,๒๓๐ บาท

ตารางที่ ๔๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี ๒๕๖๕ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ขั้นตอน / กิจกรรม	ต้นทุนปัจจัยการผลิต (บาท / ไร่)	ค่าจ้าง / ค่าแรงงาน (บาท / ไร่)	รวม (บาท / ไร่)
๑. เตรียมดิน			
๑.๑ ไถดะ		๕๐๐	๕๐๐
๑.๒ ไถแปร		๔๐๐	๔๐๐
๒. ปลูก			
๒.๑ ใส่ปุ๋ยรองพื้น ๑๖ - ๒๐ - ๐ อัตรา ๒๕ - ๓๐ กก. / ไร่	๔๐๖.๒๕ - ๔๘๗.๕๐	๑๗๕	๕๘๑.๒๕ - ๖๖๒.๕๐
๒.๒ หยอดเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยง สัตว์ อัตรา ๓ กก. / ไร่	๕๔๐	๑๗๕	๗๑๕
๒.๓ พ่นยาคุมหญ้า	๒๐๐	๒๐๐	๔๐๐
๓. การดูแล หลังปลูก ๑ เดือน			
๓.๑ พ่นสารป้องกันกำจัดหนอนประทุ ลายจุดข้าวโพด	๒๐๐	๒๐๐	๔๐๐
๓.๒ ใส่ปุ๋ย ๔๖ - ๐ - ๐ อัตรา ๒๕ - ๓๐ กก. / ไร่	๕๓๐ - ๖๓๖	๑๒๐	๖๕๐ - ๗๕๖

๓.๓ พันยาคุมหย้า	๒๐๐	๒๐๐	๔๐๐
๔. การดูแล หลังปลูก ๒ เดือน	๒๐๐	๒๐๐	๔๐๐
๔.๑ พันสารป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ ลายจุดข้าวโพด			
๕. เก็บเกี่ยวผลผลิต			
๕.๑ เก็บเกี่ยวโดยใช้รถเกี่ยว		๗๕๐	๗๕๐
๕.๒ ขนส่ง (๑๐๐ บาท / ต้น)		๗๕	๗๕
รวมทั้งสิ้น	๕,๒๗๑.๒๕ - ๕,๔๕๘.๕๐		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗

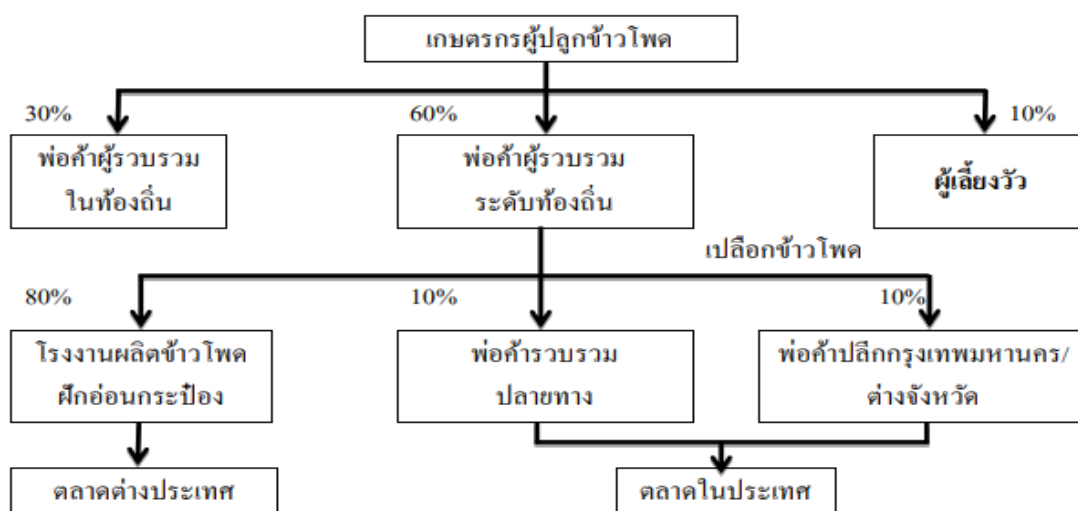
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การตลาดและแหล่งรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรอำเภอแม่ทะ ไม่พบปัญหามากนัก ผลผลิตทุกชนิดยังมีตลาดรองรับ แต่มีปัญหาอยู่บ้าง บางปีราคาจะตกต่ำ เกษตรกรจึงจำเป็นต้องจำหน่ายผลผลิต เนื่องจากต้องนำเงินไปชำระหนี้ให้แก่แหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตร

(๑) วิธีการตลาด

ส่วนใหญ่เกษตรกรจะทำผลผลิตไปจำหน่ายตามโรงสีหรือลานรับซื้อ, สหกรณ์การเกษตร และสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด อำเภอแม่ทะ และบริษัทนอร์ทเทิร์นสยามซี๊ดแลค จำกัด

ภาพที่ ๔๑ แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

(ที่มา <http://agecon-extens.agri.cmu.ac.th> ,สืบค้นวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอแม่ทะ มีแหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป รวม ๓ แห่ง ได้แก่

๑. สกต.แม่ทะ
๒. บริษัทนอร์ทเทิร์น สยามซีดแลค จำกัด
๓. หจก. พีเค การเกษตร ๒๐๑๖
๔. ลานอรุณวัชพืชผล ตำบลหัวเสือ
๕. ลานจีพี อะโกร ๒๐๒๒ ตำบลแม่ทะ

ภาพที่ ๔๒ แสดงแหล่งรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอแม่ทะ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๒๕ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๐ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ
 เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้ เกษตรกร
 มีความรู้เรื่องการผลิตข้าวโพดตามข้อกำหนดการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี

ตารางที่ ๔๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นาง แก้วมูล แก้วมาร์ตัน	๗	แม่ทะ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๒	นาย ชัย สมศรี	๕	แม่ทะ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๓	นาย สมเดช ปุฒมาเล	๗	แม่ทะ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๔	นาย ค่าย ราชตัน	๘	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๕	นาย เคน ทายัง	๙	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๖	นาย จุ่มปี วงศ์อ่อนใจ	๑	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๗	นาย ชายเล็ก แสงอรุณ	๖	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๘	นาย ศรีลัย เครือฟอง	๖	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๙	นาย อินใจ ใจปะละ	๓	นาคร้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๑๐	นาย ชาญ อินทะนะ	๗	บ้านกิ้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๑๑	นาง ทศนีย์ญา พงศ์ภักธนา	๗	บ้านกิ้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๑๒	นาย นพดล แปงชุมภู	๕	บ้านกิ้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๑๓	นาย เงิน ลังกาเปี้ย	๖	ดอนไผ่	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๑๔	นาย ชัยวัฒน์ ทากอง	๙	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๑๕	นาง ทศนีย์ คำแก้ว	๑๒	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๑๖	นาย สิ้น เสมอวงศ์ดี	๑๑	หัวเสือ	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๑๗	นาง รุ่งทิพย์ อุทุมพิรัตน์	๙	วังเงิน	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๑๘	นาย วิเชียร วงศ์ชา	๕	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๑๙	นาง ศรีนวล บุญเลิศ	๘	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๒๐	นาย ศรีมา สุทา	๕	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๒๑	นาย ศรีรุ่ง ปองรักษ์	๓	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๒๒	นาย สมบัติ พรหมมาสังข์	๓	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๒๓	นางสาว นางสาว หลีกศีล	๑	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๒๔	นาย หลาน โนตีบ	๓	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด
๒๕	นาง อำพร กองหาร	๑	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	ข้าวโพด

(ที่มา : http://thaismartfarmer.net/index.php/userservice/p_smart/index)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

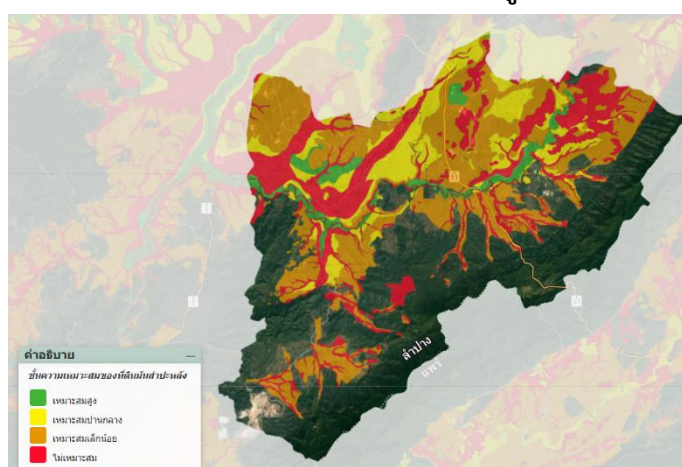
อำเภอแม่ทะ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด จำนวน ๒๒๙,๒๓๕.๖๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง (S๑) จำนวน ๗๒๙.๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔๕ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔๘,๒๘๗.๔๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๙๘,๙๓๙.๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๑๖ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘๑,๒๓๙.๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๑๖

ตารางที่ ๕๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ดอนไฟ	๘๑๗.๐๖	๔๔๐.๑๕	๘,๙๐๘.๕๒	๔,๓๗๐.๕๙	๑๔,๕๓๖.๓๒
นาครัว	๒,๓๑๗.๘๒	๔,๐๕๗.๘๒	๓,๖๐๐.๕๒	๖,๓๒๒.๗๗	๑๖,๒๙๘.๙๓
น้ำโจ้	๓,๓๙๖.๙๑	๕,๐๖๔.๘๒	๒๑,๐๕๕.๑๐	๑๒,๓๕๗.๘๐	๔๑,๘๗๔.๖๓
บ้านกิว	๙๙๒.๖๗	๑,๘๐๒.๖๕	๗,๒๗๖.๓๔	๕,๘๘๔.๓๓	๑๕,๘๕๕.๙๙
บ้านบอม		๑,๕๙๙.๒๕	๘,๐๓๒.๒๗	๔,๕๑๑.๘๙	๑๔,๑๔๓.๔๑
ป่าตัน	๑,๘๑๓.๕๕	๑,๐๖๕.๑๔	๑,๓๕๑.๖๔	๔,๗๘๗.๓๓	๙,๐๑๗.๖๖
แม่ทะ	๒,๘๗๘.๐๒	๑๘,๙๒๖.๘๐	๒๒,๐๐๓.๕๐	๑๐,๙๕๐.๕๐	๕๔,๗๕๘.๘๒
วังเงิน	๙๗๐.๙๐	๑๐๓.๖๗	๑๐,๑๔๖.๘๐	๒,๙๐๒.๓๒	๑๔,๑๒๓.๖๙
สันดอนแก้ว			๑๑,๐๕๕.๑๐	๔,๓๕๔.๔๓	๑๕,๔๐๙.๕๓
หัวเสือ	๓,๙๘๗.๖๕	๑๖,๐๒๗.๗๐	๓๐,๕๑๙.๑๐	๒๔,๘๙๗.๕๐	๗๕,๔๓๑.๙๕
รวมอำเภอแม่ทะ	๑๗,๑๗๔.๕๘	๔๙,๐๘๘	๑๒๓,๙๔๘.๘๙	๘๑,๓๐๙.๔๖	๒๗๑,๕๒๐.๙๔

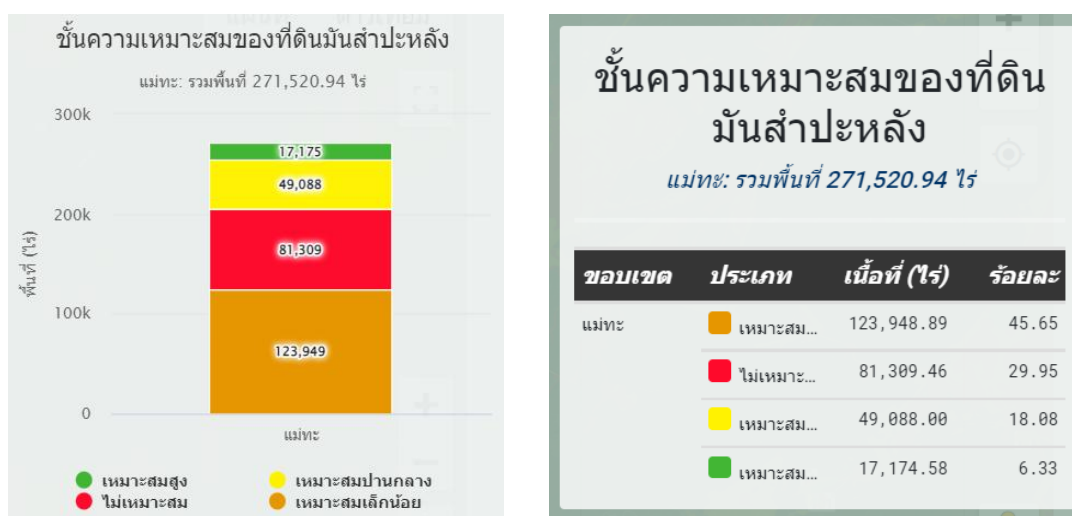
ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง

ภาพที่ ๔๓ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : กรมที่ดินลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๑)

แผนภูมิที่แสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกมันสำปะหลัง

ภาพที่ ๔๔ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๑)

(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

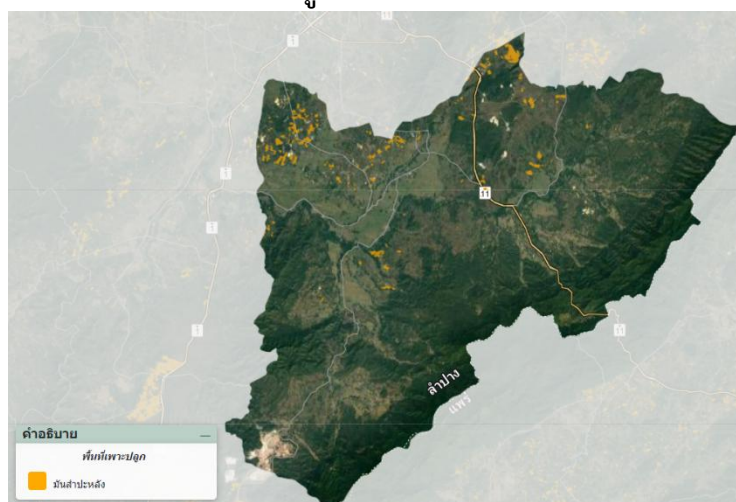
อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๔,๑๕๒ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลหัวเสือ จำนวน ๑,๑๖๓ ไร่ รองลงมาคือ ตำบลแม่ทะ จำนวน ๗๕๐ ไร่ ตำบลนาครี จำนวน ๗๔๓ ตำบลน้ำโจ้ จำนวน ๕๗๒ ไร่ ตำบลสันดอนแก้ว ๔๔๓ ไร่ ตำบลบ้านบอม จำนวน ๒๖๔ ไร่ ตำบลดอนไฟ จำนวน ๑๐๒ ไร่ ตำบลป่าตัน จำนวน ๔๕ ไร่ ตำบลบ้านกิว จำนวน ๔๑ ไร่ และตำบลวังเงิน จำนวน ๒๙ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๑ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)
๑	ดอนไฟ	๑๐๒
๒	นาครี	๗๔๓
๓	น้ำโจ้	๕๗๒
๔	บ้านกิว	๔๑
๕	บ้านบอม	๒๖๔
๖	ป่าตัน	๔๕
๗	แม่ทะ	๗๕๐
๘	วังเงิน	๒๙
๙	สันดอนแก้ว	๔๔๓
๑๐	หัวเสือ	๑,๑๖๓
	รวม	๔,๑๕๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, ๒๕๖๗

แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ

ภาพที่ ๔๕ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.๒๕๖๑)

(๓) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังตามระดับชั้นความเหมาะสม

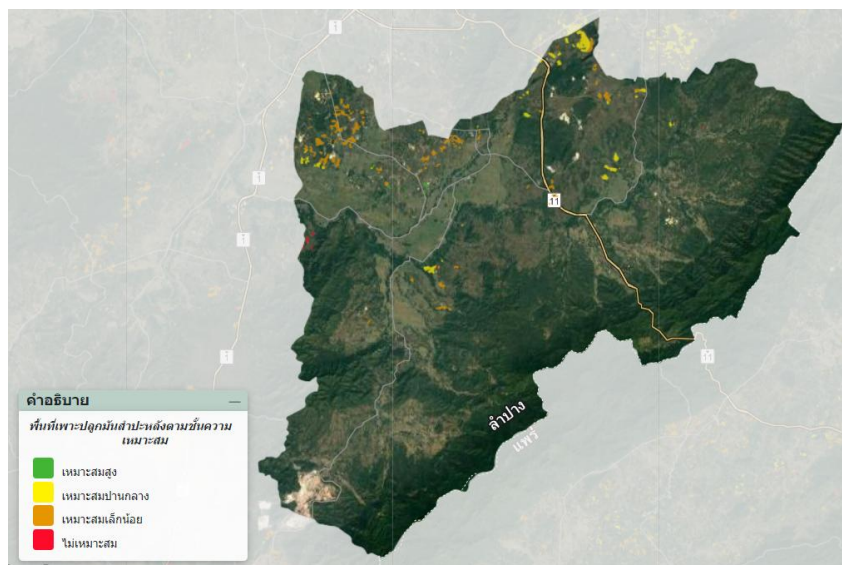
อำเภอแม่ทะ มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๕,๙๐๒.๖๐ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๓,๕๙๑.๗๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๘๕ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑,๘๘๗.๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๘ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๓๔.๕๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓.๙๗ และ พื้นที่เหมาะสมมาก ๑๘๘.๔๑ ไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๓.๑๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๒ แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าวโพด (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ดอนไฟ			๙๗.๓๗		๙๗.๓๗
นาครี	๗๑.๒	๓๖.๗๑	๑๑๖.๗๒	๒๗.๖	๒๕๒.๒๓
น้ำใจ	๕๐.๕๗	๒๕๓.๗๑	๑,๙๗๐.๕๒	๑๒๖.๓๓	๒,๔๐๑.๑๓
บ้านกัว	๖.๖๔	๑๙๐.๕๙	๑๔๐.๘๙	๑๕.๕๗	๓๕๓.๖๙
บ้านบอม			๕๘.๒๗	๖.๙๔	๖๕.๒๑
ป่าตัน					
แม่ทะ	๓๗.๓๕	๙๕๕.๒๘	๘๕๑.๓๔	๓๗.๓๕	๑,๘๘๑.๓๒
วังเงิน	๑.๓๘		๒๔.๐๘	๔.๐๗	๒๙.๕๓
สันดอนแก้ว					
หัวเสือ		๔๕๑.๕๘	๓๓๒.๕๖	๑๙.๓๒	๘๐๓.๔๖
รวมอำเภอแม่ทะ	๑๘๘.๔๑	๑,๘๘๗.๘๗	๓,๕๙๑.๗๔	๒๓๔.๕๙	๕,๙๐๒.๖๐

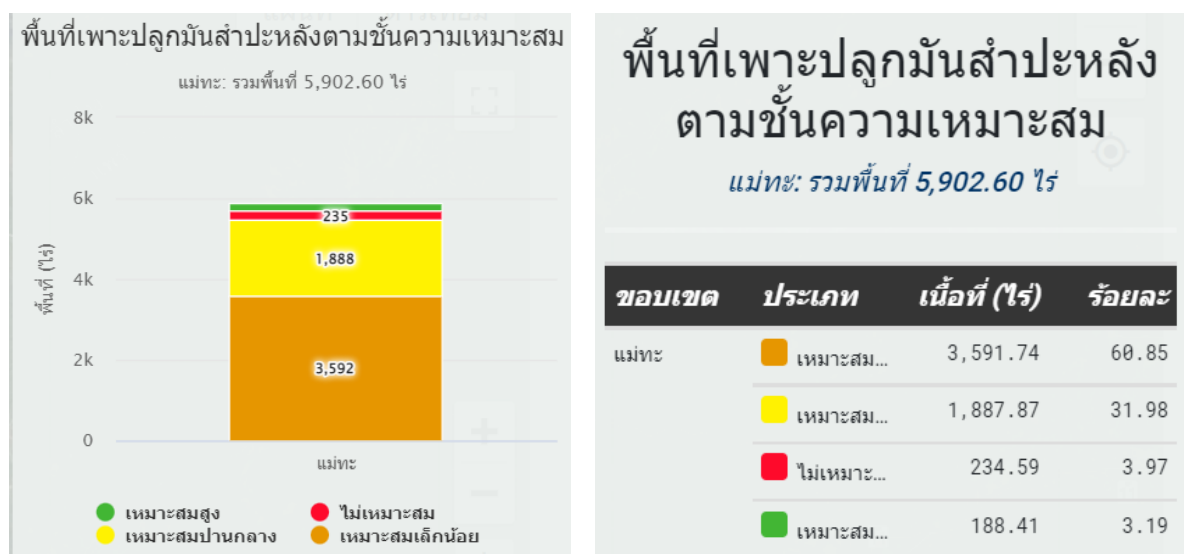
ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามชั้นความเหมาะสม อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๔๖ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอมะนัง (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๑)

แผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามชั้นความเหมาะสม อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๔๗ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอมะนัง (กรมพัฒนาที่ดิน , พ.ศ.๒๕๖๑)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอมะนัง มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๕,๑๕๒ ไร่ ๕๓๕ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลหัวเสือ จำนวน ๑,๑๖๓ ไร่ จำนวน ๑๒๖ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลแม่ทะ จำนวน ๗๕๐ ไร่ จำนวน ๑๐๖

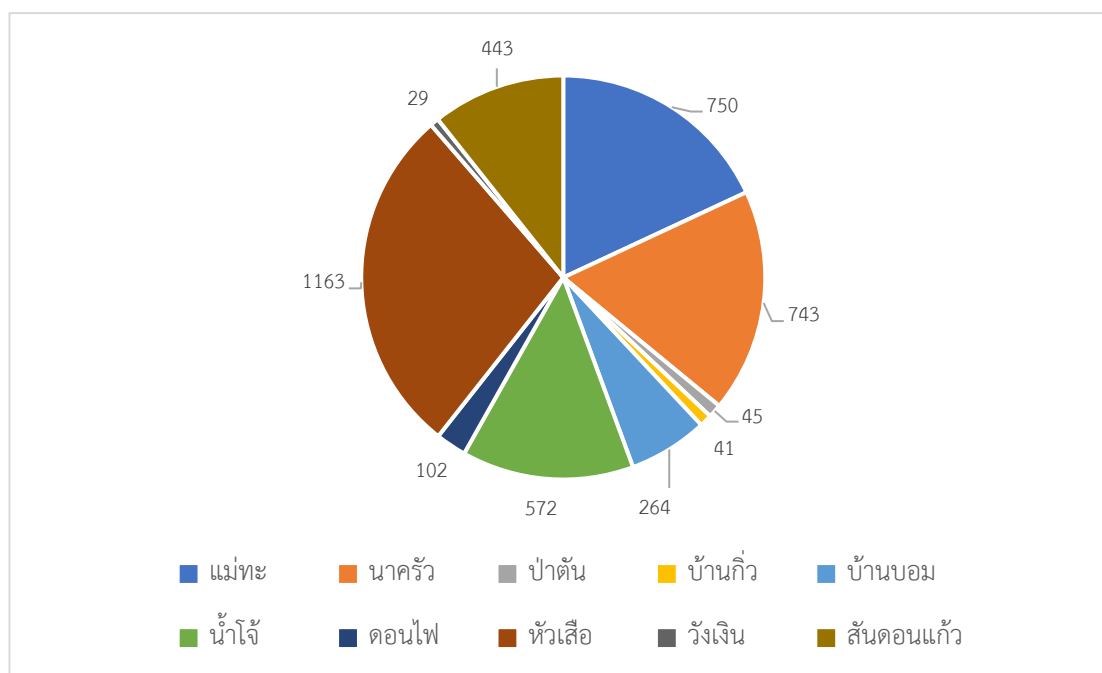
ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลนาคร้ว จำนวน ๗๔๓ ไร่ ๑๓๔ ครัวเรือน และตำบลน้ำโจ้ จำนวน ๕๗๒ ไร่ ๗๒ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๕๓ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
แม่ทะ	๑๐๖	๗๕๐	๗๕๐	๑,๘๗๕	๒.๕
นาคร้ว	๑๓๔	๗๔๓	๗๔๓	๑,๘๕๘	๒.๕
ป่าตัน	๗	๔๕	๔๕	๑๑๓	๒.๕
บ้านกิ้ว	๗	๔๑	๔๑	๑๐๓	๒.๕
บ้านบอม	๓๔	๒๖๔	๒๖๔	๖๖๐	๒.๕
น้ำโจ้	๗๒	๕๗๒	๕๗๒	๑,๔๓๐	๒.๕
ดอนไฟ	๑๔	๑๐๒	๑๐๒	๒๕๕	๒.๕
หัวเสือ	๑๒๖	๑,๑๖๓	๑,๑๖๓	๒,๙๐๘	๒.๕
วังเงิน	๖	๒๙	๒๙	๗๓	๒.๕
สันดอนแก้ว	๔๖	๔๔๓	๔๔๓	๑,๑๐๘	๒.๕
รวม	๕๓๕	๔,๑๕๒	๔,๑๕๒	๑๐,๓๘๐	

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๔๘ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง
(ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี ต้องใช้ท่อนพันธุ์จากต้นที่มีอายุ ๘ – ๑๒ เพราะท่อนพันธุ์จากลำต้นจะเจริญเติบโตและอยู่รอดดีกว่าท่อนพันธุ์จากปักกิ่ง ท่อนพันธุ์ใหม่ สด ไม่บอบช้ำ และไม่มีโรคแมลงทำลาย ตัดท่อนพันธุ์ยาวประมาณ ๒๐ cm สำหรับปลูกในฤดูฝน หรือ ๒๕ cm สำหรับปลูกในช่วงปลายฝนและมีจำนวนตาอย่างน้อย ๕ – ๗ ตาต่อพันธุ์

(๒) การเตรียมดิน โกลบวัชพืช เศษใบ และต้นมันสำปะหลังส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ทำพันธุ์ พื้นที่ดอนไม่จำเป็นต้องยกร่อง ส่วนพื้นที่ต่ำอาจมีน้ำขังได้บ้าง จึงควรยกร่องปลูก สำหรับพื้นที่ลาดเอียงควรยกร่องปลูกแนวลาดเอียง

(๓) การปลูก ปลูกแบบปักท่อนพันธุ์หรือเอียง โดยในช่วงต้นฤดูฝนให้ปักลึก ๕ – ๑๐ cm และในช่วงปลายฤดูควรปักให้ลึก ๑๐ – ๑๕ cm ในพื้นที่ต่ำหรือพื้นที่ที่มีความลาดเอียง ควรปลูกมันสำปะหลังบนสันร่อง เมษายน - มิถุนายน (ต้นฤดูฝน) กันยายน - พฤศจิกายน (ปลายฤดูฝน)

(๔) ระบบการให้น้ำ ให้น้ำหยด

(๕) การดูแลรักษาต้องคัดคุณภาพท่อนพันธุ์ที่มีคุณภาพด้านทานโรค

(๖) การใส่ปุ๋ยต้องใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำให้ใช้ปุ๋ยเคมีที่มีอัตราส่วน N:P:K ๒:๑:๒ ในทางปฏิบัติแนะนำให้ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่ ผสมกับปุ๋ยยูเรียโพแทสเซียมคลไรด์อย่างละ ๑๐ กิโลกรัมต่อไร่ หรืออาจจะใช้ปุ๋ยเคมีอัตราส่วนใกล้เคียง เช่น สูตร ๑๕-๗-๑๘ อัตรา ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ หรือปุ๋ยสูตร ๑๖-๘-๑๖ เป็นต้นใส่เพียงครั้งเดียวเมื่อมันสำปะหลังอายุ ๑ – ๓ เดือนในขณะที่ดินมีความชื้นเพียงพอ โดยขุดหลุมใส่ ๒ ข้างต้นระยะพุ่มใบแล้วกลบดิน

(๗) การเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังเป็นพืชที่ไม่จำกัดอายุการเก็บเกี่ยว แต่ควรเก็บเกี่ยวเมื่ออายุครบ ๘ เดือนขึ้นไป โดยอายุที่เหมาะสมคือ ๑๒ เดือน ไม่ควรเก็บเกี่ยวในช่วงที่มีฝนตกชุก เพราะจะทำให้มีเปอร์เซ็นต์แป้งต่ำ การเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังมีกระบวนการดังต่อไปนี้ ใช้มีดตัดต้นเหนือระดับพื้นดินประมาณ ๓๐ เซนติเมตร ถอน โดยใช้จอบหรือรถแทรกเตอร์ที่มีอุปกรณ์ขุดพวงถ่วงท้ายเพื่อขุดหัวมันสำปะหลัง ตัดส่วนหัวมันสำปะหลังออกจากต้น หรือเหง้า

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การเก็บรักษาส่วนที่ใช้ขยายพันธุ์ของมันสำปะหลังคือส่วนของลำต้น การเก็บรักษาดันพันธุ์มีระยะเวลาจำกัด เนื่องจากความสมบูรณ์ ความแข็งแรง และความงอกจะลดลงตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลต่อระยะเวลาในการเก็บรักษาดันพันธุ์ได้แก่ ดันพันธุ์มันสำปะหลังแต่ละพันธุ์มีระยะเวลาในการเก็บแตกต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดพันธุ์ สภาพการเก็บ ในฤดูแล้งท่อนพันธุ์ที่เก็บในที่ร่มจะเก็บได้นานกว่ากลางแจ้ง การเก็บควรเก็บมาวางตั้งบนพื้นที่ที่มีการพรวนดินให้ส่วนโคนของท่อนพันธุ์ ต้นสัมผัสดินแล้วพรวนดินกลบรอบๆ กลอง ถ้าเป็นฤดูแล้ง ต้องมีการรดน้ำช่วย จะทำให้สามารถเก็บไว้ได้นานขึ้น วิธีการเก็บรักษาดันพันธุ์ที่ดีที่สุดคือการทำให้แปลงขยายพันธุ์ไว้ โดยเฉพาะ เมื่อเก็บเกี่ยวมันสำปะหลัง จะไม่เก็บเกี่ยวหมดทั้งแปลง แต่จะเหลือไว้ส่วนหนึ่ง (๑:๑๐) ซึ่งจะเก็บเกี่ยวหลังจากนำต้นพันธุ์ไปปลูกแล้ว การขนย้ายรถที่ใช้บรรทุกต้องสะอาดเหมาะสมกับปริมาณหัวมันสด ไม่ควรเป็นรถที่ใช้บรรทุกดิน สัตว์ หรือ มูลสัตว์ เพราะอาจมีการปนเปื้อนของโรคปากเท้าเปื่อย ยกเว้นจะมีการทำความสะอาดอย่างเหมาะสมก่อนนำมาบรรทุกหัวมันสำปะหลัง และไม่ควรเป็นรถที่ใช้บรรทุกปุ๋ยเคมี และสารเคมีทุกชนิด

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

โรคใบไหม้ มีสาเหตุมาจากเชื้อแบคทีเรีย จะมีอาการใบเริ่มเป็นจุดเหลี่ยม น้ำน้ำ เหี่ยว คล้ายน้ำร้อนลวก ต่อมาแผลจะขยายติดกันจนเกิดอาการใบไหม้ ภายในลำต้นมีสีดำ เปลือกแตกยางไหลตายลงมาจากยอด ตาที่ถูกทำลายจะแตกยอดใหม่ มีใบขนาดเล็ก ขอบปล้องสั้น อัดตัวเหนียวแน่นเป็นพุ่ม และเปลือกแตก

ยางไหลเช่นเดียวกับลำต้น มักระบาดในช่วงฝนตกชุก มีการป้องกันดังต่อไปนี้ ใช้ท่อนพันธุ์ด้านทานต่อโรค ใช้ท่อนพันธุ์จากต้นที่ปราศจากโรคใบไหม้ เก็บส่วนต้น ใบ ที่เป็นโรคเผาทำลายไว้นอกแปลงปลูก ในแหล่งที่โรคระบาดรุนแรง ให้ปลูกพืชหมุนเวียน เช่น ข้าวโพด ข้าวฟ่าง พืชตระกูลถั่ว เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน

ไรแดง มี ๒ ชนิดคือ ไรแดงหมอนและไรแดงมันสำปะหลัง ไรแดงหมอน ดูดกินน้ำเลี้ยงตามใต้ใบจากส่วนใบล่างและขยายปริมาณขึ้นส่วนยอด ไรแดงมันสำปะหลัง ดูดกินน้ำเลี้ยงบนใบของส่วนยอด และขยายปริมาณลงสู่ใบส่วนล่าง ทำให้ตาหลับ ใบเหลืองซีด ม้วนงอ และร่วง มักระบาดในสภาพอากาศที่แห้งแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน สามารถป้องกันด้วยการ หลีกเลี้ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงที่ต้นอ่อนจะกระทบแล้งยาวนาน เก็บส่วนของพืชที่ถูกทำลายมาเผาทำลายนอกแปลงปลูก และหากพบการระบาดของไรแดงในระยะต้นอ่อน ให้ทำการป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ

เพลี้ยแป้งลาย ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงตามส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ใบ ยอดและส่วนตา ถ่ายมูลหวาน ทำให้เกิดราดำ ส่งผลให้พืชสังเคราะห์แสงได้น้อย ลำต้นมีข้อถี่ ยอดแห้งตายหรือแตกพุ่ม มีผลต่อการสร้างหัว หากเกิดกับมันสำปะหลังที่เป็นต้นอ่อน มักระบาดในสภาพอากาศที่แห้งแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน สามารถป้องกันด้วยการ หลีกเลี้ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงที่ต้นอ่อนจะกระทบแล้งยาวนาน เก็บส่วนของพืชที่ถูกทำลายมาเผาทำลายนอกแปลงปลูก และหากพบการระบาดของไรแดงในระยะต้นอ่อน ให้ทำการป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ

แมลงหิวขาว ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยจะดูดกินน้ำเลี้ยงตามส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ใบ ยอดและส่วนตา ถ่ายมูลหวาน ทำให้เกิดราดำ ส่งผลให้พืชสังเคราะห์แสงได้น้อย ใบม้วนซีดและร่วง มักระบาดในสภาพอากาศที่แห้งแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานาน สามารถป้องกันด้วยการ หลีกเลี้ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงที่ต้นอ่อนจะกระทบแล้งยาวนาน เก็บส่วนของพืชที่ถูกทำลายมาเผาทำลายนอกแปลงปลูก และหากพบการระบาดของไรแดงในระยะต้นอ่อน ให้ทำการป้องกันกำจัดตามคำแนะนำ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอแม่ทะ มีการปลูกมันสำปะหลัง ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง	←	▽		←	△				→			→

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังอำเภอแม่ทะ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ,พ.ศ.๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอแม่ทะ มีต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง โดยพื้นที่มีต้นทุน เป็นเงิน ๕,๗๕๐ บาท ผลผลิตเฉลี่ย ๓,๕๐๐ กก./ไร่ ณ ความชื้น ๑๕ %ราคาผลผลิต กก.ละ ๒.๐๐ บาท เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท หักต้นทุน ๕,๗๕๐ บาท กำไร ๑,๒๕๐ บาท

ตารางที่ ๕๔ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๗ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

รายการ	ในนอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	บาท	ไร่	
ค่าท่อนพันธุ์	๑,๐๐๐	บาท	
ค่าเตรียมดิน+ปลูก	๑,๘๕๐	บาท	
ค่าปุ๋ยเคมี	๑,๐๐๐	บาท	
ค่าปุ๋ยอินทรีย์	๒๐๐	บาท	
สารเคมีกำจัดวัชพืช	๑๕๐	บาท	
ค่าจ้างพ่นยา	๓๐๐	บาท	
ค่าฮอร์โมน	๑๐๐	บาท	
ค่าเก็บเกี่ยว	๓๐๐	บาท	
ค่าจ้างตัดหัวมัน	๖๕๐	บาท	
ค่าน้ำมัน	๒๐๐	บาท	
รวม	๕,๗๕๐	บาท	

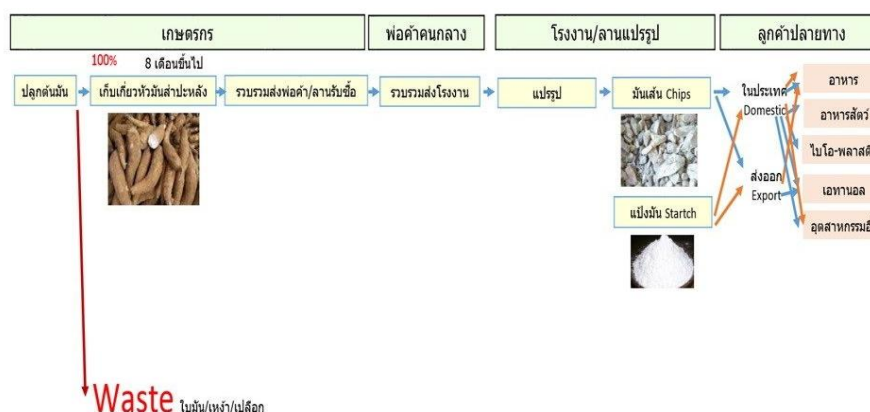
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การตลาดและแหล่งรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรอำเภอแม่ทะ ไม่พบปัญหามากนัก ผลผลิตทุกชนิดยังมีตลาดรองรับ แต่มีปัญหายูบย้าง บางปีราคาจะตกต่ำ เกษตรกรจึงจำเป็นต้องจำหน่ายผลผลิต เนื่องจากต้องนำเงินไปชำระหนี้ให้แก่แหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตร

(๑) วิธีการตลาด

ส่วนใหญ่เกษตรกรจะทำผลผลิตไปจำหน่ายตามลานรับซื้อต่างๆ สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาด อำเภอแม่ทะ

ภาพที่ ๕๐ แสดงวิธีการตลาดมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

(ที่มา https://www.technologychaoban.com/agricultural-technology/article_๓๑๕๙๖ ,สืบค้นวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอแม่ทะ มีรับซื้อผลผลิตมันสำปะหลัง รวม ๙ แห่ง

๑. สกต.แม่ทะ
๒. บริษัทนอร์ทเทิร์น สยามซีดแลค จำกัด
๓. หจก. พีเค การเกษตร ๒๐๑๖
๔. ลานอรุณวัชพืชผล ตำบลหัวเสือ
๕. ลานจีพี อะโกร ๒๐๒๒ ตำบลแม่ทะ
๖. ลานมินทองการเกษตร
๗. ลานทรัพย์เฮง
๘. ลานธราพชร
๙. ลานวสันต์

ภาพที่ ๕๑ แสดงแหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอแม่ทะ, พ.ศ.๒๕๖๓)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอแม่ทะ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านมันสำปะหลังจำนวน ๔ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๐ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้ เกษตรมีความชำนาญในเรื่องพื้นที่ทำการเกษตร และใช้พื้นที่ให้มีประโยชน์มากที่สุด โดยปลูกพืชใช้น้ำน้อย และมีการนำระบบน้ำหยด ใช้ในพื้นที่ ในการเพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

ตารางที่ ๕๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตมันสำปะหลัง อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นาง กิจ วงศ์สร้อยฟ้า	๓	ป่าตัน	แม่ทะ	๒๕๖๒	มันสำปะหลัง
๒	นาย นพดล แปงชุมภู	๕	บ้านกิว	แม่ทะ	๒๕๖๒	มันสำปะหลัง
๓	นาง จันทร์เพ็ญ ปิงยศ	๙	น้ำโจ้	แม่ทะ	๒๕๖๒	มันสำปะหลัง
๔	นาย สุนทร บุญเลิศ	๑	สันดอนแก้ว	แม่ทะ	๒๕๖๒	มันสำปะหลัง

(ที่มา : http://thaismartfarmer.net/index.php/userservice/p_smart/index, สืบค้น วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๓)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๕๖ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ต้นทุนปัจจัยการผลิตสูง ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๓. โรคแมลงศัตรูระบาด	๑. ปัจจัยการผลิตราคาสูง ค่าแรงงานสูง ๒. การผลิตพืชเชิงเดี่ยวเมื่อผลผลิตออกมาพร้อมกันจึงเกิดราคาตกต่ำตามกลไกของตลาด ๓. การระบาดของศัตรูพืชทำให้ปริมาณผลผลิตลดลงและคุณภาพต่ำแคลนแหล่งเงินทุน	๑. การส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลเพื่อลดภาระด้านแรงงาน ๒. การส่งเสริมและสร้างค่านิยมการเป็นเกษตรกรปราดเปรื่องเน้นการทำธุรกิจเกษตร ๓. สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรโดยการพัฒนาโครงสร้างและการบริหารกิจการ	๙๕ หมู่บ้าน/๑๐ตำบล	เร่งด่วนปานกลาง
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. ขาดแคลนแรงงาน ๒. การรวมกลุ่มไม่เข้มแข็ง ๓. ขาดความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ	๑. การย้ายถิ่นฐานเพื่อออกไปทำงานที่อื่นจึงทำให้ขาดแคลนแรงงาน ๒. เกษตรกรส่วนใหญ่เริ่มเข้าสู่วัยชราและการปลูกฝังลูกหลานไม่ให้ทำการเกษตรจึงทำให้ขาดการสืบทอดอาชีพเกษตรกร ๓. กลุ่มเกษตรกรที่ตั้งใหม่มักไม่ค่อยมีความมั่นคงเมื่อหมดสิ้นภารกิจหรือโครงการมักจะสลายตัวไป ไม่ดำเนินการต่อ	๑. การส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลเพื่อลดภาระด้านแรงงาน ๒. การส่งเสริมและสร้างค่านิยมการเป็นเกษตรกรปราดเปรื่องเน้นการทำธุรกิจเกษตร ๓. สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรโดยการพัฒนาโครงสร้างและการบริหารกิจการ	๙๕ หมู่บ้าน/๑๐ตำบล	เร่งด่วนปานกลาง
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. ขาดเทคโนโลยีการแปรรูปที่ได้มาตรฐาน ๒. ผลผลิตที่ได้ขาดการรับรองมาตรฐาน	๑. เทคโนโลยีการแปรรูปผลผลิตการเกษตรที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นภูมิปัญญาพื้นบ้านหรือเทคโนโลยีขั้นต้น ๒. ผลผลิตไม่มีคุณภาพและไม่ผ่านมาตรฐานการรับรอง	๑. เพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปโดยการสนับสนุนความรู้และเทคโนโลยี ๒. ส่งเสริมให้มีการรับรองมาตรฐานผลผลิตที่ผ่านการแปรรูปโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๙๕ หมู่บ้าน/๑๐ตำบล	เร่งด่วนปานกลาง

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๕๗ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑. การคมนาคม/การขนส่งสะดวก ๒. มีแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรม ๓. เกษตรกรมีความเชี่ยวชาญในการทำการเกษตร และมีภูมิปัญญาที่สั่งสมมาจากสมัยก่อน มีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง/พัฒนา ๔. มีเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรที่เชื่อมโยงกัน ๕. มีการปลูกพืชที่หลากหลาย และสามารถผลิตได้ตลอดปี ๖. มีเกษตรกรรุ่นใหม่ Smart Farmer, Young Smart Farmer ๗. มีการใช้เทคโนโลยีในการประกอบอาชีพเกษตรกรมากขึ้น	จุดอ่อน (W) ๑. พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน ๒. เกษตรกรปลูกพืชเชิงเดี่ยว ๓. ทรัพยากรดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ๔. มีการใช้สารเคมีจำนวนมาก ขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ผลผลิตตกต่ำขาดคุณภาพ ๕. การระบาดของศัตรูพืช ๖. ผลผลิตต่ำ ไม่มีคุณภาพ ๗. การรวมกลุ่มของเกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง ๘. เกษตรกรอยู่ในวัยสูงอายุ การยอมรับเทคโนโลยีค่อนข้างช้า ๙. ขาดแคลนแรงงานในการเกษตร
โอกาส (O) ๑. มีแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ ๒. มีแหล่งงบประมาณในพื้นที่สนับสนุน (องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น) ๓. มีหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน และสถาบันการศึกษาให้ความรู้และสนับสนุน ๔. มีบริษัทเอกชนเข้ามาส่งเสริมพืชโดยตรง ๕. หน่วยงานราชการส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัย	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ๑. พัฒนาต่อยอดศูนย์เครือข่ายพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒. พัฒนารูปแบบการผลิตให้ได้ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น และมีคุณภาพ เน้นการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๓. พัฒนาอาชีพด้านการเกษตรให้มีความมั่นคงและเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน ๔. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่ ๕. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน ๖. ส่งเสริมการผลิตพืชทางเลือก	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ๑. ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน การจัดการศัตรูพืช ๒. ส่งเสริมการสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ๓. ส่งเสริมการปลูกพืชตามความต้องการของตลาด ๔. เครื่องจักรกลทางการเกษตร ๕. ส่งเสริมการรวมกลุ่มส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี/อาชีพ
ภัยคุกคาม (T) ๑. เป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติ ๒. นโยบายไม่ต่อเนื่อง/เปลี่ยนแปลงบ่อย ๓. นโยบายไม่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ๔. โรคและแมลงศัตรูพืชเพิ่มมากขึ้น ๕. สภาพอากาศเปลี่ยนแปลง ๖. ปัจจัย/ต้นทุนการผลิตราคาสูง (ปุ๋ย, ยา) ๗. ราคาผลผลิตไม่สามารถควบคุมได้	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ๑. วางแผนการปลูกพืช เพื่อหลีกเลี่ยงช่วงเวลาเกิดภัยพิบัติ ๒. ส่งเสริมการทำเกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน ๓. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต ๔. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร ๕. ส่งเสริมการผลิตพืชหมุนเวียนเพื่อตัดวงจรการระบาดของโรคและศัตรูพืช	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่ออำนาจในการต่อรองราคาผลผลิต(เกษตรแปลงใหญ่) ๒. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกตลาดสร้างการรับรู้การป้องกันโรคและศัตรูพืชก่อนการระบาด ๓. เศรษฐกิจพอเพียง

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ โครงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- ๑.๒ โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่
- ๑.๓ โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่
- ๑.๔ โครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัยให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน
- ๑.๕ โครงการส่งเสริมการผลิตพืชทางเลือกเพื่อการแปรรูป

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ โครงการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน
- ๒.๒ โครงการอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืช ตามระบบโรงเรียนเกษตรกร
- ๒.๓ โครงการบริหารจัดการน้ำ ส่งเสริมการสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ๒.๔ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชตามความต้องการของตลาด
- ๒.๕ โครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มคุณภาพและปริมาณผลผลิต
- ๒.๖ โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ โครงการวางแผนการปลูกพืช เพื่อหลีกเลี่ยงช่วงเวลาเกิดภัย
- ๓.๒ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
- ๓.๒ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- ๓.๔ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร
- ๓.๕ โครงการส่งเสริมการผลิตพืชหมุนเวียนเพื่อตัดวงจรการระบาดของโรคและศัตรูพืช

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑. โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มทำการเกษตร (เกษตรแปลงใหญ่)
- ๔.๒. โครงการสร้างการรับรู้การป้องกันโรคและศัตรูพืชก่อนการระบาด
- ๔.๓. โครงการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกตลาดและการวางแผนการผลิต

บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอแม่ทะ

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่
๒. ลดต้นทุนในการผลิตข้าว
๓. ลดการใช้สารเคมีในนาข้าว
๔. การป้องกันและกำจัดแมลงศัตรูข้าว

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าว

โครงการที่ ๑ การใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าวอย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการที่ ๒ ศูนย์ข้าวชุมชน

โครงการที่ ๓ แลกเปลี่ยนพันธุ์ข้าวในชุมชน

โครงการที่ ๔ ศูนย์ข้าวชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัย

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการใช้และผลิตสารชีวภัณฑ์

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงดิน

๑.๑.๒ มันสำปะหลัง

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่
๒. ลดต้นทุนในการผลิตมันสำปะหลัง

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การรวมกลุ่มเกษตรกร

โครงการที่ ๑ ปุ๋ยสั่งตัด

โครงการที่ ๒ การส่งเสริมการเกษตรรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่มันสำปะหลัง

กลยุทธ์ที่ ๒ ลดการใช้สารเคมี

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการใช้และผลิตสารชีวภัณฑ์

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงดิน

กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มการประสิทธิภาพในการผลิตมันสำปะหลัง

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการใช้ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังปลอดโรค

๑.๑.๓ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่
๒. ลดต้นทุนในการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มการประสิทธิภาพในการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

โครงการที่ ๑ ปุ๋ยสั่งตัด

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการใช้และผลิตสารชีวภัณฑ์

โครงการที่ ๓ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงดิน

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ Young Smart Farmer

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพ Young Smart Farmer

โครงการที่ ๑ พัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร

๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรหรือบุคคลในชุมชนมีการรวมกลุ่ม ในการผลิตสินค้าหรือนำผลผลิตทางการเกษตรมาแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าและทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การรวมกลุ่มผลิตสินค้า

โครงการที่ ๑ การแปรรูปผลผลิตการเกษตร

โครงการที่ ๒ การแปรรูปสิ่งทอ

กลยุทธ์ที่ ๒ การเพิ่มมูลค่าสินค้า

โครงการที่ ๑ การพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน GAP

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์เต็มตามศักยภาพดินและคำนึงถึงสภาพแวดล้อม

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ลดการใช้สารเคมี

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการเกษตรตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่

กลยุทธ์ที่ ๒ การปรับปรุงบำรุงดิน

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์, ปุ๋ยชีวภาพ

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดหลังการไถนา

๑.๓.๒ แหล่งน้ำ

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อให้เกษตรกรใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำเกษตร โดยต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อม

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

โครงการที่ ๑ การปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ

โครงการที่ ๒ สร้างฝายชะลอน้ำ

โครงการที่ ๓ ปลูกป่าในชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๒ ลดการใช้สารเคมี

โครงการที่ ๑ ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์, ปุ๋ยชีวภาพ

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการใช้และผลิตสารชีวภัณฑ์

๑.๓.๓ ป่าไม้

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของป่า เนื่องจากผืนป่าเป็นต้นกำเนิดของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้

โครงการที่ ๑ ปลูกป่าในชุมชน

โครงการที่ ๒ ฟื้นฟูป่าต้นน้ำ

กลยุทธ์ที่ ๒ ลดการเผาทำลายป่า

โครงการที่ ๑ รณรงค์การหยุดเผาในพื้นที่

๑.๔ การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือนและทำให้คนชุมชนมีการรวมกลุ่มในการแปรรูปผลผลิตสินค้าทางการเกษตร

๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่ม

๓. ชุมชนมีความเข้มแข็ง

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การรวมกลุ่มผลิตสินค้า

โครงการที่ ๑ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

โครงการที่ ๒ การแปรรูปสิ่งทอ

กลยุทธ์ที่ ๒ การเพิ่มมูลค่าสินค้า

โครงการที่ ๑ การพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน GAP

โครงการที่ ๒ ส่งเสริมการเพิ่มช่องทางการขาย(ตลาดออนไลน์)

โครงการที่ ๓ โครงการระบบส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรสู่ตลาดสีเขียว

๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

ตารางที่ ๕๘ สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ									
					ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐	
					งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.
๑. พัฒนาการผลิต สินค้า ๒. พัฒนา เกษตรกร/กลุ่ม เกษตรกร/องค์กร	๑. โครงการ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ย สั่งตัดและผสมปุ๋ย ใช้เอง	๑. ลดต้นทุนค่าปุ๋ยเคมี ๒. เพิ่มปริมาณ/คุณภาพ ผลผลิต ๓. เสริมสร้างทักษะความรู้ ทางการเกษตรแก่เกษตรกร	เกษตรกร อำเภอแม่ทะ จำนวน ๑๐๐ ราย	อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๑๐๐ ราย	๗๙,๕๓๐	๑๐๐ ราย	๗๙,๕๓๐	๑๐๐ ราย	๗๙,๕๓๐	๑๐๐ ราย	๗๙,๕๓๐	๑๐๐ ราย	๗๙,๕๓๐
๑. พัฒนาการผลิต สินค้า ๒. พัฒนา เกษตรกร/กลุ่ม เกษตรกร/องค์กร	๑. โครงการ ส่งเสริมการผลิต สารชีวภัณฑ์	๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มเกษตรกร และ เกษตรกรทั่วไปให้มีความรู้ ความเข้าใจในการผลิตสาร ชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในการผลิต พืชปลอดภัย ๒. เพื่อส่งเสริมและพัฒนา กลุ่มเกษตรกร และ เกษตรกรทั่วไปลดการใช้ สารเคมีในการผลิตพืช ๓. เพื่อส่งเสริมให้มีแหล่ง ผลิตพืชปลอดภัยในชุมชน	เกษตรกร อำเภอแม่ทะ จำนวน ๓๐๐ ราย	อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๓๐๐ ราย	๖๐,๓๘๐	๓๐๐ ราย	๖๐,๓๘๐	๓๐๐ ราย	๖๐,๓๘๐	๓๐๐ ราย	๖๐,๓๘๐	๓๐๐ ราย	๖๐,๓๘๐
๑. พัฒนาการผลิต สินค้า ๒. พัฒนา เกษตรกร/กลุ่ม เกษตรกร/องค์กร	๑. โครงการส่งเสริม การลดการเผาโดย ใช้เศษวัสดุเหลือใช้ ทางการเกษตร เพื่อ ลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)	๑. เพื่อส่งเสริมให้สร้าง มูลค่าเพิ่มจากเศษวัสดุเหลือ ใช้ทางการเกษตร ๒. เพื่อลดต้นทุนในการใช้ ปุ๋ยเคมี ๓. เพื่อลดการเผาเศษวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร ๔. เพื่อลดปัญหาหมอกควัน (PM ๒.๕)	เกษตรกร อำเภอแม่ทะ จำนวน ๑๐๐ ราย	อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง	๑๐๐ ราย	๔๔,๓๕๐	๑๐๐ ราย	๔๔,๓๕๐	๑๐๐ ราย	๔๔,๓๕๐	๑๐๐ ราย	๔๔,๓๕๐	๑๐๐ ราย	๔๔,๓๕๐

ภาคผนวก

โครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดและผสมปุ๋ยใช้เอง

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอแม่ทะ มีการทำเกษตรกรรมที่หลากหลาย อาทิ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และพืชผักอื่นๆ โดยแต่ละรอบการผลิต เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีเติมลงไปในพื้นที่เพื่อหวังจะบำรุงพืช ใส่ปุ๋ยตามสูตรทั่วไปตามท้องตลาด หรือใส่ตามความเคยชิน บางครั้งปุ๋ยที่ใช้ไปมีปริมาณที่มากเกินไป ทำให้สูญเสียเงินไปเปล่าๆ และต้นทุนสูง หรือบางครั้งก็ใช้น้อยกว่าความต้องการของพืชชนิดนั้นๆ ทำให้ผลผลิตได้ไม่ดีเท่าควร เนื่องจากเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการใช้ปุ๋ย ไม่ทราบถึงปริมาณความต้องการธาตุอาหารของพืช ดังนั้นการให้ความรู้ด้านการความเข้าใจเรื่องดินและการใช้ปุ๋ยที่ถูกต้องเหมาะสม โดยใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินเพื่อลดต้นทุน หรือที่เรียกว่า “ปุ๋ยสั่งตัด” จึงมีความจำเป็น และควรส่งเสริมการใช้ปุ๋ยสั่งตัดและผสมปุ๋ยใช้เอง

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ ลดต้นทุนค่าปุ๋ยเคมี
- ๒.๒ เพิ่มปริมาณ/คุณภาพผลผลิตสินค้า
- ๒.๓ เสริมสร้างทักษะความรู้ทางการเกษตร

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรอำเภอแม่ทะ ตำบลละ ๑๐ ราย จำนวน ๑๐๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

๖. วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ
๒. รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมรับการอบรม จำนวน ๑๐๐ ราย
๓. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการเก็บตัวอย่างดิน การตรวจวิเคราะห์การใช้ปุ๋ยสั่งตัด
๔. จัดทำแปลงเรียนรู้การใช้ปุ๋ยสั่งตัด
๕. ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณรวมงบประมาณทั้งสิ้น ๗๙,๕๓๐ บาท ดังนี้

- ๑) อบรมเกษตรกร (ค่าอาหารกลางวัน) ๑ วัน ๑๐๐ ราย ๆ ละ ๘๐ บาท เป็นเงิน ๘,๐๐๐ บาท
- ๒) อบรมเกษตรกร (ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม) ๑ วัน ๑๐๐ รายๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท

๓) ค่าป้ายไวนิลความรู้ ขนาด ๑๕๐ x ๓๐๐ cm จำนวน ๒ ป้าย ๆ ละ ๕๔๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๘๐ บาท

๔) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม เป็นเงิน ๖๕,๔๕๐ บาท ได้แก่

รายการ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	หน่วย	งบประมาณ
ชุดตรวจธาตุอาหาร NPK ในดิน ๔๐ ตัวอย่าง	๕,๐๐๐	๑๐	ชุด	๕๐,๐๐๐
แม่ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐	๑,๑๓๐	๕	กระสอบ	๕,๖๕๐
แม่ปุ๋ยสูตร ๑๘-๔๖-๐	๑,๑๖๐	๕	กระสอบ	๕,๘๐๐
แม่ปุ๋ยสูตร ๐-๐-๖๐	๘๐๐	๕	กระสอบ	๔,๐๐๐
รวมค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม				๖๕,๔๕๐

(งบประมาณสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ)

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- ๑) ทราบความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่อำเภอแม่ทะ ได้แก่ ธาตุอาหาร ค่าความเป็นกรดต่าง (pH) ดิน
- ๒) เสริมสร้างทักษะแก่เกษตรกรให้สามารถผสมปุ๋ยใช้เองได้
- ๓) ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายจากการใช้ปุ๋ยเคมี
- ๔) เพิ่มปริมาณ/คุณภาพผลผลิตสินค้า

โครงการส่งเสริมการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดการปนเปื้อนสู่สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะทางดิน และน้ำ ส่งผลต่อระบบนิเวศและห่วงโซ่อาหาร นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบก่อให้เกิดสารพิษตกค้างต่อผู้ฉีดพ่นและผู้บริโภคอีกด้วย ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีความห่วงใยสุขภาพเพิ่มขึ้น และให้ความสำคัญกับการเลือกซื้อสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัยและได้มาตรฐานยิ่งขึ้น ดังนั้น การดำเนินโครงการส่งเสริมการผลิตสารชีวภัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสารชีวภัณฑ์ทดแทนการใช้สารเคมีในการผลิตพืช เพื่อลดปัญหาสารเคมีตกค้างในวัตถุดิบ และเพื่อให้เกษตรกรผลิตพืชปลอดภัยให้แก่ชุมชนเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาในกลุ่มเกษตรกร และเกษตรกรทั่วไปให้มีความรู้ความเข้าใจในการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อใช้ในการผลิตพืชปลอดภัย
๒. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาในกลุ่มเกษตรกร และเกษตรกรทั่วไปลดการใช้สารเคมีในการผลิตพืช
๓. เพื่อส่งเสริมให้มีแหล่งผลิตพืชปลอดภัยในชุมชน

๓. เป้าหมาย

กลุ่มเกษตรกร และเกษตรกรอำเภอแม่ทะ ตำบลละ ๓๐ ราย จำนวน ๓๐๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

๖. วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์เกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ
๒. รับสมัครเกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการ
๓. อบรมเกษตรกรเรื่องการผลิตพืชปลอดภัย
๔. ส่งเสริมการผลิตสารชีวภัณฑ์สำหรับใช้ในการปลูกพืช
๕. ติดตามผลการดำเนินงาน

๘. งบประมาณรวมงบประมาณทั้งสิ้น ๖๐,๓๘๐ บาท ดังนี้

- ๑) อบรมเกษตรกร (ค่าอาหารกลางวัน) ๑ วัน ๓๐๐ ราย ๆ ละ ๘๐ บาท เป็นเงิน ๒๔,๐๐๐ บาท
- ๒) อบรมเกษตรกร (ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม) ๑ วัน ๓๐๐ รายๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท
- ๓) ค่าป้ายไวนิลความรู้ ขนาด ๑๕๐ x ๓๐๐ cm จำนวน ๒ ป้าย ๆ ละ ๕๔๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๘๐ บาท
- ๔) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม เป็นเงิน ๒๐,๓๐๐ บาท ได้แก่

รายการ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	หน่วย	งบประมาณ
ข้าวสารเจ้าชนิดแข็ง	๓๐	๓๐๐	กก.	๙,๐๐๐
แอลกอฮอล์ขนาด ๔๕๐ มล./ขวด	๘๐	๑๐	ขวด	๘๐๐
ถุงร้อน ขนาด ๘*๑๒ นิ้ว (แพ็คละ ๐.๕ กก.)	๕๐	๑๐	แพ็ค	๕๐๐
กระบอกฉีดน้ำ	๒๕	๒๐	อัน	๕๐๐
ยางรัดของ (แพ็คละ ๐.๕ กก.)	๕๐	๑๐	แพ็ค	๕๐๐
หัวเชื้อไตรโคเดอร์ม่า ขวดละ ๓๐ กรัม	๑๕๐	๒๐	ขวด	๓,๐๐๐
หัวเชื้อบิวเวอร์เรีย ขวดละ ๓๐ กรัม	๑๕๐	๒๐	ขวด	๓,๐๐๐
หัวเชื้อเมธาไรเซียม ขวดละ ๓๐ กรัม	๑๕๐	๒๐	ขวด	๓,๐๐๐
รวมค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม				๒๐,๓๐๐

(งบประมาณสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ)

โครงการส่งเสริมการตลาดเผาโดยใช้เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อลดฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕)

๑. หลักการและเหตุผล

พื้นที่อำเภอแม่ทะ เผชิญกับปัญหาหมอกควันจากการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน อีกทั้งในระบบการผลิตพืชสวนครัวและพืชผักของครัวเรือนยังมีการพึ่งพาสารเคมีค่อนข้างสูง ทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้ผลิต ผู้บริโภค และระบบนิเวศโดยรวม อำเภอแม่ทะมีการทำเกษตรกรรมที่หลากหลาย อาทิ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และพืชผักอื่น ๆ โดยแต่ละรอบการผลิต เกษตรกรมักจะใช้ปุ๋ยเคมีในการเพาะปลูกเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ธาตุอาหารในดินน้อยลง ความเป็นประโยชน์ของปุ๋ยเคมีลดลง เนื่องจากพืชไม่สามารถดูดธาตุอาหารไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตในแปลงปลูกเกษตรกรส่วนใหญ่มักทำการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่ตกค้างอยู่ในแปลงปลูก โดยไม่เห็นถึงประโยชน์จากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรดังกล่าว ส่งผลให้เกิดมลภาวะทางอากาศ หรือปัญหาหมอกควัน (PM๒.๕) ดังนั้นควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและใช้ปุ๋ยหมัก ในการเพาะปลูกพืช เพื่อปรับโครงสร้างดิน และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ในดิน ทำให้พืชสามารถดึงธาตุอาหารไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร และเพื่อเป็นการลดปัญหาหมอกควัน จึงจัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่นำเศษวัสดุเหลือใช้มาทำปุ๋ยหมัก ลดการเผา เพื่อส่งเสริมระบบการผลิตปลอดภัย ลดต้นทุน และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อส่งเสริมให้สร้างมูลค่าเพิ่มจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
- ๒.๒ เพื่อลดต้นทุนในการใช้ปุ๋ยเคมี
- ๒.๓ เพื่อลดการเผาเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
- ๒.๔ เพื่อลดปัญหาหมอกควัน (PM ๒.๕)

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรอำเภอแม่ทะ ตำบลละ ๑๐ ราย จำนวน ๑๐๐ ราย

๔. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙

๕. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

๖. วิธีดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ
๒. รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมรับการอบรม จำนวน ๑๐๐ ราย (ตำบลละ ๑๐ ราย)
๓. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดความรู้การลดการเผาโดยใช้เศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
๕. ติดตามและประเมินผล

๘. งบประมาณรวมงบประมาณทั้งสิ้น ๔๔,๓๕๐ บาท ดังนี้

กิจกรรมที่ ๑ การทำปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

กิจกรรมที่ ๒ การเพาะเห็ดฟางในตะกร้า

๑) อบรมเกษตรกรจำนวน ๒ วัน (ภาคบรรยาย ๑ วัน และภาคปฏิบัติ ๑ วัน)

(ค่าอาหารกลางวัน) ๒ วัน ๑๐๐ ราย ๆ ละ ๘๐ บาท เป็นเงิน ๑๖,๐๐๐ บาท

๒) อบรมเกษตรกรจำนวน ๒ วัน (ภาคบรรยาย ๑ วัน และภาคปฏิบัติ ๑ วัน)

(ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม) ๒ วัน ๑๐๐ ราย ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๓) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม เป็นเงิน ๑๘,๓๕๐ บาท ได้แก่

กิจกรรมที่ ๑ การทำปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

รายการ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	หน่วย	งบประมาณ
ซังข้าวโพด	๐.๕๐	๒,๐๐๐	กิโลกรัม	๑,๐๐๐
ฟางก้อน	๕๐	๑๐๐	ก้อน	๕,๐๐๐
ขี้วัว	๓	๑,๐๐๐	กิโลกรัม	๓,๐๐๐
รวมค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม				๘,๐๐๐

(งบประมาณสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ)

กิจกรรมที่ ๒ การเพาะเห็ดฟางในตะกร้า

รายการ	ราคาต่อหน่วย	จำนวน	หน่วย	งบประมาณ
พลาสติกใสสำหรับเพาะเห็ด	๒๐๐	๑๐	ม้วน	๒,๐๐๐
ตะกร้า	๔๐	๑๐๐	ใบ	๔,๐๐๐
หัวเชื้อเห็ดฟาง	๑๕	๑๐๐	ก้อน	๑,๕๐๐
อาหารเสริมเห็ด	๓๕	๑๐	ถุง	๓๕๐
ฟางก้อน	๕๐	๒๕	ก้อน	๑,๒๕๐
ขี้วัว	๓	๑๕๐	กิโลกรัม	๔๕๐
ถุงดำ ๓๐*๔๐ นิ้ว	๘๐	๑๐	แพ็ค	๘๐๐
รวมค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม				๑๐,๓๕๐

(งบประมาณสามารถถัวเฉลี่ยได้ทุกรายการ)

รวมค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม ๑๘,๓๕๐

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑) เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจและผลกระทบของการเผาเศษวัสดุทางการเกษตร

๒) เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการทำปุ๋ยหมักจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๓) เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจการเพาะเห็ดฟางจากเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๔) เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตพืช และมีรายได้จากการนำเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์

๕) สามารถลดการเผาในพื้นที่การเกษตร และลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM๒.๕) ในพื้นที่